

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է

Պրեմիում Ինվեսթ ՍՊԸ

Մասնակիցների ընդհանուր ժողովի

«03» հոկտեմբերի 2025թ.

թիվ 4 որոշմամբ

Մասնակիցների ընդհանուր ժողովի
նախագահ՝

Դավիթ Հարությունյան

ԸՆԹԱՑԱԿԱՐԳ

**«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԴԵՊՈԶԻՏԱՐԻԱ»
ԲԲԸ-Ի ԿՈՂՄԻՑ ՄԱՏՈՒՑՎՈՂ
ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԻՋՆՈՐԴԱՎՈՐՄԱՆ
ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ**

Ուժի մեջ է՝ 2025թ-ի հոկտեմբերի «03»-ից

ԲԱԺԻՆ 1. ՆՊԱՏԱԿԸ, ԿԻՐԱՌՄԱՆ ՇՐՋԱՆԱԿԸ, ԱՌՆՉՎՈՂ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԸ ԵՎ ՍԱՀՄԱՆՈՒՄՆԵՐԸ

ԳԼՈՒԽ 1. ՆՊԱՏԱԿԸ

1. «Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ի կողմից մատուցվող ծառայությունների միջնորդավորման գործունեության իրականացման ընթացակարգը սահմանում է Պրեմիում Ինվեսթ ՍՊԸ-ի կողմից «Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիա» բաց բաժնետիրական ընկերության ծառայությունների միջնորդավորման իրականացման կարգը, գործընթացներում ներգրավված Պրեմիում Ինվեսթ ՍՊԸ-ի ստորաբաժանումների և աշխատողների գործառույթները և պարտականությունները:

ԳԼՈՒԽ 2. ԿԻՐԱՌՄԱՆ ՇՐՋԱՆԱԿԸ

2. «Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ի կողմից մատուցվող ծառայությունների միջնորդավորման գործունեության իրականացման ընթացակարգի պահանջները տարածվում են Ընկերության՝ անվանական արժեթղթերի սեփականատերերի ռեեստրի վարման, արժեթղթերի պահառության և արժեթղթերով կնքված գործարքների վերջնահաշվարկի գործառույթներում ներգրավված Պրեմիում Ինվեսթ ՍՊԸ-ի աշխատողների և հաճախորդների վրա:

ԳԼՈՒԽ 3. ԱՌՆՉՎՈՂ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐ

3. «Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ի կողմից մատուցվող ծառայությունների միջնորդավորման գործունեության իրականացման ընթացակարգն առնչվում է հետևյալ հիմնական փաստաթղթերի հետ.
  - 1) ՀՀ Քաղաքացիական օրենսգիրք,
  - 2) «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենք,
  - 3) «Բաժնետիրական ընկերությունների մասին» ՀՀ օրենք,
  - 4) ՀՀ ԿԲ Խորհրդի 2012 թվականի հոկտեմբերի 16-ի թիվ 272-Ն որոշմամբ հաստատված «Արժեթղթերի կենտրոնացված ռեեստրավարման և պահառության կարգ» Կանոնակարգ 5/10,
  - 5) ՀՀ ԿԲ Խորհրդի 2007 թվականի ապրիլի 12-ի թիվ 33-Ն որոշմամբ հաստատված «Արժեթղթերի պահառության գործունեությունը» Կանոնակարգ 33,
  - 6) «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ-ի դիտորդ խորհրդի 2022 թվականի հունիսի 20-ի թիվ ՀՖԲ-01/104Լ որոշմամբ հաստատված «Արժեթղթերի տեղաբաշխման կազմակերպման կանոններ»,
  - 7) «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ-ի դիտորդ խորհրդի 2022 թվականի հունիսի 20-ի թիվ ՀՖԲ-01/103Լ որոշմամբ հաստատված «Կորպորատիվ

արժեթղթերի առևտրի կանոններ»,

- 8) ՀՀ կենտրոնական բանկի նախագահի կողմից 2021թ-ի փետրվարի 19-ին հաստատված «Արժեթղթերի միջազգային տարբերակիչ և նույնականացնող ծածկագրերի շնորհման կարգ»,
- 9) «Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ի դիտորդ խորհրդի որոշմամբ 2021 թվականի փետրվարի 16-ին հաստատված «Արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկային միասնական համակարգի գործունեության կանոններ»:

ԳԼՈՒԽ 4. ՍԱՀՄԱՆՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՀԱՊԱՎՈՒՄՆԵՐ

4. «Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ի կողմից մատուցվող ծառայությունների միջնորդավորման գործունեության իրականացման ընթացակարգում օգտագործվում են հետևյալ հիմնական հասկացությունները՝

- 1) **Ընկերություն**՝ Պրեմիում Ինվեսթ ՍՊԸ,
- 2) **Ընթացակարգ**՝ «Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ի կողմից մատուցվող ծառայությունների միջնորդավորման գործունեության իրականացման ընթացակարգ,
- 3) **Դեպոզիտարիա**՝ «Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիա» բաց բաժնետիրական ընկերություն,
- 4) **Օրենք**՝ «Արժեթղթերի շուկայի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենք,
- 5) **Արժեթղթերի հաշվառում**՝ թողարկողների, դրանց կողմից թողարկված արժեթղթերի, արժեթղթերի գրանցված սեփականատերերի (անվանատերերի) և նրանց պատկանող արժեթղթերի, ինչպես նաև արժեթղթերով իրականացված գործառնությունների վերաբերյալ տվյալների ստացում, գրանցում և պահպանում,
- 6) **Արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկային միասնական համակարգ կամ Համակարգ**՝ արժեթղթերի հաշվառումն ապահովող և արժեթղթերով կնքված գործարքների արդյունքում փոխադարձ պարտավորությունների կատարման և այդ պարտավորությունների կատարումը երաշխավորող տեխնիկական և իրավական միջոցների ամբողջություն,
- 7) **Արժեթղթերի հաշիվ**՝ արժեթղթերի և դրանց նկատմամբ սեփականության և այլ գույքային իրավունքների անձնավորված հաշվառման տեղեկատվական հենք,
- 8) **Համակարգի Անդամ**՝ «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված անձ, որը Դեպոզիտարիայի հետ կնքած պայմանագրի համաձայն՝ ստացել է Համակարգի Անդամի համապատասխան կարգավիճակ,
- 9) **Հաշվի Օպերատոր**՝ Համակարգի Անդամ, որը

Դեպոզիտարիայի հետ կնքած պայմանագրի համաձայն՝ հաշվետիրոջից կամ թողարկողից ստացված Հանձնարարագրերը և այլ տեղեկությունները (փաստաթղթերը) փոխանցում է Դեպոզիտարիային Համակարգում գործառնությունների կատարման համար, ինչպես նաև օրենքին, դրա հիման վրա ընդունված նորմատիվ իրավական ակտերին և Դեպոզիտարիայի հետ կնքված պայմանագրին համապատասխան միջնորդավորում է Դեպոզիտարիայի կողմից մատուցվող ծառայությունները,

- 10) **Համակարգի ուղղակի մասնակից՝** Համակարգի Անդամ հանդիսացող անձ, որը Դեպոզիտարիայի հետ կնքած պայմանագրով և Ընթացակարգով սահմանված իրավասությունների շրջանակում, միայն իր անվամբ բացված հաշիվների (ֆոնդի կառավարչի դեպքում՝ նաև վերջինիս կողմից կառավարվող ֆոնդի հաշիվներով) սպասարկման համար ուղղակիորեն Դեպոզիտարիային է ներկայացնում գործառնությունների կատարման Հանձնարարագրեր,
- 11) **ԿՇՀՀԱ՝ (Կարգավորվող շուկայի հաշվարկային համակարգի անդամ)՝** Համակարգի Անդամին վերաբերող պահանջներին բավարարող անձ, որը Դեպոզիտարիայի հետ կնքած պայմանագրով և Ընթացակարգով սահմանված իրավասությունների շրջանակում, Դեպոզիտարիային է փոխանցում իր կամ իր հաճախորդից ստացված այն հանձնարարականները և տեղեկությունները (փաստաթղթերը), որոնք անհրաժեշտ են Համակարգի միջոցով կարգավորվող շուկայում արժեթղթերով գործարքների կնքման համար,
- 12) **Ծրագրային համակարգ՝** Դեպոզիտարիայի մոտ օգտագործվող այն ծրագրերի ամբողջությունը, որոնց միջոցով իրականացվում են ռեեստրի վարման, պահպանման և պահառության գործառույթները,
- 13) **Ռեեստր (Արժեթղթերի սեփականատերերի ռեեստր)՝** Թողարկողի, վերջինիս կողմից թողարկված անվանական արժեթղթերի, այդ արժեթղթերի սեփականատերերի (անվանատերերի) և դրանցով հավաստված իրավունքների վերաբերյալ տվյալների միասնական համակարգ, որն ապահովում է արժեթղթերի գրանցված սեփականատերերի (անվանատերերի), նրանց լիազորված ներկայացուցիչների, գրանցված սեփականատերերին (անվանատերերին) պատկանող (անվանատերերի անվամբ գրանցված) արժեթղթերի քանակի և դասի, ինչպես նաև դրանց վերաբերյալ սույն վերնագրի կանոններով սահմանված այլ տեղեկությունների նույնացումը,
- 14) **Հաշվետեր՝** Անձ, որն ունի (որի անունով առկա է) Համակարգում բացված արժեթղթերի հաշիվ,
- 15) **Անվանատեր՝** պահառության գործունեություն իրականացնող Համակարգի ուղղակի մասնակից, որի անունով, առանց սեփականության իրավունքի փոխանցման, հաշվառվում են այլ անձանց պատկանող անվանական արժեթղթերը,

- 16) **Թողարկող՝** Անձ, որն արժեթուղթ է թողարկում (թողարկել) կամ իր անունից արժեթուղթ թողարկելու առաջարկություն է անում,
- 17) **Գործառնություն՝** Համակարգում արժեթղթի Հաշվետիրոջ, Թողարկողի, վերջիններիս լիազորված ներկայացուցիչների կամ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված այլ անձանց Հանձնարարագրի հիման վրա իրականացվող գործողություն, որի արդյունքում տեղի է ունենում արժեթղթերի հաշվի բացում, արժեթղթերի հաշվում առկա տեղեկությունների փոփոխություն, արժեթղթերի հաշվի փակում, արժեթղթերի հաշվում գրանցված արժեթղթերի մնացորդի փոփոխություն, Թողարկողի արժեթղթերի Ռեեստրում այլ գործողությունների գրանցում և/կամ Համակարգից տեղեկությունների տրամադրում,
- 18) **Կորպորատիվ գործողություն՝** Թողարկողի որոշմամբ տվյալ Թողարկողի արժեթղթերի անվանական արժեքի փոփոխություն, փոխարկում, բաժանում, համախմբում կամ Թողարկողի վերակազմակերպում (բացառությամբ վերակազմավորման), որն է դասի (տեսակի) արժեթղթերի (բացառությամբ պարտատոմսերի) հետգնում, ձեռքբերում, մարում և չեղյալ համարում,
- 19) **Արժեթղթերի բաժանում՝** Թողարկողի տվյալ դասի արժեթղթերի փոխարկումը նույն դասի ավելի մեծ քանակի արժեթղթերի՝ առանց դրանց ընդհանուր անվանական արժեքի փոփոխման,
- 20) **Արժեթղթերի համախմբում՝** Թողարկողի տվյալ դասի արժեթղթերի փոխարկումը նույն դասի ավելի փոքր քանակի արժեթղթերի՝ առանց դրանց ընդհանուր անվանական արժեքի փոփոխման,
- 21) **Արժեթղթերի ձեռքբերում՝** Թողարկողի՝ իր կողմից տեղաբաշխված արժեթղթերի գնման գործընթաց,
- 22) **Արժեթղթերի հետգնում՝** Թողարկողի՝ իր կողմից տեղաբաշխված արժեթղթերի հետգնումը՝ բացառությամբ բաց ներդրումային ֆոնդերի արժեթղթերի,
- 23) **Արժեթղթերի փոխարկում՝** Թողարկողի տվյալ դասի արժեթղթերի շրջանառությունից հանումը և չեղյալ համարումը (արժեթղթերի հաշվառման համակարգից հեռացումը) նույն Թողարկողի կամ այլ Թողարկողի արժեթղթերով փոխանակելու միջոցով,
- 24) **Արժեթղթերի չեղարկում կամ Արժեթղթերի չեղյալ համարում՝** Թողարկողի տվյալ դասի արժեթղթերի շրջանառությունից դուրս գալու հիմքով չեղյալ համարումը՝ տվյալ դասի արժեթղթերը Համակարգում առկա արժեթղթերի բոլոր հաշիվներից հեռացնելու միջոցով,
- 25) **Հաշվառման ամսաթիվ՝** Ամսաթիվ, որի դրությամբ հաշվետիրոջ անունը և ազգանունը (անվանումը) պետք է Թողարկողի Ռեեստրում նշված լինի իրեն պատկանող (իր անվամբ գրանցված) արժեթղթերով հավաստված իրավունքներն իրականացնելու համար,
- 26) **Հանձնարարագիր՝** Համակարգում գործառնություններ (բացառությամբ

տեղեկությունների տրամադրման) կատարելու համար հիմք հանդիսացող փաստաթուղթ,

- 27) **Հարցում**՝ Համակարգից տեղեկությունների տրամադրման համար հիմք հանդիսացող փաստաթուղթ, ինչպես նաև այլ փաստաթղթեր, որոնք չեն կարող որակվել որպես հանձնարարական,
- 28) **Էլեկտրոնային իրավասու հասցե**՝ ՀՀ կենտրոնական բանկի ՍԻ ԲԻ ԷՅ Ներքանցում գրանցված կամ այլ էլեկտրոնային հասցե, որի մասին տեղեկատվությունը նշված է Դեպոզիտարիայի և Համակարգի Անդամի միջև կնքված պայմանագրում,
- 29) **Ազատ առաքում կամ ST փոխանցում**՝ Արժեթղթերի մի հաշվից մյուսին արժեթղթերի փոխանցման տեսակ, որի դեպքում չի պահանջվում ստացող կողմից հաստատում կամ համաձայնություն,
- 30) **Ազատ առաքում (համաձայնությամբ կամ FOP փոխանցում)**՝ Արժեթղթերի մի հաշվից մյուսին արժեթղթերի փոխանցման տեսակ, որի դեպքում պահանջվում են և փոխանցող, և ստացող կողմերի համապատասխանաբար փոխանցման և ստացման հանդիպակաց Հանձնարարագրեր,
- 31) **Առաքում վճարման դիմաց (կամ DVP փոխանցում)**՝ Արժեթղթերի մի հաշվից մյուսին արժեթղթերի փոխանցման տեսակ, որի դեպքում պահանջվում են և փոխանցող և ստացող կողմերի համապատասխանաբար փոխանցման և ստացման հանդիպակաց Հանձնարարագրեր, ինչպես նաև DVP փոխանցման համար իրավասու դրամական հաշվից փոխանցված և Դեպոզիտարիայի առևտրային հաշվին առկա DVP փոխանցմանարդյունքում վերջնահաշվարկի ապահովման միջոց հանդիսացող դրամական միջոցների առկայություն,
- 32) **Արժեթղթերի պորտֆելի փոխանցում (կամ պորտֆելի փոխանցում)**՝ Արժեթղթերի մի հաշվից մյուսին արժեթղթերի փոխանցման տեսակ, որի արդյունքում արժեթղթերի հաշվին առկա արժեթղթերի ամբողջ պորտֆելի փոխանցումն իրականացվում է փոխանցման մեկ գործառնության գրանցմամբ,
- 33) **DVP փոխանցման համար իրավասու դրամական հաշիվ**՝ Հաշվի Օպերատորին պատկանող դրամական միջոցների հաշիվ, որից միայնկարող է իրականացվել DVP փոխանցման նպատակով դրամական միջոցների փոխանցումը առևտրային հաշվին, և որի վրա միայն կարող են փոխանցվել DVP փոխանցմամբ վերջնահաշվարկի իրականացման արդյունքում առաջացած դրամական միջոցները առևտրային հաշվից,
- 34) **Կարգավորվող շուկայի օպերատոր**՝ «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» բաց բաժնետիրական ընկերություն,
- 35) **Կարգավորվող շուկա**՝ Կարգավորվող շուկայի օպերատորիկողմից կազմակերպվող շուկա,

- 36) **Առևտրային արգելադրում**՝ Գործառնություն, որի արդյունքում Կարգավորվող շուկայում առևտուր իրականացնելու համար նախատեսված արժեթղթերի փոխանցումն արգելվում է որոշակի ժամանակահատվածում կամ մինչև այդ արժեթղթերով Կարգավորվող շուկայում կնքված առուվաճառքի գործարքների վերջնահաշվարկի կատարումը, որը հանգեցնում է այդ արժեթղթերի նկատմամբ սեփականության իրավունքի փոխանցմանը,
- 37) **Առևտրային արգելադրման դադարեցում**՝ Գործառնություն, որի արդյունքում Կարգավորվող շուկայում առևտուր իրականացնելու համար նախատեսված և արգելադրված արժեթղթերը հանվում են արգելադրումից:
- 38) **Առևտրային օր**՝ աշխատանքային օր, որի ընթացքում Կարգավորվող շուկայում իրականացվում է արժեթղթերի առևտուր,
- 39) **Առևտրային նստաշրջան**՝ առևտրային օրվա ժամանակահատված, որի ընթացքում իրականացվում է արժեթղթերի առևտուր Կարգավորվող շուկայում,
- 40) **Վերջնահաշվարկ**՝ գործողություն, որի արդյունքում մարվում են դրամական միջոցների և արժեթղթերի փոխանցման հետ կապված Համակարգի Անդամների և/կամ նրանց հաճախորդների և Դեպոզիտարիայի միջև ծագած դրամական և արժեթղթային պարտավորությունները՝ Դրամական և արժեթղթերի հաշիվներում փոխանցումների կատարման միջոցով,
- 41) **Դրամական միջոցների հաշվառման հաշիվ կամ Դրամական հաշիվ**՝ դրամական միջոցների հաշվառման նպատակով Դեպոզիտարիայի կանոններով սահմանված կարգով Համակարգի Անդամների և/կամ ներդրումային ֆոնդերի անունով Համակարգում բացված հաշիվ,
- 42) **Առևտրային հաշիվ**՝ ՀՀ կենտրոնական բանկում՝ Դեպոզիտարիայի անունով որևէ արժույթով բացված հաշիվ, որը նախատեսված է տվյալ առևտրային օրվա ընթացքում Ընկերության և/կամ նրա հաճախորդի այն դրամական միջոցների փոխանցման համար, որոնցով կապահովվի կարգավորվող շուկայում կամ դրանից դուրս արժեթղթերով կնքված գործարքների վերջնահաշվարկը կամ որոնցով կապահովվի շահութաբաժինների, արժեկտրոնների կամ պարտատոմսերի մարմանն ուղղված դրամական միջոցների վճարումների իրականացումը,
- 43) **Գործարքի կնքում**՝ առևտրային նստաշրջանի ընթացքում ԿՇՀՀ-ների միջև Կարգավորվող շուկայի օպերատորի կանոններով սահմանված կարգով արժեթղթերի առուվաճառքի էական պայմանների վերաբերյալ համաձայնության կայացում,
- 44) **Նախնական դեպոնացմամբ առևտուր**՝ Կարգավորվող շուկայում իրականացվող առևտուր, որի համար նախատեսված դրամական միջոցները փոխանցվում են առևտրային հաշվին, իսկ արժեթղթերը ենթարկվում են առևտրային արգելադրման, որից հետո Կարգավորվող շուկայում կնքված գործարքների առնչությամբ Դեպոզիտարիայի և ԿՇՀՀ-ների բոլոր

գործողություններն ավարտվում են տվյալ առևտրային օրվա ընթացքում և գրանցվում արժեթղթերի հաշիվներում,

- 45) **Իրավասու դրամական հաշիվներ՝** Ընկերությանը պատկանող դրամական միջոցների հաշիվներ, որոնցից միայն կարող է իրականացվել դրամական միջոցների փոխանցումը առևտրային հաշվին, և որոնց վրա փոխանցվում են ապադեպոնացված և Կարգավորվող շուկայում կնքված գործարքների վերջնահաշվարկի իրականացման արդյունքում առաջացած դրամական միջոցները,
- 46) **Անվանաւրեր՝** Անձ, որի անունով, առանց սեփականության իրավունքի փոխանցման, հաշվառվում են այլ անձանց պատկանող անվանական արժեթղթերը,
- 47) **Կարգավորվող շուկայում արժեթղթերի տեղաբաշխման համակարգ՝** էլեկտրոնային եղանակով Կարգավորվող շուկայի Օպերատորի կողմից առևտրի կազմակերպման համար Կարգավորվող շուկայում օգտագործվող առևտրային համակարգի և դրա մաս կազմող և արժեթղթերի տեղաբաշխման կազմակերպման համար օգտագործվող ծրագրային մոդուլի ամբողջություն, որը նախատեսված է Կարգավորվող շուկայում արժեթղթերի տեղաբաշխման կազմակերպման, անցկացման և դրա հետ կապված տեղեկատվության մշակման և պահպանման, ինչպես նաև Կարգավորվող շուկայի օպերատորի դիտորդ խորհրդի 2022 թվականի հունիսի 20-ի թիվ ՀՖԲ-01/104Լ որոշմամբ հաստատված «Արժեթղթերի տեղաբաշխման կազմակերպման կանոններ»-ով սահմանված այլ գործառույթների իրականացման համար,
- 48) **ԱՄՏԾ՝** Արժեթղթերի միջազգային տարբերակիչ ծածկագիր,
- 49) **ԱՆԾ՝** Արժեթղթերի նույնականացնող ծածկագիր,
- 50) **Էլեկտրոնային եղանակ** ՀՀ կենտրոնական բանկի ՍԻԲԷՆԵթ համակարգչային ցանցի հիման վրա գործող Լոտուս համակարգի էլեկտրոնային փոստի (այսուհետ՝ ՍԻԲԷՆԵթ համակարգչային ցանց) կամ իրավասու (փոխադարձ համաձայնեցված) այլ էլեկտրոնային հասցեի կամ ՀՀ կենտրոնական բանկի էլեկտրոնային հաղորդագրությունների առաքման համակարգի (այսուհետ՝ Բանկմեյ) միջոցով տեղեկությունների կամ փաստաթղթերի ստացման և/կամ առաքման կապի եղանակ,
- 51) **Պերական պարտադրոմա՝** ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված պետական (գանձապետական) պարտատոմսեր,
- 52) **Օտարերկրյա պահառուի միջոցով հաշվառվող արժեթուղթ՝** Դեպոզիտարիայի՝ Օտարերկրյա պահառուի մոտ բացված անվանատիրոջ հաշվում հաշվառվող արժեթուղթ,
- 53) **Օտարերկրյա պահառու՝** Հայաստանի Հանրապետության ռեզիդենտ

չհանդիսացող և Հայաստանի Հանրապետության տարածքից դուրս արժեթղթերի պահառության գործունեություն իրականացնելու իրավասություն ունեցող անձ,

- 54) **Պահառու**՝ ՀՀ օրենսդրության համաձայն պահառություն իրականացնելու թույլտվություն ունեցող անձ,
- 55) **Փոխանցման հանձնարարականի անվերադարձելիության պահ**՝ այն պահն է, որից հետո Դեպոզիտարիային ներկայացված փոխանցման հանձնարարականի փոփոխումը կամ հետկանչումը հնարավոր չէ,
- 56) **Պայմանագիր**՝ Թողարկողի տվյալ տեսակի (դասի) արժեթղթերի Ռեեստրի վարման պայմանագիր:

ԳԼՈՒԽ 5. ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ

5. Ընթացակարգն ունի հետևյալ հավելվածները՝

- 1) Հավելված 1՝ Ռեեստրի վարմանն առնչվող փաստաթղթերի ընդունման-հանձնման ակտ,
- 2) Հավելված 2՝ Տեղեկանք արժեթղթերի հավաստագրերի առկայության մասին,
- 3) Հավելված 3՝ Արժեթղթերի տեղաբաշխման հանձնարարագիր,
- 4) Հավելված 4՝ Սեփական արժեթղթերի հաշվի բացման (տվյալների փոփոխության) հանձնարարագիր (ֆիզիկական անձ),
- 5) Հավելված 5՝ Սեփական արժեթղթերի հաշվի բացման (տվյալների փոփոխության) հանձնարարագիր (իրավաբանական անձ),
- 6) Հավելված 6՝ Արժեթղթերի ստացման հանձնարարագիր,
- 7) Հավելված 7՝ Արժեթղթերի փոխանցման հանձնարարագիր,
- 8) Հավելված 8՝ Արժեթղթերի արգելադրման (այդ թվում գրավի իրավունքի) գրանցման/տվյալների փոփոխության հանձնարարագիր,
- 9) Հավելված 9՝ Արժեթղթերի արգելադրման (գրավի իրավունքի) դադարեցման հանձնարարագիր,
- 10) Հավելված 10՝ Արժեթղթերի փոխարկման հանձնարարագիր,
- 11) Հավելված 11՝ Արժեթղթերի մարման հանձնարարագիր,
- 12) Հավելված 12՝ Արժեթղթերի չեղարկման հանձնարարագիր,
- 13) Հավելված 13՝ Տեղաբաշխվող արժեթղթերի սեփականատերերի ցանկ,
- 14) Հավելված 14՝ Պարտատոմսերի մարման գումարների (արժեկտրոնների) և շահաբաժինների վճարման հանձնարարագիր,
- 15) Հավելված 15՝ Պարտատոմսերի մարման գումարներ (արժեկտրոններ) և շահաբաժիններ ստացող անձանց ցանկ:

ԲԱԺԻՆ 2. ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ԳԼՈՒԽ 1. ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

6. Համակարգի ծառայություններն, ըստ «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքով Դեպոզիտարիային վերապահված գործառույթների, լինում են հիմնական և լրացուցիչ:
7. Ընթացակարգի իմաստով Համակարգի հիմնական ծառայություններն են համարվում՝
- 1) անվանական արժեթղթերի սեփականատերերի Ռեեստրի վարումը,
  - 2) արժեթղթերի պահառությունը,
  - 3) արժեթղթերով կնքված գործարքների քլիրինգը և/կամ վերջնահաշվարկը:
8. Ընթացակարգի իմաստով Համակարգի լրացուցիչ ծառայություններն են համարվում՝
- 1) պարտատոմսերի արժեկտրոնների վճարման, մարման, բաժնետոմսերի շահութաբաժինների վճարման ապահովման հետ կապված գործառնությունները,
  - 2) Թողարկողի պատվերով իր կողմից տեղաբաշխված արժեթղթերի՝ օրենքով և Թողարկողի կանոնադրությամբ սահմանված, ձեռքբերման և այլ սահմանափակումների նկատմամբ հսկողության իրականացումը,
  - 3) Թողարկողին իր կողմից տեղաբաշխված արժեթղթերով իրականացված գործառնությունների մասին ծանուցումը, որը ներառում է այդ արժեթղթերի փոխանցման, ինչպես նաև գրավի կամ այլ հիմքով այդ արժեթղթերի նկատմամբ իրավունքների սահմանափակումների վերաբերյալ տեղեկությունների տրամադրումը:
- Լրացուցիչ ծառայությունների մատուցումն իրականացվում է Լրացուցիչ ծառայությունների մատուցման պայմանագրի հիման վրա:
9. Ընթացակարգով չկարգավորվող իրավահարաբերությունները կարգավորվում են Դեպոզիտարիայի կանոններով սահմանված կարգով, իսկ դրանցով կարգավորված չլինելու դեպքում՝ կողմերի միջև կնքված լրացուցիչ պայմանագրերով և/կամ համաձայնագրերով:

ԳԼՈՒԽ 2. ԱՆՎԱՆԱԿԱՆ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ՍԵՓԱԿԱՆԱՏԵՐԵՐԻ ՌԵԵՍՏՐԻ

ՎԱՐՈՒՄ

10. Ռեեստրի վարումը կազմակերպելու նպատակով Թողարկողը Ընկերություն է ներկայացնում հետևյալ փաստաթղթերը՝
- 1) Թողարկողի պետական գրանցումը հավաստող փաստաթղթի պատճենը և հարկ վճարողի հաշվառման համարը (<ՎՀՀ) կամ այլ համարժեք համարը (ոչ ռեզիդենտ թողարկողների դեպքում) հավաստող փաստաթուղթ (առկայության դեպքում),
  - 2) Թողարկողի գործադիր մարմնի լիազորությունները հաստատող փաստաթղթի պատճենը,
  - 3) տեղեկանք արժեթղթերի հավաստագրերի առկայության (տպագրման) մասին (<ավելված 2),
  - 4) ավարտված և արդյունքներն ամրագրած տեղաբաշխման գործընթացի արդյունքում ձևավորված արժեթղթերի (առկայության դեպքում) սեփականատերերի (անվանատերերի) ցուցակի փաստաթղթային և էլեկտրոնային տարբերակները՝ ներառելով նաև տեղեկություններ արժեթղթերի նկատմամբ իրավունքների սահմանափակումների վերաբերյալ: Փաստաթղթային տարբերակը պետք է վավերացված լինի Թողարկողի կնիքով (առկայության դեպքում) և ստորագրված՝ գործադիր մարմնի ղեկավարի կամ նրա կողմից լիազորված անձի կողմից՝ համապատասխան լիազորագրի առկայության դեպքում:
Ցուցակը կամ դրան ուղեկցող գրությունը պետք է նաև պարունակի դրույթ այն մասին, որ տեղեկությունները ներառված են լավագույն իրազեկվածության պայմաններում, իսկ եթե առկա են նաև տեղեկություններ արժեթղթերի նկատմամբ իրավունքների սահմանափակումների վերաբերյալ, ապա ցուցակին կից պետք է ներկայացվեն նաև այդ սահմանափակումների հիմք հանդիսացող փաստաթղթերը կամ դրանց պատճենները,
  - 5) Ռեեստրավարման ենթակա արժեթղթերի միջազգային տարբերակիչ ծածկագրի (ԱՄՏԾ) կամ արժեթղթերի նույնականացնող ծածկագրի (ԱՆԾ) շնորհման հայտ 2 օրինակից, որը լրացվում և ներկայացվում է՝ համաձայն ՀՀ

կենտրոնական բանկի նախագահի կողմից հաստատված «Արժեթղթերի միջազգային տարբերակիչ և նույնականացնող ծածկագրերի շնորհման կարգ»-ի, կամ տեղեկություններ տվյալ արժեթղթերին Դեպոզիտարիայի կողմից շնորհված և գործող ԱՄՏԾ-ի կամ ԱՆԾ-ի վերաբերյալ, եթե այդպիսիք առկա են, և եթե ԱՄՏԾ-ի կամ ԱՆԾ-ի շնորհման և պահպանման պայմաններով նախկինում ներկայացված տեղեկությունները փոփոխված չեն,

- 6) Թողարկողի վճարային գործակալի վերաբերյալ տեղեկություններ, որն իրավասու է Թողարկողի անունից կատարելու վճարումներ արժեթղթերի սեփականատերերին (առկայության դեպքում),
- 7) Թողարկողի գործող կանոնադրության պատճենը,
- 8) Եթե Ռեեստրի վարման պայմանագիր կնքելիս Թողարկողն իրականացնում է նախկինում տեղաբաշխված արժեթղթերի լրացուցիչ տեղաբաշխում, որի գործընթացը դեռ չի ավարտվել, կամ Թողարկողի հետ կնքվում է այնպիսի արժեթղթերի Ռեեստրի վարման պայմանագիր, որոնց տեղաբաշխումը դեռ չի իրականացվել կամ ավարտվել՝ այսինքն տեղաբաշխման ենթակա արժեթղթերի վաճառքի գործընթացը դեռ չի իրականացվել, իրականացվել է մասամբ կամ տվյալ արժեթղթերի տեղաբաշխման արդյունքները դեռ չեն ամրագրվել, ապա Թողարկողը Ընկերությանը տեղեկություններ է ներկայացնում տեղաբաշխվող արժեթղթերի բնութագրիչների (դասը/տեսակը, քանակը, անվանական արժեքը և այլն), տվյալ արժեթղթերի թողարկման որոշման, տեղաբաշխման կարգի, պայմանների և ժամկետների վերաբերյալ, նկատի ունենալով, որ արժեթղթերի տեղաբաշխման գործառնությունը Համակարգում գրանցվում է Ռեեստրի վարման պայմանագիր կնքելուց հետո՝ Ընթացակարգով սահմանված կարգով,
- 9) Քաղվածք պետական միասնական գրանցամատյանից:
11. Եթե Թողարկողն ունի Դեպոզիտարիայի հետ առանց Հաշվի Օպերատորի միջնորդության կնքված Ռեեստրի վարման պայմանագիր, ապա Ռեեստրի վարմամբ պայմանավորված բոլոր ծառայություններից օգտվելու համար Թողարկողը պետք է Դեպոզիտարիայի հետ վերակնքի Ռեեստրի վարման պայմանագիրը Հաշվի Օպերատորի միջնորդությամբ: Ռեեստրի վարման պայմանագիրը վերակնքվում է նաև այն դեպքում, երբ Թողարկողի և Դեպոզիտարիայի միջև արդեն իսկ առկա է Հաշվի Օպերատորի միջնորդությամբ կնքված Ռեեստրի վարման պայմանագիր, սակայն Թողարկողը ցանկություն է հայտնել վերակնքել այդ պայմանագիրը և սպասարկվել մեկ այլ Հաշվի Օպերատորի կողմից կամ դադարեցվել է Թողարկողին սպասարկող Հաշվի Օպերատորի կարգավիճակը, կամ Թողարկողը Հաշվի Օպերատորի միջնորդությամբ կնքում է այնպիսի արժեթղթերի Ռեեստրի վարման պայմանագիր, որոնց Ռեեստրը՝ Հաշվի Օպերատորի միջնորդությամբ կամ առանց դրա, նախկինում վարվել է Դեպոզիտարիայի կողմից:
12. Եթե Թողարկողը թողարկել և/կամ թողարկում է մեկից ավելի տեսակի (դասի)

այնպիսի արժեթղթեր, որոնց համար օրենքով և/կամ թողարկման պայմաններով նախատեսված է դրանց սեփականատերերի Ռեեստրների վարում, ապա Դեպոզիտարիան Ռեեստրի վարմամբ պայմանավորված ծառայություններն այդ Թողարկողին մատուցում է մինչև Հաշվի Օպերատորի միջնորդությամբ և պայմանով, որ Թողարկողը Հաշվի Օպերատորի միջնորդությամբ կվերակնքի նաև Հաշվի Օպերատորի միջնորդությամբ կամ առանց դրա Դեպոզիտարիայի հետ նախկինում կնքած և գործող Ռեեստրի վարման պայմանագրերը, եթե այդպիսիք կան: Սույն կետում նշված պայմանի կատարումից Թողարկողի հրաժարվելու դեպքում տվյալ Հաշվի Օպերատորը պետք է հրաժարվի տվյալ Թողարկողի հետ որևէ Ռեեստրի վարման պայմանագիր կնքելուց:

13. Ռեեստրի վարման պայմանագրի վերակնքման դեպքում Թողարկողը չի ներկայացնում Ընթացակարգի 11-րդ կետի 3-րդ և 4-րդ ենթակետերով սահմանված փաստաթղթերը, սակայն պետք է Ընկերությանը տեղեկություններ տրամադրի Ընթացակարգի 126-րդ կետի 4-րդ ենթակետով սահմանված Թողարկողի արժեթղթերի հաշվի առկայության վերաբերյալ՝ առկայության դեպքում, տեղեկություններ տրամադրելով նաև այդ հաշվին հաշվեգրված արժեթղթերի վերաբերյալ:

Ռեեստրի վարման պայմանագրի վերակնքման դեպքում, որպես տեղեկությունների սկզբնաղբյուր, հիմք են ընդունվում Համակարգում առկա տեղեկությունները:

Եթե Ռեեստրի վարման պայմանագրի վերակնքման ժամանակ առկա են Թողարկողին և նրա տվյալ տեսակի (դասի) արժեթղթերի Ռեեստրին վերաբերող և դեռ Համակարգում չգրանցված տեղեկությունների փոփոխություններ կամ Ընկերությանը բացահայտում է այդպիսի փոփոխությունների առկայությունը, և Թողարկողը չի ներկայացնում փոփոխությունների գրանցման համար անհրաժեշտ փաստաթղթերը (ԱՄՏԾ-ի կամ ԱՆԾ-ի բացակայության դեպքում՝ նշելով արժեթղթերի դասը) կամ չի վճարում գրանցման համար անհրաժեշտ վճարները, ապա Ռեեստրի վարման պայմանագիրը վերակնքվում է նշված փոփոխությունների գրանցման համար անհրաժեշտ փաստաթղթերը Թողարկողի կողմից ներկայացնելուց, ինչպես նաև անհրաժեշտ վճարումները կատարելուց հետո, եթե վճարումների վերաբերյալ Ընկերության և Թողարկողի միջև այլ պայմանավորվածություն առկա չէ:

14. Եթե Թողարկողը Ընկերության միջնորդությամբ արդեն կնքել (վերակնքել) է Ռեեստրի վարման պայմանագիր, ապա Թողարկողը հետագայում Ռեեստրի վարման պայմանագրեր կնքելիս կարող է Ընկերությանը չներկայացնել Ընթացակարգի 11-րդ կետով սահմանված և արդեն ներկայացված տեղեկությունները (փաստաթղթերը)՝ Հաշվի Օպերատորին ներկայացնելով հավաստում առ այն, որ չներկայացվող տեղեկությունները (փաստաթղթերը)

փոփոխության չեն ենթարկվել:

15. Ընկերության Հետգործառնական սպասարկման խմբի աշխատակիցները, հավաստիանալով, որ Թողարկողի կողմից ներկայացված տեղեկություններում առկա չեն անհամապատասխանություններ ու թերություններ, փաստաթղթերը կազմված և հաստատված են պատշաճ կերպով, և որ Թողարկողի կողմից կատարված են Ընկերության իրավական ակտերով սահմանված, իսկ վերակնքման դեպքում՝ նաև Դեպոզիտարիայի և/կամ նախկին Հաշվի Օպերատորի (Հաշվի Օպերատորի փոփոխության դեպքում) նկատմամբ նախատեսված ծառայությունների հետ կապված դրամական պարտավորությունները, էլեկտրոնային եղանակով տրամադրում են ռեեստրի վարման լրացված պայմանագիր, որը Թողարկողի կողմից ստորագրվելուց հետո 1 աշխատանքային օրվա ընթացքում ստորագրվում և կնքվում է Ընկերության գործադիր տնօրենի կողմից:

Եթե նշված պայմանագիրը կնքելիս որևէ փաստաթղթով չի հավաստվում Թողարկողի կողմից ներկայացված փաստաթղթերի կազմը, ապա Ընկերության փաստաթղթերն ընդունող աշխատակցի կողմից կազմվում է Թողարկողի ներկայացված փաստաթղթերի հանձնման-ընդունման ակտ (Հավելված 1), որը ստորագրվում և կնքվում է (կնիքի առկայության դեպքում) Թողարկողի և

Ընկերության գործադիր տնօրենի կողմից:

Նախքան հանձնման-ընդունման ակտի ստորագրելը Ընկերության գործադիր տնօրենը նույնպես հավաստիանում է ներկայացված փաստաթղթերի իսկության մեջ:

16. Դեպոզիտարիայի նկատմամբ նախատեսված ծառայությունների հետ կապված Թողարկողի ունեցած դրամական պարտավորությունների վերաբերյալ տեղեկությունները Ընկերությունը կարող է ստանալ Դեպոզիտարիայի ինտերնետային կայքի միջոցով կամ անմիջական հարցման արդյունքում:

Եթե Հաշվի Օպերատորների միջև նախատեսված ծառայությունների հետ կապված Թողարկողի ունեցած դրամական պարտավորությունների ճշտման այլ եղանակի վերաբերյալ համաձայնություն առկա չէ, ապա Հաշվի Օպերատորի փոփոխության դեպքում նախկին Հաշվի Օպերատորի նկատմամբ Թողարկողի՝ սույն կետում նշված, դրամական պարտավորությունները ճշտելու նպատակով, Ռեեստրի վարման պայմանագրի վերակնքման օրը կամ մինչ այդ՝ նախկին Հաշվի Օպերատորի հետ համաձայնեցված օրը, մինչև նշված օրվա ժամը 16:00–ն, Ընկերության Հետգործառնական սպասարկման խմբի աշխատակիցը, նախապես հեռախոսով զգուշացնելուց հետո, Սի Բի Էյ Նեթ համակարգի միջոցով հարցում է ուղարկում Թողարկողին սպասարկող Հաշվի Օպերատորին, ինչը ստանալուց հետո վերջինս պարտավոր է մեկ ժամվա ընթացքում նոր Հաշվի Օպերատորին տեղեկություններ տրամադրել իր հանդեպ Ռեեստրի վարման պայմանագրի

վերակնքման օրվա դրությամբ նախատեսված ծառայությունների հետ կապված տվյալ Թողարկողի դրամական պարտավորությունների վերաբերյալ: Եթե Թողարկողին սպասարկող Հաշվի Օպերատորը սույն կետում սահմանված ժամկետում նոր Հաշվի Օպերատորին չի տրամադրում անհրաժեշտ տեղեկությունները, ապա Ընկերությունն իրավունք ունի Թողարկողի հետ Ռեեստրի վարման պայմանագիրը կնքել առանց հաշվի առնելու նախկին Հաշվի Օպերատորի նկատմամբ Թողարկողի ունեցած դրամական պարտավորությունները:

17. Ընթացակարգի 16-րդ և 17-րդ կետերով սահմանված դրույթների խախտմամբ Ռեեստրի վարման պայմանագրի վերակնքման դեպքում Դեպոզիտարիան և/կամ նախկին Հաշվի Օպերատորն իրավունք ունեն նոր Հաշվի Օպերատորից պահանջել իրենց նկատմամբ, նախատեսված ծառայությունների հետ կապված, Թողարկողի ունեցած դրամական պարտավորությունների կատարումը:
18. Ռեեստրի վարման պայմանագիրը կազմվում է 3 օրինակից: Պայմանագրի մեկ օրինակը, Թողարկողի կողմից ներկայացված (եթե ներկայացումը պարտադիր է) ծածկագրի շնորհման հայտի (հայտերի) երկու բնօրինակները, Ընկերության Հետգործառնական խմբի ղեկավարը պարտավոր է Դեպոզիտարիային ներկայացնել Ռեեստրի վարման պայմանագրի կնքման պահից 7 աշխատանքային օրվա ընթացքում, իսկ նշված և Ընթացակարգի 11-րդ կետի 4-րդ և 5-րդ ենթակետերով սահմանված և ներկայացված (եթե ներկայացումը պարտադիր է) փաստաթղթերի էլեկտրոնային մեկական տարբերակները՝ մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում, Սի Բի Էյ Նեթ համակարգի իրավասու հասցեից:
19. Եթե Թողարկողը Ընկերության միջնորդությամբ կնքում է Ռեեստրի վարման պայմանագիր այնպիսի արժեթղթերի համար, որոնց Ռեեստրի վարումը Ընկերության միջոցով կամ առանց դրա չի իրականացվում Դեպոզիտարիայի կողմից, ապա մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում Ընկերության Հետգործառնական սպասարկման խմբի աշխատակիցը Ծրագրային համակարգ է մուտքագրում Թողարկողի վերաբերյալ համապատասխան տվյալները, եթե Ծրագրային համակարգում նրա վերաբերյալ տեղեկությունները բացակայում են, իսկ Դեպոզիտարիան՝ Ընկերության կողմից համապատասխան տեղեկությունները ստանալուց հետո, մուտքագրում է Թողարկողի արժեթղթերի վերաբերյալ համապատասխան տվյալները:

Եթե Ռեեստրի վարման պայմանագիր կնքելիս Թողարկողը՝ Ընթացակարգի համաձայն, Ընկերություն է ներկայացրել 11-րդ կետի 4-րդ ենթակետով սահմանված անվանական արժեթղթերի սեփականատերերի (անվանատերերի) ցուցակը, և որի էլեկտրոնային տարբերակը Ընկերության կողմից ՀՀ կենտրոնական բանկի Սի Բի Էյ Նեթ համակարգի միջոցով ուղարկվել է Դեպոզիտարիային՝ Թողարկողի արժեթղթերը սեփականատերերի (անվանատերերի) արժեթղթերի հաշիվներին հաշվեգրելու համար, ապա Դեպոզիտարիան անվանական արժեթղթերի

սեփականատերերի (անվանատերերի) ցուցակի էլեկտրոնային տարբերակը ստանալու պահից 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում, սույն կետում նշված ցուցակում ներառված տվյալների հիման վրա, արժեթղթերի սեփականատերերի համար բացում է արժեթղթերի ժամանակավոր հաշիվներ՝ դրանցում հաշվեգրելով համապատասխան քանակի արժեթղթերը, ինչպես նաև արժեթղթերի նկատմամբ իրավունքների սահմանափակումների վերաբերյալ տեղեկությունները, եթե այդպիսիք կան:

Այն դեպքում, երբ Թողարկողի կողմից ներկայացված անվանական արժեթղթերի սեփականատերերի (անվանատերերի) ցուցակում ներառված որևէ անձին վերաբերող տեղեկություններում նշված է նաև Ծրագրային համակարգում այդ անձի համար արդեն բացված արժեթղթերի հաշվի համար, կամ տվյալ անձի անձնագրային տվյալները՝ ֆիզիկական անձի դեպքում կամայետական գրանցումը հավաստող փաստաթղթի տվյալները՝ իրավաբանական անձի դեպքում, որոնց հիման վրա Դեպոզիտարիան կարող է նույնականացնել նշված անձի անվամբ Համակարգում առկա արժեթղթերի սեփականատիրոջ (անվանատիրոջ) հաշիվը, ապա Դեպոզիտարիան արժեթղթերը հաշվեգրում է Համակարգում տվյալ անձի անվամբ բացված արժեթղթերի հաշվին:

20. Ռեեստրի վարման պայմանագրի կնքման պահից երեք աշխատանքային օրվա կամ Թողարկողի հետ համաձայնեցված ավելի երկար ժամկետի ընթացքում, Ընկերությունը Թողարկողին անվճար տրամադրում է արժեթղթերի գրանցված սեփականատերերի (անվանատերերի) ցուցակ՝ պայմանագրի կնքման օրվա դրությամբ՝ Դեպոզիտարիայի կողմից սահմանված ձևաչափի համաձայն:

21. Ռեեստրի վարման ծառայությունների մատուցման և Ռեեստրի վարման ծառայության սակագնի հաշվարկման սկիզբ է համարվում Ռեեստրի վարման պայմանագրի կնքման օրը: Եթե Թողարկողն ունի ներդրումային ֆոնդի իրավական կարգավիճակ, ապա ռեեստրի վարման ծառայության սակագնի հաշվարկն ապահովելու նպատակով ֆոնդը (պայմանագրային ֆոնդի դեպքում՝ ֆոնդի կառավարիչը) պարտավոր է յուրաքանչյուր ամսվա, իսկ միջակայքային ֆոնդերի դեպքում՝ եռամսյակի վերջին աշխատանքային օրը Ընկերությանը ներկայացնել տվյալ օրվա համար ֆոնդի փայերի հաշվարկային արժեք: Ընկերությունը

պարտավոր է ստանալու պահից մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում այդ հաշվարկային արժեքը մուտքագրել Համակարգ:

22. Ռեեստրի վարման պայմանագրի կնքումը (վերակնքումը) պետք է զուգորդվի Ընկերության հետ Ընթացակարգի 126-րդ կետի 4-րդ ենթակետով սահմանված Թողարկողի արժեթղթերի հաշվի բացումը և սպասարկումն ապահովող պահառության պայմանագրի կնքումով, եթե Թողարկողն ունի հետգնված (ձեռքբերված) և չմարված տվյալ դասի արժեթղթեր (և, մասնավորապես՝ Համակարգում ունի ոչ գրոյական մնացորդով Թողարկողի արժեթղթերի հաշիվ)

և եթե Թողարկողը Ընկերության հետ դեռ չի կնքել նման պայմանագիր: Եթե Թողարկողը սույն կետում սահմանված հանգամանքների առկայության դեպքում հրաժարվում է Ընկերության հետ կնքել նշված արժեթղթերի պահառության պայմանագիրը, ապա Ընկերությունը պետք է մերժի նաև Ռեեստրի վարման պայմանագրի կնքումը:

23. Թողարկողի արժեթղթերի պահառության պայմանագրի կնքման պահից երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում Ընկերությունը Թողարկողի համար բացում է Թողարկողի արժեթղթերի հաշիվ, եթե Ծրագրային համակարգում տվյալ Թողարկողի համար առկա չէ Ընկերության միջոցով բացված թողարկողի արժեթղթերի հաշիվ ակտիվ կարգավիճակով: Ընդ որում, մինչև Թողարկողի արժեթղթերի հաշվի բացումը Ընկերությունը ստուգում է Ծրագրային համակարգում տվյալ Թողարկողի արժեթղթերի հաշվի առկայությունը ժամանակավոր հաշվի կարգավիճակով: Առկայության դեպքում Ընթացակարգով սահմանված կարգով այն վերաբացվում է:

24. Ընկերության միջնորդությամբ Թողարկողի և Դեպոզիտարիայի միջև կնքված Ռեեստրի վարման պայմանագրի (պայմանագրերի) վերակնքման դեպքում նախկինում կնքված Ռեեստրի վարման և, առկայության դեպքում՝ Թողարկողի արժեթղթերի հաշվի բացումը և սպասարկումն ապահովող պահառության, պայմանագրերը համարվում են լուծված նոր Ռեեստրի վարման պայմանագրի (պայմանագրերի) վերակնքման պահից:

Սույն կետում նշված պայմանագրերի լուծվելու դեպքում պայմանագրերի կողմերի ունեցած ժամկետանց բոլոր պարտավորությունները շարունակում են պահպանել իրենց ուժը մինչև դրանց ամբողջական կատարումը:

25. Դեպոզիտարիան Ընկերության միջնորդությամբ Ռեեստրի վարման պայմանագրի կնքման կամ վերակնքման արդյունքում մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում Ընկերությանը տալիս է տվյալ Թողարկողին սպասարկելու հասանելիություն, եթե արդեն տրված չէ, իսկ Հաշվի Օպերատորի փոխվելու դեպքում միաժամանակ արգելափակում է նախկին Հաշվի Օպերատորի՝ Թողարկողին սպասարկելու հասանելիությունը և ծանուցում վերջինիս տվյալ Թողարկողի հետ Ռեեստրի վարման և Թողարկողի արժեթղթերի հաշվի բացումը և սպասարկումն ապահովող պահառության պայմանագրերի լուծման վերաբերյալ: Եթե Ռեեստրի վարման պայմանագրի վերակնքման ժամանակ Թողարկողի համար բացվել է Թողարկողի արժեթղթերի նոր հաշիվ, ապա Դեպոզիտարիան, երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում, նախկին Հաշվի Օպերատորին տեղեկացնում է նաև Թողարկողի նոր բացված արժեթղթերի հաշվի համարի վերաբերյալ:

Ծանուցումը ստանալու պահից 1 աշխատանքային օրվա ընթացքում նախկին Հաշվի Օպերատորը պարտավոր է փակել իր կողմից բացված Թողարկողի արժեթղթերի հաշիվը՝ եթե այդ հաշիվն ունի գրոյական մնացորդ:

Եթե Թողարկողի արժեթղթերի հաշվի մնացորդը զրոյական չէ, ապա նախկին Հաշվի Օպերատորը պարտավոր է Թողարկողի արժեթղթերի նոր բացված հաշվի համարի վերաբերյալ տեղեկացումը ստանալու պահից 1 աշխատանքային օրվա ընթացքում այդ հաշվում առկա հետգնված կամ ձեռք բերված արժեթղթերի պորտֆելը փոխանցել տեղեկացման մեջ նշված արժեթղթերի հաշվին և փակել իր կողմից բացված Թողարկողի արժեթղթերի հաշիվը:

ԳԼՈՒԽ 3. ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ՏԵՂԱԲԱՇԽՄԱՄԲ ՊԱՅՄԱՆԱՎՈՐՎԱԾ ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

26. Արժեթղթերի տեղաբաշխման գործառնությունը Համակարգում գրանցվում է արժեթղթերի առաջնային տեղաբաշխման կամ լրացուցիչ տեղաբաշխման գործառնությունների ձևով:

27. Արժեթղթերի տեղաբաշխման գործառնությունը Համակարգում գրանցելու համար անհրաժեշտ է, որ Թողարկողն ունենա Դեպոզիտարիայի հետ Հաշվի Օպերատորի միջնորդությամբ կնքված տվյալ արժեթղթերի Ռեեստրի վարման պայմանագիր, և Հաշվի Օպերատորին (Դեպոզիտարիային)

ներկայացնի արժեթղթերի թողարկման (տեղաբաշխման) որոշման պատճենը, ինչպես նաև արժեթղթերի տեղաբաշխման կարգը, պայմանները և ժամկետները սահմանող փաստաթղթի պատճենը, եթե նշված տեղեկությունները ներառված չեն արժեթղթերի թողարկման (տեղաբաշխման) որոշման մեջ:

28. Տեղաբաշխվող արժեթղթերը Համակարգում կարող են ներառվել միայն ՀՀ կենտրոնական բանկի նախագահի կողմից հաստատված «Արժեթղթերի միջազգային տարբերակիչ և նույնականացնող ծածկագրերի շնորհման կարգ»-ի համաձայն դրանց շնորհված ԱՆԾ-ի կամ ԱՄՏԾ-ի հիմքով:

Լրացուցիչ կամ նոր տեսակի բաժնետոմսերի տեղաբաշխման ավարտից հետո Թողարկողին և դրա արժեթղթերին վերաբերող տեղեկությունների փոփոխության, ինչպես նաև տեղաբաշխված արժեթղթերին Դեպոզիտարիայի կողմից ԱՄՏԾ-ի շնորհման (եթե տվյալ արժեթղթերին այն դեռևս շնորհված չէ) նպատակով Թողարկողը՝ Ընկերության միջնորդությամբ, պետք է Դեպոզիտարիային ներկայացնի արժեթղթերի տեղաբաշխման արդյունքների պաշտոնապես ամրագրումը հավաստող, ինչպես նաև ՀՀ կենտրոնական բանկի նախագահի կողմից հաստատված «Արժեթղթերի միջազգային տարբերակիչ և նույնականացնող ծածկագրերի շնորհման կարգ»-ով սահմանված փաստաթղթերը: Արժեթղթերի տեղաբաշխման արդյունքների պաշտոնապես ամրագրումը հավաստող փաստաթուղթը չի ներկայացվում այն դեպքում, երբ արժեթղթերի տեղաբաշխումն իրականացվել է Կարգավորվող շուկայի օպերատորի առաջնային տեղաբաշխման հարթակում:

29. Լրացուցիչ կամ նոր դասի (տեսակի) բաժնետոմսերի տեղաբաշխման դեպքում,

մինչև այդ արժեթղթերի տեղաբաշխման արդյունքների պաշտոնապես ամրագրումը հավաստող փաստաթղթերը Թողարկողի կողմից Ընկերության միջնորդությամբ Դեպոզիտարիային ներկայացման հաջորդ օրը, Դեպոզիտարիան Համակարգում սահմանափակում է տեղաբաշխված (ծեռք բերված) արժեթղթերով գործառնություն իրականացնելու (ձայնի իրավունք տվող արժեթղթերի դեպքում՝ նաև ձայնի իրավունքի մասին տեղեկատվության տրամադրման) հնարավորությունը: Նշված սահմանափակումը չի կիրառվում Ընթացակարգի 28-րդ կետով սահմանված՝ Կարգավորվող շուկայի օպերատորի առաջնային տեղաբաշխման հարթակում արժեթղթերի տեղաբաշխման դեպքում:

Դեպոզիտարիան իր ինտերնետային կայքում ընթացքում հրապարակում է տեղեկություններ սույն կետում նշված սահմանափակումների կիրառման և դադարեցման վերաբերյալ:

30. Ընթացակարգի 29-րդ կետում սահմանված դեպքում և ժամանակահատվածում Հաշվի Օպերատորներին արգելվում է սահմանափակման ներքո գտնվող բաժնետոմսերի փոխանցման կամ արժեթղթերի նկատմամբ իրավունքների փոփոխման Հանձնարարագրերի ընդունումը կամ կատարումը:
31. Եթե թողարկողն իրականացնում է նոր դասի արժեթղթերի տեղաբաշխում, որի նպատակով կնքել է ռեեստրի վարման պայմանագիր և տվյալ արժեթղթերի թողարկման (տեղաբաշխման) համար սահմանված ժամկետներում Համակարգում չի գրանցվել տվյալ արժեթղթերի՝ Հաշվետիրոջ հաշվում ամրագրման որևէ գործառնություն, ապա տվյալ դասի արժեթղթերի ռեեստրի վարման պայմանագիրը լուծվում է՝ Թողարկողի կողմից ներկայացված դիմումի հիման վրա:
32. Եթե Թողարկվող արժեթղթերի տեղաբաշխումը նախատեսվում է իրականացնել Կարգավորվող շուկայի արժեթղթերի տեղաբաշխման համակարգով, ապա Թողարկողի Հանձնարարագրի հիման վրա Ընկերությունը բացում է տեղաբաշխվող արժեթղթերի հաշիվ, որում տեղաբաշխման ենթակա արժեթղթերի ծավալը հաշվեգրվում է Կարգավորվող շուկայում տեղաբաշխման իրականացման առնվազն նախորդ օրը՝ Թողարկողի Հանձնարարագրի և Կարգավորվող շուկայի օպերատորի արժեթղթերի տեղաբաշխման վերաբերյալ որոշման պատճենի հիման վրա: Թողարկողի Հանձնարարագրում պետք է նշվի արժեթղթերի տեղաբաշխման սկզբի և ավարտի ժամկետները կամ դրանց որոշման կարգը:
33. Դեպոզիտարիան Կարգավորվող շուկայի օպերատորի կողմից ներկայացված ծանուցման հիման վրա Կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլատրված արժեթղթերից տարբերվող տարբերակիչ ծածկագիր ունեցող՝ տեղաբաշխման ենթակա արժեթղթերի համար Ծրագրային համակարգում ապահովում է առևտրային արգելադրում կատարելու հնարավորություն, որը դադարեցվում է Կարգավորվող շուկայում տեղաբաշխման ավարտից անմիջապես հետո՝ մինչև տվյալ արժեթղթերի՝ Կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլատրումը:
34. Կարգավորվող շուկայի արժեթղթերի տեղաբաշխման համակարգով արժեթղթերի

տեղաբաշխումն ապահովելու համար տեղաբաշխվող արժեթղթերի հաշվին հաշվեգրված արժեթղթերը պետք է Ընթացակարգով սահմանված կարգով և ժամկետներում առևտրային արգելադրման ենթարկվեն տեղաբաշխումն իրականացնող ԿՇՀՀԱ-ի կողմից:

35. Կարգավորվող շուկայի արժեթղթերի տեղաբաշխման համակարգի միջոցով արժեթղթերի ձեռք բերման դեպքում գործարքի միջնորդ կամ մասնակից ԿՇՀՀԱ-ները պետք է անմիջապես իրականացնեն ձեռք բերված արժեթղթերի առևտրային արգելադրման դադարեցում:

36. Եթե Կարգավորվող շուկայի արժեթղթերի տեղաբաշխման համակարգով արժեթղթերի տեղաբաշխման ավարտի դրությամբ տեղաբաշխվող արժեթղթերի հաշվում դեռ առկա են արգելադրված արժեթղթեր, ապա տվյալ արժեթղթերի տեղաբաշխումն իրականացնող ԿՇՀՀԱ-ն պետք է տեղաբաշխման ավարտի օրը Ընթացակարգով սահմանված կարգով և ժամկետներում իրականացնի այդ արժեթղթերի առևտրային արգելադրման դադարեցում:

37. Կարգավորվող շուկայի արժեթղթերի տեղաբաշխման համակարգով արժեթղթերի տեղաբաշխման դեպքում միջոցների դեպոնացումը, ապադեպոնացումը, արժեթղթերով կնքված գործարքների քլիրինգը և վերջնահաշվարկը կատարվում են Ընթացակարգով սահմանված կարգով և ժամկետներում:

38. Եթե արժեթղթերի տեղաբաշխման ավարտի դրությամբ տեղաբաշխվող արժեթղթերի հաշվում դեռ առկա են չտեղաբաշխված (մնացորդային) արժեթղթեր, ապա դրանք չեղարկվում են Դեպոզիտարիայի կողմից՝ Հաշվի Օպերատորի ներկայացմամբ:

39. Տեղաբաշխվող արժեթղթերի հաշիվը փակվում է Թողարկողի պահանջով կամ Ընկերության հետ Ռեեստրի վարման պայմանագրի լուծման դեպքում՝ միաժամանակ չեղարկելով այդ հաշվին առկա չտեղաբաշխված (մնացորդային) արժեթղթերը:

40. Կարգավորվող շուկայից դուրս իրականացվող արժեթղթերի տեղաբաշխման պարագայում Թողարկողը կամ Թողարկողի հետ կնքած պայմանագրի հիման վրա արժեթղթերը տեղաբաշխողն արժեթղթերի տեղաբաշխման գործարքների արդյունքները Համակարգում ամրագրելու համար այդ արժեթղթերի Ռեեստրի վարումը միջնորդավորող Հաշվի Օպերատորին պետք է ներկայացնի արժեթղթերի տեղաբաշխման Հանձնարարագրեր (Հավելված 3), որոնք պետք է պարունակեն հետևյալ պարտադիր տեղեկությունները.

1) Թողարկողի անվանումը և ԱՄՏԾ-ն կամ ԱՆԾ-ն,

2) Թողարկված արժեթղթերի քանակը,

- 3) տեղաբաշխված արժեթղթերի քանակը (արժեթղթերի տեղաբաշխումն ավարտված լինելու դեպքում),
  - 4) տեղաբաշխված արժեթղթերը ձեռքբերող անձի անուն, ազգանունը (անվանումը), նրա արժեթղթերի հաշվի համարը, ձեռքբերած արժեթղթերի քանակը և ձեռքբերման գինը,
  - 5) նշում արժեթղթերի տեղաբաշխման արդյունքում վերջնական շահառուի վերաբերյալ (եթե արժեթղթերը փոխանցվում են անվանատիրոջ հաշվին):
Ընկերության կողմից թողարկված արժեթղթերի տեղաբաշխման ժամանակ հաշվետիրոջ հաշվին արժեթղթերի փոխանցման համար հիմք է ընդունվում Ընկերության գործադիր տնօրենի կողմից ստորագրված տեղաբաշխման հանձնարարականը, որին կցվում են հաճախորդների կողմից ներկայացված արժեթղթերի ձեռքբերման հայտերը:
41. Արժեթղթերի տեղաբաշխման Հանձնարարագրերը Ծրագրային համակարգ մուտքագրելու արդյունքում Ծրագրային համակարգը ստուգում է Հանձնարարագրում նշված արժեթղթերի հաշվեհամարների և արժեթղթերի տարբերակիչ ծածկագրի համապատասխանությունը Ծրագրային համակարգում առկա տեղեկությունների հետ: Անհամապատասխանությունների բացակայության դեպքում գործառնությունը Համակարգում գրանցվում է:
  42. Արժեթղթերի տեղաբաշխման Հանձնարարագրերում և Ծրագրային համակարգում առկա տեղեկատվության համադրության արդյունքում անհամապատասխանությունների հայտնաբերման դեպքում Ծրագրային համակարգը մերժում է արժեթղթերի տեղաբաշխման Հանձնարարագրի կատարումը, որի մասին համապատասխան հաղորդագրությամբ տեղեկացվում է Թողարկողին սպասարկող Հաշվի Օպերատորը:
  43. Արժեթղթերի տեղաբաշխման Հանձնարարագրերը ենթակա են կատարման Թողարկողից (տեղաբաշխողից) ստանալուց հետո 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

ԳԼՈՒԽ 4. ԿՈՐՊՈՐԱՏԻՎ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԵՏ ԿԱՊՎԱԾ ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

44. Արժեթղթերով հավաստվող իրավունքների ծագման, փոփոխման կամ դադարեցման մասին Թողարկողի որոշմամբ պետք է հստակ որոշվի այն ամսաթիվը, որի հիման վրա որոշվում են այն անձինք, որոնց վրա տարածվում է այդ որոշումը: Եթե Թողարկողի որոշումից հստակ չի որոշվում Ընթացակարգի սույն կետում նշված ամսաթիվը, ապա որպես այդպիսի ամսաթիվ ընդունվում է

Թողարկողի համապատասխան որոշման ուժի մեջ մտնելու ամսաթիվը, եթե այդպիսի ամսաթիվ սահմանված է որոշմամբ, իսկ որոշման ուժի մեջ մտնելու ամսաթիվ սահմանված չլինելու դեպքում՝ որոշման ընդունման ամսաթիվը:

45. Եթե կորպորատիվ գործողության գրանցման ժամանակ պարզվում է, որ կորպորատիվ գործողության վերաբերյալ Թողարկողի որոշմամբ սահմանված՝ անձանց և/կամ նրանց պատկանող արժեթղթերին վերաբերող տեղեկությունները տարբերվում են Համակարգում առկա տեղեկություններից, ապա Թողարկողի կորպորատիվ գործողության գրանցման համար հիմք են ընդունվում Համակարգում առկա տեղեկությունները: Եթե Թողարկողն իրականացրել է մի քանի կորպորատիվ գործողություններ, ապա դրանցից յուրաքանչյուրով պայմանավորված գործառնությունները Համակարգում գրանցվում են առանձին՝ հաշվի առնելով գործողությունների իրականացման հերթականությունը:

46. Եթե Թողարկողն իրականացնում է արդեն տեղաբաշխված արժեթղթերի լրացուցիչ տեղաբաշխում կամ նոր դասի (տեսակի) արժեթղթերի տեղաբաշխում, ապա մինչև այդ գործընթացի ավարտը (մինչև լրացուցիչ կամ նոր դասի (տեսակի) արժեթղթերի տեղաբաշխման արդյունքների օրենքով սահմանված կարգով հաստատումը և/կամ կանոնադրության համապատասխան փոփոխությունների գրանցումը՝ եթե արժեթղթերի տեղաբաշխման արդյունքները պետք է արտացոլվեն կանոնադրությունում) և Համակարգում համապատասխան տեղեկությունների գրանցումը լրացուցիչ կամ նոր տեղաբաշխվող արժեթղթերին առնչվող կորպորատիվ գործողություններով պայմանավորված գործառնությունները (բացառությամբ՝ տվյալ արժեթղթերի չեղյալ համարելու դեպքի) Համակարգում գրանցման ենթակա չեն:

47. Արժեթղթերի անվանական արժեքի փոփոխմամբ, արժեթղթերի համախմբմամբ, արժեթղթերի բաժանմամբ պայմանավորված գործառնությունների գրանցման դեպքում Թողարկողը Ընկերություն է ներկայացնում Հանձնարարագիր (Հավելված 10), որում և որին կից պետք է ներկայացվեն հետևյալ տեղեկությունները և փաստաթղթերը.

- 1) Թողարկողի անվանումը և փոխարկվող արժեթղթերի ԱՄՏԾ-ն կամ ԱՆԾ-ն,
- 2) կորպորատիվ գործառնության նկարագիրը,
- 3) արժեթղթերի փոխարկման գործակիցը,
- 4) արժեթղթերի քանակը և անվանական արժեքը մինչև փոխարկումը և փոխարկումից հետո,
- 5) կորպորատիվ գործողություն իրականացնելու մասին Թողարկողի իրավասու մարմնի որոշման պատճենը,
- 6) ԱՄՏԾ-ի կամ ԱՆԾ-ի շնորհման Հայտ 2 օրինակից՝ ըստ ՀՀ կենտրոնական բանկի նախագահի կողմից հաստատված «Արժեթղթերի

միջազգային տարբերակիչ և նույնականացնող ծածկագրերի շնորհման կարգ»-ի,

7) Թողարկողի կանոնադրության փոփոխությունը (փոփոխված կանոնադրությունը) և պետական գրանցման համապատասխան փաստաթղթերի պատճենները, եթե կորպորատիվ գործողությունը հանգեցրել է Թողարկողի կանոնադրության փոփոխությանը:

48. Թողարկողի որոշմամբ մեկ տեսակի արժեթղթերի մեկ այլ տեսակի արժեթղթերով փոխարկմամբ պայմանավորված գործառնությունների գրանցման համար, ի լրումն Ընթացակարգի 47-րդ կետով սահմանված տեղեկությունների (փաստաթղթերի), Թողարկողը պետք է Ընկերությանը ներկայացնի նաև փոխարկումն ապահովող արժեթղթերի թողարկման (տեղաբաշխման) մասին Թողարկողի որոշման պատճենը, եթե նշված փոխարկումն ուղեկցվում է փոխարկումն ապահովող արժեթղթերի տեղաբաշխմամբ, և եթե այդ որոշումը դեռ ներկայացված չէ Ընկերությանը:

Փոխարկելի արժեթղթերի փոխարկման նպատակով լրացուցիչ թողարկվող կամ նոր տեսակի արժեթղթերի տեղաբաշխումն Համակարգում գրանցվում է Ընթացակարգի Բաժին II-ի Գլուխ 3-ի համաձայն: Այլ դեպքերում մեկ տեսակի արժեթղթերի մեկ այլ տեսակի արժեթղթերով փոխարկումը կատարվում է փոխարկվող արժեթղթերի մարման և տեղաբաշխվող արժեթղթերի հաշվեգրման միջոցով:

49. Թողարկողի վերակազմավորմամբ պայմանավորված կորպորատիվ գործողությունները Համակարգում գրանցվում են Թողարկողի վերաբերյալ տեղեկությունների փոփոխությամբ, եթե Թողարկողի վերակազմավորման ընթացքում տեղի չի ունեցել արժեթղթերի անվանական արժեքի և/կամ քանակի փոփոխություն:

Եթե Թողարկողի վերակազմավորման ընթացքում նաև տեղի է ունեցել արժեթղթերի անվանական արժեքի և/կամ քանակի փոփոխություն, ապա Համակարգում գրանցվում են նաև այդ կորպորատիվ գործողությունները:

50. Թողարկողի միացման ճանապարհով վերակազմակերպմամբ պայմանավորված կորպորատիվ գործողությունները գրանցելու համար ի լրումն Ընթացակարգի 48-րդ կետով սահմանված տեղեկությունների, միացման արդյունքում դադարած Թողարկողի իրավահաջորդ հանդիսացող Թողարկողը Ընկերությանը պետք է ներկայացնի վերակազմակերպման արդյունքում դադարած ընկերության վերաբերյալ պետական գրանցման մարմնի կողմից տրված տեղեկանքի պատճենը:

51. Թողարկողի առանձնացման ճանապարհով վերակազմակերպմամբ

պայմանավորված կորպորատիվ գործողությունները Համակարգում գրանցելու համար, ի լրումն Ընթացակարգի 48-րդ կետով սահմանված տեղեկությունների (փաստաթղթերի), վերակազմակերպվող Թողարկողը Ընկերությանն է ներկայացնում վերակազմակերպման արդյունքում նոր ստեղծված ընկերությունների պետական գրանցումը հավաստող փաստաթղթի պատճենները:

52. Թողարկողի միաձուլման և բաժանման ճանապարհով վերակազմակերպմամբ պայմանավորված կորպորատիվ գործողությունները Համակարգում գրանցվում են վերակազմակերպման արդյունքում դադարած ընկերությունների իրավահաջորդ հանդիսացող Թողարկողի (թողարկողների) կողմից Ընկերության միջնորդությամբ Ռեեստրի վարման պայմանագիր կնքելիս, որի ժամանակ, ի լրումն Ընթացակարգի 10-րդ և 47-րդ կետերով սահմանված տեղեկությունների (փաստաթղթերի), իրավահաջորդ հանդիսացող Թողարկողը Ընկերությանն է ներկայացնում վերակազմակերպման արդյունքում դադարած ընկերությունների (ընկերության) վերաբերյալ պետական գրանցման մարմնի կողմից տրված տեղեկանքները (տեղեկանքը):

53. Եթե բաժանման, միացման կամ միաձուլման ճանապարհով վերակազմակերպման արդյունքում դադարած և իրավահաջորդ հանդիսացող Թողարկողները չեն սպասարկվել (սպասարկվում) նույն Հաշվի Օպերատորի կողմից, ապա սույն կետում նշված վերակազմակերպմամբ պայմանավորված կորպորատիվ գործողությունները Համակարգում գրանցելիս իրավահաջորդ Թողարկողին սպասարկող Հաշվի Օպերատորը պետք է մինչև գործողության գրանցումը Ընթացակարգով սահմանված կարգով պարզի դադարած ընկերությունների ունեցած պարտքերը Հաշվի Օպերատորների նկատմամբ և դրանց բացակայության դեպքում Դեպոզիտարիային տեղեկություններ տրամադրի դադարած Թողարկողների վերաբերյալ՝ ներկայացնելով նաև վերակազմակերպման արդյունքում դադարած ընկերությունների (ընկերության) վերաբերյալ պետական գրանցման մարմնի կողմից տրված տեղեկանքները (տեղեկանքը): Նշված տեղեկությունների հիմքով Դեպոզիտարիան արգելափակում է դադարած Թողարկողին սպասարկող Հաշվի Օպերատորի՝ այդ Թողարկողին սպասարկման հասանելիությունը՝ անհրաժեշտության դեպքում այն փոխանցելով իրավահաջորդ Թողարկողին սպասարկող Հաշվի Օպերատորին, միաժամանակ այդ մասին, ինչպես նաև դադարած Թողարկողի հետ կնքած պայմանագրերի լուծման մասին տեղեկացնելով դադարած Թողարկողին սպասարկած Հաշվի Օպերատորին՝ ներկայացնելով նաև սպասարկված Թողարկողի դադարման վերաբերյալ պետական գրանցման մարմնի կողմից տրված տեղեկանքը: Եթե սույն կետով սահմանված պարտքերն առկա են, ապա հաջորդիվ գործողությունները պետք է կատարվեն միայն պարտքերի

մարումից հետո:

54. Կորպորատիվ գործողության իրականացման արդյունքում կոտորակային (ոչ ամբողջական) արժեթղթերի (այդ թվում բաժնետոմսերի) առաջացման դեպքում դրանք ենթակա են Թողարկողի կողմից հետգնման ՀՀ օրենսդրությամբ և Թողարկողի որոշմամբ սահմանված կարգով և ժամկետներում: Նշված դեպքում Դեպոզիտարիան՝ Թողարկողին սպասարկող Հաշվի Օպերատորին ներկայացմամբ, իրականացնում է առաջացած կոտորակային արժեթղթերի սեփականատերերի (անվանատերերի) հաշիվներից հետգնման ենթակա կոտորակային արժեթղթերի փոխանցումը Թողարկողի արժեթղթերի հաշվին: Անվանատերերի հաշիվներում հաշվառվող կոտորակային արժեթղթերը փոխանցելիս Դեպոզիտարիան հիմք է ընդունում անվանատերերից ստացված տեղեկությունները, որոնք անվանատերերը պարտավոր են անմիջապես տրամադրել Դեպոզիտարիային՝ վերջինիս պահանջով: Այն դեպքում, երբ կոտորակային արժեթղթերը գրավադրված են և գրավառուի արժեթղթերի հաշիվը Ընթացակարգի իմաստով ունի ակտիվ հաշվի կարգավիճակ, ապա Դեպոզիտարիան սույն կետով սահմանված գործողությունները կատարելուց առաջ նամակ է ուղարկում Գրավառուի՝ Դեպոզիտարիայում գրանցված հասցեին գրավադրված կոտորակային արժեթղթերի գրավադրման դադարեցման և

հետգնման մասին: Դեպոզիտարիան իրավունք ունի գրավատու կողմին տեղեկացնել սույն կետով սահմանված տեղեկացումը գրավառուին ուղարկելու մասին: Կորպորատիվ գործողության արդյունքում Համակարգում առաջացած արժեթղթերը կլորացվում են ստորակետից հետո վեց նիշի ճշտությամբ: Ընդ որում, եթե կլորացման արդյունքում կորպորատիվ գործողության առարկա արժեթղթերի քանակային հանրագումարը չի հավասարվում թողարկողի կորպորատիվ գործողության մասին որոշմամբ սահմանված քանակին, ապա Հաշվի Օպերատորն իրավունք ունի այդ շեղումը հարթող փոփոխություն կատարել Համակարգում՝ ավելացնելով ամենափոքր քանակով արժեթղթեր ունեցող հաշվետիրոջ հաշվում առկա կոտորակային արժեթղթերը կամ նվազեցնելով ամենամեծ քանակով արժեթղթեր ունեցող հաշվետիրոջ հաշվում առկա կոտորակային արժեթղթերը՝ Համակարգում արժեթղթերի քանակը թողարկողի որոշմամբ սահմանված քանակին համապատասխանեցնելու նպատակով:

Եթե ՀՀ օրենսդրությամբ կամ Թողարկողի որոշմամբ կոտորակային արժեթղթերի հետգնման ժամկետներ սահմանված չեն, ապա Դեպոզիտարիան կոտորակային արժեթղթերի սեփականատերերի (անվանատերերի) հաշիվներից հետգնման ենթակա կոտորակային արժեթղթերի փոխանցումը Թողարկողի արժեթղթերի հաշվին իրականացնում է համապատասխան կորպորատիվ գործողության գրանցման ժամանակ՝ Ընկերության ներկայացմամբ: Այդ դեպքում

կոտորակային արժեթղթերի սեփականատերերի (անվանատերերի) հաշիվներից հետգնման ենթակա կոտորակային արժեթղթերի փոխանցումը Թողարկողի արժեթղթերի հաշվին կարող է իրականացվել Ընկերության կողմից, եթե արժեթղթերի հաշիվներն ունեն ակտիվ հաշվի կարգավիճակ և սպասարկվում են Ընկերության կողմից: Ընկերությունը պարտավոր է իր միջոցով սպասարկվող կոտորակային արժեթղթերի սեփականատերերին (անվանատերերին) վերջիններիս դիմումի հիման վրա անվճար տեղեկացնել կորպորատիվ գործողության արդյունքում կոտորակային արժեթղթերի հետգնման վերաբերյալ:

Ընկերությունը պարտավոր է Թողարկողի պահանջով նրան տրամադրել կոտորակային (ոչ ամբողջական) արժեթղթերի սեփականատերեր (անվանատերեր) հանդիսացած անձանց ցուցակը՝ նշելով նրանց պատկանող կոտորակային արժեթղթերի քանակը:

55. Եթե կորպորատիվ գործողությամբ նախատեսված է Հաշվետիրոջ կողմից արժեթղթերի փոխանցում Թողարկողի արժեթղթերի հաշվին, ապա այդ նպատակով Հաշվետերը փոխանցվող արժեթղթերը ներառող հաշիվը սպասարկող Հաշվի Օպերատորին է ներկայացնում Հանձնարարագիր (Հավելված 6, Հավելված 7), որը պետք է ներառի հետևյալ տեղեկությունները՝

- 1) Թողարկողի անվանումը և փոխանցվող արժեթղթերի ԱՄՏԾ-ն կամ ԱՆԾ-ն,
- 2) արժեթղթերի այն հաշվի համարը, որի վրա հաշվեգրված են փոխանցման ենթակա արժեթղթերը,
- 3) Թողարկողի անձնական արժեթղթերի հաշվի համարը,
- 4) փոխանցվող արժեթղթերի քանակը,
- 5) փոխանցվող արժեթղթերի օտարման պայմանագրային գինը:

56. Արժեթղթերի մարմամբ պայմանավորված կորպորատիվ գործողությունները գրանցելու համար Թողարկողը Ընկերությանն է ներկայացնում Հանձնարարագիր (Հավելված 11), որը պետք է ներառի հետևյալ տեղեկությունները՝

- 1) Թողարկողի անվանումը և մարվող արժեթղթերի ԱՄՏԾ-ն կամ ԱՆԾ-ն,
- 2) արժեթղթերի մարման հիմքերի նկարագրությունը,
- 3) մարման ենթակա արժեթղթերի քանակը կամ դրա որոշման կարգը,
- 4) ներդրումային ֆոնդի փայերի մարման դեպքում՝ հաշվետերերի արժեթղթերի հաշվի համարները և յուրաքանչյուր հաշվից մարման ենթակա արժեթղթերի քանակը, եթե տեղի է ունենում միաժամանակ ոչ բոլոր Հաշվետերերին պատկանող փայերի մարում,
- 5) Թողարկողի արժեթղթերի հաշվի համարը,
- 6) արժեթղթերի մարման ամսաթիվը:

Պարտատոմսերի մարման ամսաթիվը մարման օրվա (եթե մարման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա մարման օրվան հաջորդող աշխատանքային օրվա) ժամը 9:00-ի դրությամբ Համակարգում մուտքագրված լինելու դեպքում այդ արժեթղթերի մարման օրը դրանք Հաշվետերերի արժեթղթերի հաշիվներում մարվում են ինքնաշխատ կերպով: Ընդ որում, եթե պարտատոմսերի մարման օրվան նախորդող աշխատանքային օրվա ժամը 17:00-ից հետո Համակարգում առկա են տվյալ պարտատոմսերի առևտրային արգելադրումներ, ապա Դեպոզիտարիան իրավունք ունի ինքնուրույն չեղարկել դրանք:

57. Արժեթղթերի չեղարկման կորպորատիվ գործողությունները գրանցելու համար Թողարկողը Ընկերությանն է ներկայացնում Հանձնարարագիր (Հավելված 12), որը պետք է ներառի հետևյալ տեղեկությունները՝

- 1) Թողարկողի անվանումը և չեղարկվող ԱՄՏԾ-ն կամ ԱՆԾ-ն,
- 2) արժեթղթերը չեղարկելու հիմքերի նկարագրությունը,
- 3) չեղյալ համարվելու ենթակա արժեթղթերի քանակը կամ դրա որոշման կարգը,
- 4) արժեթղթերը չեղյալ համարելու ամսաթիվը:

58. Թողարկողի կողմից կորպորատիվ գործողության դեպքում Համակարգում համապատասխան գրառումները կատարվում են Թողարկողի տվյալ դասի արժեթղթերի բոլոր գրանցված սեփականատերերի (անվանատերերի) արժեթղթերի հաշիվներում՝ ըստ նրանց պատկանող (նրանց անվամբ գրանցված) Թողարկողի տվյալ դասի արժեթղթերի քանակի համամասնության, եթե այլ բան չի բխում կորպորատիվ գործողության էությունից:

59. Թողարկողի արժեթղթերի հաշվում առկա հետգնված (ձեռքբերված) արժեթղթերի մարումն (չեղյալ համարումը) իրականացնում է Կենտրոնական դեպոզիտարիան՝ Հաշվի Օպերատորի ներկայացմամբ:

60. Կորպորատիվ գործողությունների հետ կապված գործառնությունը Համակարգում գրանցվում է Թողարկողից համապատասխան փաստաթղթերը և տեղեկությունները ստանալուց հետո 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում, եթե կորպորատիվ գործողության գրանցման Հանձնարարագրով այլ՝ ավելի երկար, ժամկետ սահմանված չէ կամ այլ բան չի բխում կորպորատիվ գործողության էությունից:

ԳԼՈՒԽ 5. ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ԱՐԺԵԿՏՐՈՆՆԵՐԻ ՎՃԱՐՄԱՆ, ՄԱՐՄԱՆ, ՇԱՀՈՒԹԱԲԱԺԻՆՆԵՐԻ ՎՃԱՐՄԱՆ ՀԵՏ ԿԱՊՎԱԾ ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

61. Պարտատոմսերի արժեկտրոնների վճարման կամ պարտատոմսերի մարման արդյունքում դրամական միջոցների բաշխման նպատակով Թողարկողի և Դեպոզիտարիայի միջև Ընկերության միջնորդությամբ կնքվում է ծառայության

մատուցման պայմանագիր, որի արդյունքում Թողարկողը Ընկերությանը ներկայացնում է Հանձնարարագիր (Հավելված 14)՝ պարտատոմսերի արժեկտրոնների կամ պարտատոմսերի մարմանն ուղղված վճարումն իրականացնելու համար: Հանձնարարագրում նշվում է՝

- 1) Թողարկողի անվանումը և արժեթղթերի ԱՄՏԾ-ն կամ ԱՆԾ-ն,
  - 2) Թողարկողի բանկային հաշվի համարը, որից պետք է իրականացվի արժեկտրոնների և/կամ մարումների հետ կապված վճարման համար նախատեսված դրամական միջոցների փոխանցումը համապատասխան Դրամական հաշվին,
  - 3) պարտատոմսերի արժեկտրոնների վճարմանը և/կամ պարտատոմսերի մարմանն ուղղված՝ Հաշվետերերին բաշխման ենթակա գումարի մեծությունը և արժույթը,
  - 4) այն ամսաթիվը, որի դրությամբ ռեեստրում ընդգրկված հաշվետերերն իրավունք ունեն ստանալ արժեկտրոն և/կամ մարման գումար,
  - 5) այն ամսաթիվը, երբ միջոցները պետք է փոխանցվեն հաշվետերերի կողմից նշված բանկային կամ Դրամական հաշիվներին (վճարման օր),
  - 6) Հաշվի Օպերատորի կանոններով սահմանված (առկայության դեպքում) այլ Տեղեկություններ: Թողարկողը մինչև արժեկտրոնների և/կամ մայր գումարների վճարման օրվա ժամը 11:00-ն պարտավոր է Ընկերության Դրամական հաշվին ապահովել Հանձնարարագրում նշված գումարի չափով դրամական միջոցների առկայությունը:
62. Ընկերությունը Հանձնարարագիրը ներկայացնում է Դեպոզիտարիա, որի արդյունքում արժեկտրոնների վճարումներն իրականացվում են պարտատոմսերի Հաշվետերերի արժեթղթերի հաշիվների հաշվեկշիռներին համապատասխան, վերջիններիս կողմից նշված և Համակարգում մուտքագրված բանկային և/կամ Դրամական հաշիվներին: Եթե Ընթացակարգի սույն կետով նշված Հաշվետերերի ցանկում առկա է անվանատիրոջ կամ օտարերկրյա անվանատիրոջ արժեթղթերի հաշիվ, ապա Դեպոզիտարիան դրամական միջոցները փոխանցում է այդ անվանատիրոջ կամ օտարերկրյա անվանատիրոջ՝ Համակարգում մուտքագրված բանկային և/կամ դրամական հաշվին: Դրամական միջոցները ստանալուց հետո Անվանատերը պարտավոր է ապահովել դրանց փոխանցումը վերջնական սեփականատիրոջ բանկային և/կամ դրամական հաշվին:
63. Պարտատոմսերի մարման դեպքում Ընկերությունը արժեկտրոնների և/կամ մայր գումարների վճարման Հանձնարարագրերը ներկայացնում է Կենտրոնական դեպոզիտարիա մինչև մարման օրվա (եթե մարման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա մարման օրվան հաջորդող աշխատանքային օրվա) ժամը 9:00-ն:
64. Շահութաբաժինների վճարման դեպքում Թողարկողի և Դեպոզիտարիայի միջև Ընկերության միջնորդությամբ կնքվում է ծառայության մատուցման պայմանագիր,

որի արդյունքում Թողարկողը Ընկերությանը ներկայացնում է Հանձնարարագիր (Հավելված 14)՝ բաժնետոմսերի սեփականատերերին շահութաբաժինների վճարումն իրականացնելու համար: Նշված Հանձնարարագրում նշվում է՝

- 1) արժեթղթերի Թողարկողի անվանումը և ԱՄՏԾ-ն կամ ԱՆԾ-ն,
- 2) Թողարկողի բանկային հաշվի համարը, որից պետք է իրականացվի շահութաբաժինների վճարման համար նախատեսված դրամական միջոցների փոխանցումը համապատասխան Դրամական հաշվին,
- 3) շահութաբաժինների վճարմանն ուղղված՝ Հաշվետերերին բաշխման ենթակա գումարը և արժույթը,
- 4) այն ամսաթիվը, որի դրությամբ ռեեստրում ընդգրկված հաշվետերերն իրավունք ունեն ստանալ շահութաբաժին,
- 5) այն ամսաթիվը, երբ միջոցները պետք է փոխանցվեն հաշվետերերի կողմից նշված բանկային կամ Դրամական հաշիվներին (վճարման օր),
- 6) Հաշվի Օպերատորի կանոններով սահմանված (առկայության դեպքում) այլ տեղեկություններ:

65. Թողարկողը մինչև շահութաբաժինների վճարման օրվա ժամը 11:00-ն պարտավոր է Ընկերության Դրամական հաշվին ապահովել Հանձնարարագրում նշված գումարի չափով դրամական միջոցների առկայությունը:

66. Ընկերությունը Հանձնարարագիրը ներկայացնում է Դեպոզիտարիա, որի արդյունքում շահութաբաժինների վճարումներն իրականացվում են Հաշվետերերի արժեթղթերի հաշիվների հաշվեկշիռներին համապատասխան, վերջիններիս կողմից նշված և համակարգում մուտքագրված բանկային և/կամ Դրամական հաշիվներին:

67. Ընկերությունը Ընթացակարգի սույն գլխով սահմանված ծառայությունը Թողարկողին մատուցում է այն Հաշվետերերի համար, որոնց արժեթղթերի հաշիվներում առկա են բանկային հաշիվների և/կամ Դրամական հաշիվների մասին տվյալներ: Եթե հաշվետիրոջ բանկային և/կամ Դրամական հաշիվը բացված է ՀՀ տարածքից դուրս գործող ֆինանսական հաստատությունում, ապա Դեպոզիտարիան իրավունք ունի Հաշվետիրոջից պահանջել փոխանցման փաստացի ծախսերի փոխհատուցում:

68. Պայմանագրով սահմանված դեպքերում Դեպոզիտարիան սահմանված ժամկետներում կարող է տեղեկացնել Թողարկողի կողմից նշված անձանց կամ մարմիններին փաստացի վճարված կամ չվճարված արժեկտրոնների, մայր գումարի կամ շահութաբաժինների մասին:

ԳԼՈՒԽ 6. ՌԵՏԱՏՐՈՒՄ ԱՌԿԱ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՓՈՓՈԽՈՒՄԸ

69. Ռեեստրում առկա տեղեկությունների փոփոխությունները կատարվում են Ընկերության միջնորդությամբ կամ Ընթացակարգով սահմանված դեպքերում, առանց Ընկերության միջնորդության Դեպոզիտարիային ներկայացված Թողարկողի դիմումի (Հանձնարարագրի), դատարանի որոշման, ինչպես նաև օրենքով, նորմատիվ իրավական այլ ակտերով և Ընթացակարգով սահմանված այլ հիմքերով:

70. Թողարկողը պարտավոր է Թողարկողի լուծարման վերաբերյալ որոշման ընդունման կամ Թողարկողի նկատմամբ սնանկացման գործընթաց սկսվելու կամ դադարեցնելու, Թողարկողի անվանման, պետական գրանցման տեղեկությունների, գրանցման հասցեի կամ գտնվելու վայրի, կոնտակտային տվյալների, Թողարկողի անունից Հանձնարարագրեր կամ հարցումներ ներկայացնելու լիազորություններ ունեցող անձի, Թողարկողի կողմից թողարկված (տեղաբաշխված) արժեթղթերի վերաբերյալ Համակարգում առկա տեղեկությունների փոփոխության, ինչպես նաև Ռեեստրի վարման շրջանակներում Դեպոզիտարիային ներկայացված տեղեկություններում անճշտությունների կամ թերությունների (բացթողումների) բացահայտման դեպքում այդ մասին անմիջապես տեղեկացնել Ընկերությանը՝ ներկայացնելով փոփոխությունները հավաստող կամ անճշտությունները և թերություններն ուղղելու համար անհրաժեշտ փաստաթղթերը:

Ռեեստրի պատշաճ վարման համար անհրաժեշտ այլ տեղեկությունները և փաստաթղթերը Թողարկողը պետք է ներկայացնի ողջամիտ ժամկետներում:

71. Ընթացակարգի 71-րդ կետով նախատեսված տեղեկությունները (փաստաթղթերը) Թողարկողը Դեպոզիտարիային է ներկայացնում Ընկերության միջնորդությամբ, կամ անմիջականորեն՝ եթե փոփոխությունները կապված չեն արժեթղթերի տեղաբաշխման կամ կորպորատիվ գործողությունների հետ:

72. Եթե Թողարկողին և նրա արժեթղթերին վերաբերող տեղեկությունների փոփոխությունները հանգեցնում են ՀՀ կենտրոնական բանկի նախագահի կողմից հաստատված «Արժեթղթերի միջազգային տարբերակիչ և նույնականացնող ծածկագրերի շնորհման կարգ»-ի համաձայն նախկինում ներկայացված տեղեկատվության փոփոխության, ապա Թողարկողը Ընկերությանը պետք է ներկայացնի նաև, համապատասխանաբար, ԱՄՏԾ-ի կամ ԱՆԾ-ի շնորհման հայտի փոփոխությունը:

73. Թողարկողը՝ Ռեեստրի վարման շրջանակներում բացահայտված անճշտությունների (թերությունների, բացթողումների) կամ Ռեեստրում առկա ոչ արդիական տեղեկատվության պատճառով իր կողմից տեղաբաշխված արժեթղթերով վերապահված իրավունքների իրականացման համար հնարավոր խոչընդոտները վերացնելու, և ըստ այդմ՝ Ռեեստրում առկա տեղեկատվությունը

արդիական պահելու նպատակով, կարող է Ընկերության միջնորդությամբ, ներկայացնել նաև իր կողմից տեղաբաշխված արժեթղթերի սեփականատերերի (անվանատերերի) ժամանակավոր կամ նույնականացման ենթակա հաշիվներին վերաբերող՝ իրեն հայտնի դարձած արդիական տեղեկությունները կամ բացահայտված անճշտությունների ուղղումները:

74. Ռեեստրի վարման շրջանակներում բացահայտված անճշտությունների (թերությունների, բացթողումների) ուղղելու կամ թողարկված արժեթղթերի սեփականատերերին վերաբերող տեղեկատվությունն արդիական պահելու նպատակով Թողարկողի կողմից ներկայացված տեղեկությունները Համակարգում չեն գրանցվում, եթե Ռեեստրում առկա տեղեկատվության փոփոխության դիմումը (պահանջը) բավարար հիմնավորված չէ, կամ Դեպոզիտարիան (կամ Ընկերությունը) ունի հիմնավոր կասկածներ այն մասին, որ տեղեկատվության ուղղումը կամ թարմացումը կարող է հանգեցնել Հաշվետիրոջ, նրան պատկանող արժեթղթերի քանակի կամ նշված արժեթղթերի նկատմամբ երրորդ անձանց գույքային իրավունքների անհիմն փոփոխությանը կամ այդ և արժեթղթերով հավաստված իրավունքների իրականացման անհիմն սահմանափակմանը:

75. Դեպոզիտարիան (Ընկերությունը, եթե դիմումը ներկայացվել է վերջինիս) մերժում է Թողարկողի դիմումի հիման վրա Ռեեստրում առկա տեղեկությունների փոփոխությունների վերաբերյալ Համակարգում գրանցումների կատարումը, եթե դիմումը կամ դրան կից ներկայացված փաստաթղթերը կամ տեղեկությունները թերի են, կամ չեն համապատասխանում օրենքով, դրա հիման վրա ընդունված նորմատիվ իրավական ակտերով կամ Դեպոզիտարիայի (Ընկերության) ներքին իրավական ակտերով սահմանված պահանջներին, կամ առկա են Ընթացակարգի 75-րդ կետով նախատեսված հիմքերը: Դիմումը մերժելու դեպքում Դեպոզիտարիան (Ընկերությունը) պարտավոր է այդ մասին տեղեկացնել դիմումը ներկայացրած անձին՝ նշելով մերժման պատճառները:

76. Թողարկողի նախաձեռնությամբ Ռեեստրի վարման շրջանակներում Դեպոզիտարիային (Ընկերությանը) ներկայացված տեղեկություններում անճշտությունների կամ թերությունների (բացթողումների) ուղղումները Համակարգում գրանցելու համար Թողարկողը պետք է վճարի ուղղումների գրանցման համար սահմանված վճարները:

77. Դեպոզիտարիան (Ընկերությունը՝ իր իրավասությունների շրջանակներում) կարող է իր նախաձեռնությամբ կատարել ուղղումներ Համակարգի գրանցումներում, եթե Դեպոզիտարիան (Ընկերությունը) բացահայտում է, որ կատարված գրանցումը սխալ է կամ բացակայում է, և եթե գրանցման ուղղումը չի խախտում այլ անձանց իրավունքները:

78. Ընթացակարգի 79-րդ կետում նշված ուղղումների կատարման համար Դեպոզիտարիան (Ընկերությունը) կարող է հիմք ընդունել նաև Թողարկողի կողմից որևէ անձի (մարմնի) ներկայացված (տրամադրված) տեղեկությունները կամ որևէ

իրավասու անձի (մարմնի) կողմից տրամադրված (հրապարակված) և իրավաբանական ուժ ունեցող տեղեկությունները:

79. Ընկերությունը, Համակարգում առկա տեղեկությունների փոփոխություններին վերաբերող անհրաժեշտ տեղեկությունները և փաստաթղթերը ստանալուց հետո, մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում, իր իրավասությունների շրջանակներում Համակարգում կատարում է Թողարկողից ստացած տեղեկությունների փոփոխությունները և/կամ Դեպոզիտարիային է փոխանցում տեղեկությունների փոփոխություններին վերաբերող տեղեկությունները և փաստաթղթերը, եթե Համակարգում տեղեկությունների փոփոխությունների ամբողջական կամ մասնակի կատարումը գտնվում է Դեպոզիտարիայի իրավասության շրջանակներում:
80. Թողարկողի դիմումի հիման վրա Համակարգում գրանցումները կատարվում են կամ մերժվում են համապատասխան դիմումը և անհրաժեշտ փաստաթղթերը ու տեղեկությունները ստանալուց հետո առավելագույնը երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում, եթե այլ բան չի բխում Համակարգում համապատասխան գրանցումների կատարման էությունից:

ԳԼՈՒԽ 7. ՀԱՄԱԿԱՐԳԻՑ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՏՐԱՄԱԴՐՈՒՄԸ

81. Համակարգից տեղեկություններ տրամադրվում են ՀՀ օրենսդրությամբ, Ընթացակարգով և ծառայությունների մատուցումը կարգավորող Դեպոզիտարիայի իրավական ակտերով նախատեսված հիմքերով, ծավալով և կարգով: Բացառությամբ ՀՀ օրենսդրությամբ և Դեպոզիտարիայի կանոններով

սահմանված դեպքերի, երրորդ անձանց հարցման հիման վրա կամ երրորդ անձանց վերաբերող տեղեկություններ Համակարգից չեն տրամադրվում:

82. Համակարգից տեղեկություններ ստանալու իրավունք ունեն.

- 1) Թողարկողը,
- 2) հաշվետերը և նրա լիազորված ներկայացուցիչը,
- 3) նոտարները,
- 4) ՀՀ կենտրոնական բանկը և պետական այլ մարմինները,
- 5) օրենքով և Ընթացակարգով նախատեսված այլ անձինք:

Թողարկողն իրավունք ունի Ռեեստրից տեղեկություններ ստանալ իր իրավասության շրջանակներում Ընկերությանը տրված գրավոր (թղթային կամ էլեկտրոնային՝ ըստ Ընկերության հետ պայմանավորվածության) հարցմանը համապատասխան ծավալով՝ հաշվի առնելով Ընթացակարգով սահմանված սահմանափակումները:

83. Ընկերությունը Թողարկողի գրավոր հարցման հիման վրա հարցումը ստանալու

պահից 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում (կամ հարցման մեջ նշված ավելի երկար ժամկետում) վերջինիս տրամադրում է արժեթղթերի սեփականատերերի (անվանատերերի) ցուցակը (այսուհետ՝ սույն գլխում Ցուցակ) հարցման մեջ նշված ամսաթվի և ժամի դրությամբ:

84. Ռեեստրավարման ենթակա արժեթղթերի այն Թողարկողներին, որոնք որևէ Հաշվի Օպերատորի հետ չունեն գործող Ռեեստրի վարման պայմանագիր կամ որոնց Ռեեստրի վարման ծառայությունները կասեցված են, Համակարգից տեղեկություններ (այդ թվում՝ Ցուցակ) չեն տրամադրվում:
85. Թողարկողի կողմից ներկայացվող Ցուցակի տրամադրման հարցումը պետք է պարտադիր պարունակի հետևյալ տեղեկությունները՝
- 1) Թողարկողի անվանումը և ԱՄՏԾ կամ ԱՆԾ,
  - 2) ցուցակի կազմման ամսաթիվը,
  - 3) ցուցակի տրամադրման ձևը՝ թղթային (փոստով կամ առձեռն) կամ էլեկտրոնային,
  - 4) ամսաթիվը, որի դրությամբ պետք է ներկայացվեն ցուցակում ներառված տեղեկությունները:
86. Ցուցակը պարունակում է հետևյալ տեղեկությունները՝
- 1) Հաշվետիրոջ անունը, ազգանունը և բնակության վայրը (ֆիզիկական անձանց համար), անվանումը, փոստային հասցեն (իրավաբանական անձանց համար),
  - 2) անձը հաստատող փաստաթղթի տեսակը, համարը և սերիան (ֆիզիկական անձանց համար), պետական գրանցման համարը (իսկ դրա բացակայության դեպքում հարկ վճարողի հաշվառման համարը կամ համապատասխան պետական մարմնի կողմից տրված նույնականացման այլ համար) (իրավաբանական անձանց համար),
  - 3) Հաշվետիրոջը պատկանող՝ Թողարկողի տվյալ դասի արժեթղթերի քանակը և բաժնեմասը (տոկոսներով),
  - 4) Հաշվետիրոջ վճարային գործակալի վերաբերյալ տեղեկություններ (հաշվարկային հաշվի համար),
  - 5) Համակարգում Հաշվետիրոջ արժեթղթերի հաշվի համարը,
  - 6) տեղեկություն Հաշվետիրոջ արժեթղթերով հավաստվող ձայնի իրավունքի սահմանափակման վերաբերյալ,
  - 7) Թողարկողին և Թողարկողի արժեթղթերը նույնականացնող տեղեկություններ,
  - 8) հաշվետվության կազմման ամսաթիվը և ժամը,
  - 9) ամսաթիվը և ժամը, որի դրությամբ ներկայացված են հաշվետվությունում ներառված տեղեկությունները:
87. Թողարկողի պահանջով Ընկերությունը Թողարկողին տրամադրում է ցուցակում ներառված անվանատիրոջ հաշվին հաշվառված արժեթղթերի սեփականատերերի ցանկը: Եթե անվանատերը Ընկերությունը չէ, ապա Ընկերությունը նշված ցանկը

ստանում է Դեպոզիտարիայից:

88. Ընկերությունը՝ Թողարկողի գրավոր հարցումը ստանալու պահից 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում (կամ հարցման մեջ նշված ավելի երկար ժամկետում), Թողարկողին է տրամադրում վերջինիս կողմից թողարկված և տեղաբաշխված արժեթղթերով Համակարգում կատարված գործառնությունների (միայն արժեթղթերի փոխանցումների մասով՝ առանց հիմքերի) մասին տեղեկանք կամ Ընթացակարգով նախատեսված այլ տեղեկություններ՝ հարցման մեջ նշված ժամանակահատվածի համար:
89. Ընկերությունը մերժում է Թողարկողի հարցմամբ պահանջվող տեղեկությունների տրամադրումը, եթե Թողարկողի հարցումը չի համապատասխանում Ընթացակարգով սահմանված պահանջներին կամ Թողարկողը հրաժարվում է վճարել տեղեկությունների տրամադրման համար Ընկերության սակագներով սահմանված վճարը:
90. Հաշվետերն իրավունք ունի իր իրավասության շրջանակներում տրված գրավոր հարցմանը համապատասխան ծավալով Համակարգից թղթային և/կամ էլեկտրոնային եղանակով ստանալ տեղեկություններ՝ հաշվի առնելով Ընթացակարգով սահմանված սահմանափակումները:
91. Ընկերությունը պարտավոր է Հաշվետիրոջ արժեթղթերի հաշիվը բացելուց (վերաբացելուց) հետո ողջամիտ ժամկետում այդ մասին անվճար ծանուցել (տեղեկացնել Հաշվետիրոջը՝ նշելով Ընկերության անվանումը, գտնվելու վայրը, կապի միջոցները, ինտերնետային կայքը, Հաշվետիրոջ անունը (անվանումը), Հաշվետիրոջ արժեթղթերի հաշվի համարը և արժեթղթերի հաշվի բացման ամսաթիվը և Ընկերության ներքին իրավական ակտերով սահմանված այլ տեղեկություններ, եթե այդ տեղեկությունները ներառված չեն արժեթղթերի պահառության պայմանագրում կամ չեն ներկայացվում պայմանագրին կից կամ Հաշվետերը չի հրաժարվել իր՝ արժեթղթերի հաշվի բացման վերաբերյալ ծանուցման ստացման իրավունքից:
92. Հաշվետերն իրավունք ունի գրավոր հրաժարվել իր՝ արժեթղթերի հաշվի բացման վերաբերյալ ծանուցման ստացման իրավունքից:
93. Արժեթղթերի հաշվի բացման վերաբերյալ տեղեկացումը Հաշվետիրոջն է ներկայացվում թղթային կամ էլեկտրոնային եղանակով: Տեղեկացման եղանակը սահմանվում է Հաշվետիրոջ կողմից՝ Ընկերության հետ պայմանագրի կնքման ժամանակ:
94. Հաշվետերն իրավունք ունի Համակարգից ստանալ հետևյալ տեղեկությունները.
- 1) քաղվածք արժեթղթերի հաշվից, որը ներառում է տեղեկություններ արժեթղթերի հաշվում առկա միայն մեկ դասի կամ տեսակի արժեթղթի մասով,
  - 2) հաշվետվություն իր արժեթղթերի հաշվի մնացորդի վերաբերյալ, որը ներառում է տեղեկություններ արժեթղթերի հաշվում առկա արժեթղթերի մնացորդի վերաբերյալ,

- 3) հաշվետվություն արժեթղթերի հաշվով կատարված գործառնությունների վերաբերյալ,
  - 4) Հաշվետվություն արժեթղթերի հաշվում գրանցված գրավի իրավունքների վերաբերյալ,
  - 5) օրենքով և այլ իրավական ակտերով սահմանված տեղեկություններ:
95. Հաշվետերերին, որոնց արժեթղթերի պահառության ծառայությունները կասեցված են կամ որոնք արժեթղթերի ոչ զրոյական մնացորդով տվյալ հաշվի համար Ընկերության հետ չունեն գործող պահառության պայմանագիր, Ընթացակարգի 95-րդ կետով սահմանված տեղեկությունները չեն տրամադրվում:
96. Արժեթղթերի հաշվից քաղվածքը, ինչպես նաև արժեթղթերի հաշվի մնացորդի վերաբերյալ հաշվետվությունը պարունակում է հետևյալ տեղեկությունները՝
- 1) Արժեթղթերի հաշվի համարը,
  - 2) Հաշվետիրոջ անունը, ազգանունը, անձնագրի սերիան (առկայության դեպքում) և համարը, բնակության հասցեն՝ ֆիզիկական անձի դեպքում և անվանումը, պետական գրանցման համարը, փոստային հասցեն՝ իրավաբանական անձի դեպքում,
  - 3) արժեթղթերի հաշվում հաշվառվող արժեթղթերի տարբերակիչ ծածկագիրը և քանակը, բաժնեմասը՝ արտահայտված տոկոսներով, անվանական արժեքը և արժույթը,
  - 4) գրավադրված կամ սառեցված արժեթղթերի տարբերակիչ ծածկագիրը (դասը) և քանակը,
  - 5) Թողարկողի, Թողարկողի արժեթղթերի վերաբերյալ ընդհանրացված տեղեկություններ,
  - 6) քաղվածքի կազմման ամսաթիվը և ժամը,
  - 7) ամսաթիվը, որի դրությամբ ներկայացված են քաղվածքում կամ հաշվետվությունում ներառված տեղեկությունները:
97. Արժեթղթերի հաշվով կատարված գործառնությունների վերաբերյալ հաշվետվությունը (տեղեկանքը) պարունակում է հետևյալ տեղեկությունները՝
- 1) արժեթղթերի հաշվի համարը,
  - 2) Հաշվետիրոջ անունը, ազգանունը, անձնագրի սերիան (առկայության դեպքում) և համարը, բնակության հասցեն՝ ֆիզիկական անձի դեպքում և անվանումը, պետական գրանցման համարը, փոստային հասցեն՝ իրավաբանական անձի դեպքում,
  - 3) հարցման մեջ նշված ժամանակահատվածում արժեթղթերի հաշվով կատարված հարցմամբ պահանջվող գործառնությունները՝ նշելով յուրաքանչյուր գործառնության գրանցման ամսաթիվը և հակիրճ բովանդակությունը,
  - 4) հաշվետվության կազմման ամսաթիվը և ժամը,
  - 5) ժամանակահատվածը, որի համար ներկայացվում է հաշվետվությունը,
  - 6) գործարքի առարկա արժեթղթերի տարբերակիչ ծածկագիրը և քանակը,

անվանական արժեքը և արժույթը (եթե հարցմամբ պահանջվող

գործառնությունը հանգեցրել է արժեթղթերի մնացորդի հետ կապված որևէ տեղեկության փոփոխության):

98. Դեպոզիտարիան կարող է Հաշվետիրոջը տրամադրել տեղեկանք իր կողմից թողարկողի կանոնադրական կապիտալում կատարված ներդրման մասին, եթե դրամական միջոցների փոխանցումը թողարկողին կատարվել է Դեպոզիտարիայի միջոցով, կամ Հաշվետերը ներկայացնում է ներդրումը հիմնավորող փաստաթղթեր, որտեղ հստակ նշված են փաստացի կատարման օրը, վճարման չափը, վճարման նպատակը: Անհրաժեշտության դեպքում Դեպոզիտարիան կարող է պահանջել ներդրումը հիմնավորող հավելյալ փաստաթղթեր:
99. Արժեթղթերի սեփականատեր չհանդիսացող, ինչպես նաև արժեթղթերի նկատմամբ գրավի կամ այլ իրավունքներ ունեցող (ունեցած) անձինք իրավունք ունեն Դեպոզիտարիայի «Սակագների մասին կանոններ»-ով սահմանված վճարը վճարելու պայմանով Ընկերության միջնորդությամբ կամ ուղղակիորեն Դեպոզիտարիայից ստանալ ծառայողական գաղտնիք չհամարվող տեղեկություններ: Ծառայողական գաղտնիք համարվող տեղեկությունները տրամադրվում են միայն դրանք ստանալու իրավասություն ունեցող անձանց:
100. Ընթացակարգի 97-րդ և 98-րդ կետերով սահմանված տեղեկությունները տրամադրվում են համապատասխան գրավոր հարցման ստացման պահից՝ 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում:
101. Ընթացակարգի սույն գլխով սահմանված գործառնությունների մասին հաշվետվությունը կամ տեղեկանքը տրվում է այն ժամանակահատվածի համար, որը նշված է գրավոր հարցման մեջ, և որը չի գերազանցում և ներառում է գործառնությունների առարկա հանդիսացած արժեթղթերի վերաբերյալ Համակարգում տեղեկությունների առկայության ժամանակահատվածը:
102. Ընկերությունը Ընթացակարգի սույն գլխով սահմանված տեղեկությունները տրամադրում է միայն այդ տեղեկությունները ստանալու իրավունք ունեցող անձանց, այդ թվում՝ այդ անձանց կողմից լիազորված այն անձանց, որոնց լիազորությունների գործողության մեջ լինելու փաստի մասին առկա են համապատասխան տեղեկություններ Համակարգում կամ ներկայացված այլ փաստաթղթերում:
103. Ընկերությունը Հաշվետիրոջը տարեկան մեկ անգամ անվճար, ոչ ուշ, քան մինչև հաջորդ տարվա հունվարի 31-ը էլեկտրոնային եղանակով տրամադրում է իր արժեթղթերի հաշվի մնացորդի, ինչպես նաև իր արժեթղթերի հաշվով կատարված գործառնությունների վերաբերյալ հաշվետվություն, եթե հաշվետերը

նման տեղեկության ստացման գրավոր պահանջ է ներկայացրել, և տրամադրել է համապատասխան էլեկտրոնային փոստի հասցե:

104. Կարգավորվող շուկայում արժեթղթերով գործարքների կնքման արդյունքում հաճախորդի արժեթղթերի հաշվում փոփոխություն կատարվելու դեպքում Ընկերությունը պարտավոր է իր հաճախորդին, վերջինիս՝ գործարքի կատարման օրվանից առավելագույնը 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում ներկայացրած դիմումի հիման վրա, անվճար տրամադրել հաշվետվություն արժեթղթերի հաշվի մնացորդի վերաբերյալ (արժեթղթերի հաշվից քաղվածք):
105. Ընթացակարգի սույն գլխով սահմանված տեղեկությունները Համակարգից արտահանվում են Ընկերության Հետգործառնական սպասարկման խմբի աշխատակիցների կողմից և վավերացվում են Ընկերության Հետգործառնական սպասարկման խմբի ղեկավարի ստորագրությամբ, այնուհետև կնքվում են Ընկերության կնիքով (կամ դրոշմակնիքով): Նշված տեղեկություններն էլեկտրոնային եղանակով տրամադրելու և վավերացնելու վերաբերյալ սույն կետով սահմանված պահանջները պահպանելու անհնարինության կամ տեղեկությունների ստացման վերաբերյալ ստացող կողմի հետ այլ պայմանավորվածության առկայության դեպքում Ընկերությունը պարտավոր է տեղեկությունները տրամադրել էլեկտրոնային կապի այնպիսի միջոցներով, որոնք կհավաստեն նշված տեղեկությունները Ընկերության կողմից ներկայացնելու փաստը:
106. Նոտարն օրենքով նախատեսված դեպքերում իրավունք ունի Համակարգից տեղեկություններ ստանալ իր իրավասության շրջանակներում տրված հարցմանը համապատասխան ծավալով:
107. Նոտարական հարցումը պետք է հասցեագրվի Կենտրոնական դեպոզիտարիային: Եթե նոտարական հարցումն ուղղվում է Ընկերությանը, ապա Ընկերությունը պարտավոր է մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում նշված հարցումը տրամադրել Դեպոզիտարիային:
108. Դեպոզիտարիան նոտարական հարցման ստացման արդյունքում Համակարգում ստուգում է հարցմամբ պահանջվող տեղեկությունը, և 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում նոտարին կամ նոտարական հարցման մեջ նշված անձին տրամադրում է նոտարական հարցման պատասխանը: Եթե Դեպոզիտարիան նոտարական հարցումը ստացել է Ընկերության միջնորդությամբ, ապա Դեպոզիտարիան կարող է նոտարական հարցման պատասխանը տրամադրել Ընկերության միջոցով:

ԳԼՈՒԽ 8. ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՒՄ ԿԱՏԱՐՎԱԾ ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄԸ

109. Դեպոզիտարիան պարտավոր է իր ինտերնետային կայքում հրապարակել հայտարարություն Համակարգում հաշվետու թողարկողի Հանձնարարգրի (պահանջի) արդյունքում կատարված գործառնությունների մասին, որոնք վերաբերում են Թողարկողի մասին ընդհանրացված տեղեկություններին, Թողարկողի արժեթղթերի (այդ թվում՝ լրացուցիչ թողարկված) թողարկմանը և տեղաբաշխմանը, Թողարկողի կողմից իրականացվող կորպորատիվ գործողություններին: Նշված հայտարարությունը հրապարակվում է Ընթացակարգով սահմանված ձևով Թողարկողի Հանձնարարագիրը (պահանջը) Ընկերության կողմից ստացման պահից 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում: Դեպոզիտարիան սույն կետում նշված հայտարարության հրապարակումը կարող է կիրառել նաև այլ թողարկողների նկատմամբ:

110. Ընկերությունը Ընթացակարգի 109-րդ կետով սահմանված գրավոր Հանձնարարագիրը (պահանջը) ստանալու պահից 1 աշխատանքային օրվա ընթացքում պարտավոր է այդ մասին տեղեկացնել Դեպոզիտարիային գրավոր կամ ՍիԲիէլՆեթ իրավասու էլեկտրոնային հասցեով՝ ներկայացնելով Թողարկողից ստացված դիմումի (Հանձնարարագրի) պատճենը: Անհրաժեշտության դեպքում Ընկերությունը պարտավոր է Դեպոզիտարիայի պահանջով վերջինիս ներկայացնել նաև Թողարկողից ստացված և դիմումին (Հանձնարարագրին) առնչվող լրացուցիչ տեղեկություններ և փաստաթղթեր:

111. Ընթացակարգի 109-րդ կետով նախատեսված հայտարարությունը պարունակում է Թողարկողի ֆիրմային անվանումը, ՀՎՀՀ կամ պետական գրանցման վերաբերյալ այլ տեղեկություն, գտնվելու վայրը և փոստային հասցեն, գործառնության նկարագրությունը, գործառնության կատարման ամսաթիվը (հնարավորության դեպքում) և սույն գլխով նախատեսված այլ տեղեկություններ:

112. Արժեթղթերի (այդ թվում՝ լրացուցիչ թողարկված) գրանցման վերաբերյալ հայտարարությունը պարունակում է հետևյալ տեղեկությունները՝

- 1) ԱՄՏԾ-ն կամ ԱՆԾ-ն,
- 2) գրանցված արժեթղթի տեսակը (դասը),
- 3) արժեթղթերի անվանական արժեքը (առկայության դեպքում) և արժույթը,
- 4) արժեթղթերի քանակը:

Ընդ որում, եթե արժեթղթերի տեղաբաշխման ժամանակահատվածը գերազանցում է 1 (մեկ) աշխատանքային օրը, ապա Ընկերությունը սույն գլխով սահմանված տեղեկատվությունը Դեպոզիտարիային է ներկայացնում

Համակարգում տեղաբաշխման վերջին օրվանից հետո 1 (մեկ) աշխատանքային օրվա ընթացքում:

113. Արժեթղթերի անվանական արժեքի փոփոխման վերաբերյալ հայտարարությունը պարունակում է հետևյալ տեղեկությունները՝
  - 1) ԱՄՏԾ-ն կամ ԱՆԾ-ն,
  - 2) արժեթղթի նախկին և նոր անվանական արժեքները:
114. Արժեթղթերի փոխարկման վերաբերյալ հայտարարությունը պարունակում է հետևյալ տեղեկությունները՝
  - 1) փոխարկվող արժեթղթերի ԱՄՏԾ-ն կամ ԱՆԾ-ն,
  - 2) այն արժեթղթի ԱՄՏԾ-ն կամ ԱՆԾ-ն, որին փոխարկվում են արժեթղթերը, եթե դրանք գրանցված են Համակարգում,
  - 3) սույն կետի 2-րդ ենթակետում նշված արժեթղթերի թողարկողի անվանումը, եթե Թողարկողը փոխարկվող արժեթղթի թողարկողը չէ,
  - 4) փոխարկման գործակիցը:
115. Արժեթղթերի չեղարկման վերաբերյալ հայտարարությունը պարունակում է հետևյալ տեղեկությունները՝
  - 1) չեղյալ համարվող արժեթղթերի ԱՄՏԾ-ն կամ ԱՆԾ-ն,
  - 2) չեղյալ համարվող արժեթղթերի քանակը:

ԳԼՈՒԽ 9. ՌԵԵՍՏՐԻ ՎԱՐՄԱՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ԼՈՒԾՈՒՄ

116. Պայմանագիրը կարող է լուծվել, եթե Թողարկողի վերակազմակերպման (բացառությամբ բաց բաժնետիրական ընկերության փակ բաժնետիրական ընկերության կամ հակառակը վերակազմավորման դեպքի) կամ այլ հիմքով տվյալ արժեթղթերը դադարում են գոյություն ունենալ օրենքով և ՀՀ կենտրոնական բանկի իրավական ակտերով նախատեսված այլ դեպքերում:

Պայմանագրի լուծվելու դեպքում Թողարկողի ունեցած ժամկետանց բոլոր պարտավորությունները շարունակում են պահպանել իրենց ուժը մինչև դրանց ամբողջական կատարումը:
117. Եթե օրենքով և ՀՀ կենտրոնական բանկի իրավական ակտերով սահմանափակված չէ Պայմանագրի լուծումը, ապա Պայմանագրի լուծման համար Թողարկողը (նրա իրավահաջորդը) պարտավոր է Ընկերությանը ներկայացնել՝
  - 1) դիմում՝ ուղղված Դեպոզիտարիայի գործադիր մարմնի ղեկավարին,
  - 2) իրավաբանական անձանց պետական գրանցումն իրականացնող մարմնի համապատասխան տեղեկանք (վերակազմակերպման դեպքում),
  - 3) մատուցված ծառայությունների դիմաց համապատասխան պարտավորությունների (առկայության դեպքում) կատարումը հավաստող

փաստաթուղթ:

118. Եթե Թողարկողը Դեպոզիտարիայի հետ Պայմանագրի կնքելուց հետո դեռևս որևէ Հաշվի Օպերատորի հետ չի վերակնքել Ռեեստրի վարման պայմանագիրը, ապա Ռեեստրի վարման պայմանագրի լուծման նպատակով Թողարկողը (նրա իրավահաջորդը) դիմում է Դեպոզիտարիային առանց Հաշվի Օպերատորի միջնորդության:
119. Թողարկողի դադարման կամ վերակազմավորման հիմքով Պայմանագրի լուծման դեպքում իրավաբանական անձանց պետական գրանցումն իրականացնող մարմնի կողմից տրված՝ Թողարկողի դադարումը հավաստող փաստաթուղթը Ընկերությանը ներկայացնում է Դեպոզիտարիային՝ այդ մասին տեղեկանալու պահից երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում:
120. Ժամկետային արժեթղթերի (մասնավորապես՝ պարտատոմսերի, փոխարկելի արժեթղթերի) մարման հիմքով Պայմանագիրը համարվում է լուծված:
121. Թողարկողի և Դեպոզիտարիայի միջև կնքված Պայմանագիրը լուծվում է նաև Թողարկողի լուծարման դեպքում:
122. Ընկերության միջնորդությամբ կամ առանց դրա Թողարկողի և Դեպոզիտարիայի միջև կնքված Պայմանագրի լուծման դեպքում (բացառությամբ Հաշվի Օպերատորի փոփոխման դեպքի)՝
  - 1) եթե Պայմանագրի առարկա հանդիսացած արժեթղթերը դադարել են գոյություն ունենալ, ապա այդ արժեթղթերը Համակարգում չեղարկվում են Դեպոզիտարիայի կողմից, միաժամանակ դադարեցնելով արժեթղթի և դրա ԱՄՏԾ-ի (ԱՆԾ-ի) գոյությունը, ինչի մասին Դեպոզիտարիան անմիջապես հրապարակում է իր ինտերնետային կայքում,
  - 2) եթե Պայմանագրի առարկա հանդիսացած արժեթղթերը չեն դադարել գոյություն ունենալուց՝ Դեպոզիտարիան՝
    - ա. Համակարգում պահպանելով Պայմանագրի առարկա հանդիսացած արժեթղթերը՝ Պայմանագրի լուծման օրվա դրությամբ Համակարգում առկա տվյալներով, դադարեցնում է տվյալ արժեթղթերի Ռեեստրի վարումը և տվյալ արժեթղթերի Ռեեստրի վարման հետ կապված ծառայությունների մատուցումը Թողարկողին, սակայն շարունակում է Հաշվի Օպերատորների միջնորդությամբ տվյալ արժեթղթերի սեփականատերերին (անվանատերերին) ծառայությունների մատուցումը,
    - բ. Համակարգում սահմանափակում է Թողարկողին սպասարկած Հաշվի Օպերատորի (առկայության դեպքում)՝ Թողարկողին սպասարկելու հասանելիությունը տվյալ արժեթղթերի Ռեեստրի վարման մասով,
    - գ. լուծված է համարում Թողարկողի արժեթղթերի հաշվի սպասարկման

պայմանագիրը և տվյալ հաշվին Թողարկողին սպասարկած Հաշվի Օպերատորի (առկայության դեպքում) հասանելիությունը, եթե Թողարկողը չունի այլ Պայմանագրեր,

դ. անմիջապես իր ինտերնետային կայքում հրապարակում է և Համակարգի Անդամներին տեղեկացնում է նշված արժեթղթերի Պայմանագրի լուծման, տվյալ արժեթղթերի Ռեեստրի վարման և տվյալ արժեթղթերի Ռեեստրի վարման հետ կապված Թողարկողին ծառայությունների մատուցման դադարեցման վերաբերյալ՝ հրապարակման (տեղեկացման) մեջ ներառելով նաև զգուշացում այն մասին, որ այդ պարագայում նշված արժեթղթերով գործառնություններ իրականացնելիս հնարավոր են շեղումներ՝ նշված արժեթղթերի դասին վերաբերող փաստացի և Համակարգում առկա տվյալների միջև:

123. Ընկերությունը՝ որպես Համակարգի անդամ և անվանատեր, պարտավոր է Ընթացակարգի 123-րդ կետում նախատեսված դեպքերի մասին տեղեկանալուց հետո դրանց վերաբերյալ անմիջապես տեղեկացնել Ընթացակարգի 122-րդ կետում նշված արժեթղթերի՝ իր կողմից սպասարկվող սեփականատերերին (անվանատերերին), իսկ Ընթացակարգի 122-րդ կետի 2-րդ ենթակետով նախատեսված դեպքում՝ նաև տեղեկացման մեջ ներառել Ընթացակարգի 122-րդ կետի 2-րդ ենթակետի «դ» պարբերությամբ նախատեսված զգուշացումը:

ԳԼՈՒԽ 10. ՌԵԵՍՏՐԻ ԿՈՐՈՒՄՏ

124. Ռեեստրի ամբողջական կամ մասնակի կորստի և այն անհապաղ վերականգնելու անհնարինության դեպքում Դեպոզիտարիան, առանց ընդհատելու իր գործունեությունը, պարտավոր է՝

- 1) այդ մասին գրավոր տեղեկացնել Թողարկողին և վերջինիս սպասարկող Հաշվի Օպերատորին 1 աշխատանքային օրվա ընթացքում,
- 2) պարզել Հաշվի Օպերատորի, Թողարկողի, Հաշվետերերի և այլ անձանց մոտ Ռեեստրը վերականգնելու համար բավարար հիմք հանդիսացող փաստաթղթերի առկայությունը, հավաքագրել դրանք և անհապաղ, բայց ոչ ուշ, քան կորստի պահից 15 աշխատանքային օրվա ընթացքում, վերականգնել կորած տեղեկությունները,
- 3) չդադարեցնել Ռեեստրում գրառումների կատարման աշխատանքները՝ Ռեեստրի մասնակի կորստի դեպքում:

ԲԱԺԻՆ 3. ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ՊԱՀԱՌՈՒԹՅՈՒՆԸ

ԳԼՈՒԽ 1. ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՒՄ ԲԱՅՎՈՂ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ՀԱՇԻՎՆԵՐԸ ԵՎ ԴՐԱՆՑ ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ

125. Արժեթղթերի և դրանցով կատարված գործառնությունների հաշվառման համար Ընկերության կողմից բացվում են արժեթղթերի հաշիվների հետևյալ տեսակները՝
- 1) սեփականատիրոջ արժեթղթերի հաշիվ, որը բացվում է անձանց (այդ թվում՝ պայմանագրային ներդրումային ֆոնդերին) սեփականության իրավունքով պատկանող արժեթղթերը հաշվառելու նպատակով,
  - 2) անվանատիրոջ հաշիվ, որը բացվում է Հայաստանի Հանրապետության ռեզիդենտ պահառուների անունով այլ անձանց սեփականության իրավունքով պատկանող արժեթղթերը հաշվառելու համար,
  - 3) օտարերկրյա անվանատիրոջ հաշիվ, որը բացվում է օտարերկրյա պահառուների համար այլ անձանց սեփականության իրավունքով պատկանող արժեթղթերը հաշվառելու համար,
  - 4) Թողարկողի արժեթղթերի հաշիվ, որում հաշվառվում են Թողարկողի տիրապետման տակ գտնվող (այդ թվում՝ ձեռքբերված կամ հետգնված) իր կողմից տեղաբաշխված արժեթղթերը,
  - 5) բաժնային սեփականության արժեթղթերի հաշիվը ընդհանուր սեփականության հաշիվ է, որտեղ հաշվառվում են այն արժեթղթերը, որոնք պատկանում են մեկից ավելի անձանց՝ սահմանված բաժնային համամասնության սկզբունքով,
  - 6) համատեղ սեփականության արժեթղթերի հաշիվը ընդհանուր սեփականության հաշիվ է, որում հաշվառվում են այն արժեթղթերը, որոնք պատկանում են մեկից ավելի անձանց համատեղ սեփականության իրավունքով:
126. Համակարգում կարող են բացվել գործառնական հաշիվների հետևյալ տեսակները՝
- 1) Տեղաբաշխվող արժեթղթերի հաշիվ, որը Ծրագրային համակարգում բացվում է Կարգավորվող շուկայում արժեթղթերի տեղաբաշխումն իրականացնելու համար: Տեղաբաշխվող արժեթղթերի հաշվին հաշվառվում են թողարկված և դեռևս չտեղաբաշխված արժեթղթերը,
  - 2) Գրավառուի գրավային հաշիվ, որը Ծրագրային համակարգում բացվում է արժեթղթերի գրավադրման գործառնությունը գրանցելու համար, եթե գրավատուն չի ներկայացնում գրավառուի ակտիվ կարգավիճակով սեփական արժեթղթերի հաշվի համարը կամ գրավառուն Համակարգում չունի ակտիվ կարգավիճակով սեփական արժեթղթերի հաշիվ,

- 3) Դեպո հաշիվ, որը Ծրագրային համակարգում բացվում է սեփականատիրոջ արժեթղթերի հաշվի ներքո՝ պետական պարտատոմսերի նկատմամբ իրավունքների և դրանց սահմանափակումների հաշվառման համար,
- 4) տեխնիկական հաշիվ, որը Կարգավորվող շուկայում առևտրի նպատակով արգելադրված արժեթղթերի հաշվառման համար նախատեսված հաշիվ է,
- 5) Book Entry հաշիվ, որը բացվում է Համակարգից դուրս՝ այլ ենթապահառուների մոտ գտնվող ՀՀ պետական պարտատոմսերի ամփոփ հաշվառման համար,
- 6) դրամական հաշիվ:

127. Համակարգում բացված արժեթղթերի հաշիվը կարող է ունենալ հետևյալ կարգավիճակներից որևէ մեկը՝

- 1) «Ժամանակավոր հաշվի կարգավիճակ» (արժեթղթերի ժամանակավոր հաշիվ) տրվում է Թողարկողի կողմից ռեեստրի վարման պայմանագրի կնքման շրջանակներում ներկայացրած տվյալների (անվանական արժեթղթերի սեփականատերերի (անվանատերերի) ցուցակի) հիման վրա Համակարգում բացված արժեթղթերի հաշիվներին, ինչպես նաև Համակարգում բացված (վերաբացված) արժեթղթերի այն հաշիվներին, որոնց սպասարկման իրավունքը որևէ Հաշվի Օպերատորի վերապահված չէ, և որոնցով գործառնություն իրականացնելու իրավունքը՝ Ընթացակարգով սահմանված դեպքերում և կարգով, վերապահվում է միայն Դեպոզիտարիային: Ժամանակավոր հաշվով որևէ գործառնություն կարող է իրականացվել Ընթացակարգով սահմանված կարգով և դեպքերում,
- 2) «Չնույնականացված հաշվի կարգավիճակ» (արժեթղթերի չնույնականացված հաշիվ) տրվում է Ընկերության կողմից արժեթղթերի ժամանակավոր հաշվի վերաբացման գործառնության իրականացման ընթացքում չնույնականացված Հաշվետիրոջ արժեթղթերի հաշվին,
- 3) «Ակտիվ հաշվի կարգավիճակ» (արժեթղթերի ակտիվ հաշիվ) տրվում է Ընկերության կողմից բացված կամ վերաբացված հաշվին, որի նկատմամբ Ընկերության հասանելիության իրավունքը դադարեցված չէ,
- 4) «Ժառանգատուի հաշվի կարգավիճակ» տրվում է Ընկերության կողմից բացված (վերաբացված) այն հաշվին, որից պետք է իրականացվի ժառանգության գրանցման արդյունքում արժեթղթերի փոխանցում իրավահաջորդ (ժառանգ) հանդիսացող Հաշվետիրոջ արժեթղթերի հաշվին:

ԳԼՈՒԽ 2. ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ՀԱՇՎԻ ԲԱՅՈՒՄԸ

128. Համակարգում արժեթղթերի հաշիվները բացվում են Դեպոզիտարիայի կամ Ընկերության կողմից՝ Ընթացակարգով սահմանված ձևով և դեպքերում:

129. Համակարգում արժեթղթերի անվանատիրոջ հաշիվները չեն կարող բացվել Ընկերության կողմից:

130. Դեպոզիտարիայի կողմից Համակարգում արժեթղթերի հաշիվները բացվում և/կամ սպասարկվում են միայն այն դեպքերում, երբ այդ գործառույթներն անմիջականորեն վերապահված են Դեպոզիտարիային կամ Դեպոզիտարիայի համար սահմանված է այդ գործառույթներն առանց Հաշվի Օպերատորի միջնորդության իրականացնելու հնարավորությունը:

131. Ընթացակարգի 130-րդ կետով չսահմանված դեպքերում Հաշվետիրոջ պահանջի (Հանձնարարագրի) հիմքով Համակարգում արժեթղթերի հաշիվներ կարող են բացվել (վերաբացվել) և սպասարկվել բացառապես Հաշվի Օպերատորների միջնորդությամբ:

132. Ընկերության կողմից Հաշվետիրոջ համար արժեթղթերի հաշիվ կարող է բացվել հետևյալ 2 եղանակներից որևէ մեկով՝

1) Դեպոզիտարիայի կողմից բացված և ժամանակավոր հաշվի կարգավիճակ ունեցող արժեթղթերի հաշվի վերաբացմամբ, որը ենթադրում է կարգով սահմանված նույնականացում,

2) արժեթղթերի նոր հաշվի բացմամբ:

133. Ընկերությունը միևնույն անձի (այդ թվում՝ իր) համար կարող է բացել նույն տեսակի միայն մեկ հաշիվ՝ բացառությամբ ընդհանուր սեփականության հաշիվների բացման դեպքերի:

134. Ընդհանուր (բաժնային կամ համատեղ) սեփականության հաշիվները բացվում են այն դեպքում, երբ միևնույն արժեթղթերը պատկանում են մեկից ավելի անձանց: Բաժնային և համատեղ սեփականության հաշիվները բացելիս պահանջվող տեղեկությունները և փաստաթղթերը ներկայացվում են յուրաքանչյուր Հաշվետիրոջ համար:

135. Եթե Հաշվետերը Ընկերությունն է, ապա նրա համար ևս կիրառելի են սույն գլխով սահմանված դրույթները, հետևյալ առանձնահատկություններով՝

1) Ընկերությունը իր համար Համակարգում արժեթղթերի հաշիվ բացելիս (վերաբացելիս) պահառության (ենթապահառության) պայմանագիրը կնքում է անմիջապես Դեպոզիտարիայի հետ,

2) եթե Ընկերությունը համակարգում ունի ժամանակավոր հաշվի կարգավիճակով հաշիվ, ապա Ընկերությունը պարտավոր է ողջամիտ ժամկետում վերաբացել այն,

3) եթե Ընկերությունը ունի Դեպոզիտարիայի հետ կնքած պահառության (ենթապահառության) պայմանագիր, որն արդեն չի համապատասխանում Ընթացակարգի պահանջներին, ապա Ընկերությունը

պարտավոր է ողջամիտ ժամկետում կնքել նոր պայմանագիր՝ լուծելով նախկինը,
4) Ընկերությունը իր համար Համակարգում արժեթղթերի հաշիվ բացելու (վերաբացելու) և պահառության (ենթապահառության) պայմանագիր կնքելու (վերակնքելու) ժամանակ անհրաժեշտ փաստաթղթերը և/կամ Հանձնարարագրերն անմիջականորեն ներկայացնում է Դեպոզիտարիային: Ընդ որում, Ընկերությունը կարող է Դեպոզիտարիային չներկայացնել Ընթացակարգով սահմանված, սակայն արդեն իսկ ներկայացված և փոփոխության չենթարկված փաստաթղթերը՝ Դեպոզիտարիային տրամադրելով նշված փաստաթղթերում փոփոխության բացակայության մասին հավաստող գրություն:

136. Եթե Հաշվետերը (կամ Ընթացակարգով սահմանված դեպքերում՝ այլ իրավասու անձը) ցանկանում է վերաբացել Համակարգում առկա ժամանակավոր հաշվի կարգավիճակով հաշիվը կամ ապահովել այդպիսի հաշվում հաշվեգրված արժեթղթերով գործառնությունների հնարավորությունը, ապա Ընկերությունը (իրավասու անձը) պետք է ձեռնարկի Ընթացակարգով սահմանված անհրաժեշտ և բավարար գործողություններ՝ հաշվում առկա տեղեկությունների հիմքով Հաշվետիրոջը նույնականացնելու համար:

137. Ընթացակարգով կարգավորվող իրավահարաբերություններում անհատական ձեռնարկատիրական գործունեությամբ զբաղվող սուբյեկտների համար կիրառվում են Ընթացակարգով ֆիզիկական անձանց համար սահմանված նորմերը:

138. Հաշվի բացման (վերաբացման) համար, բացառությամբ ժառանգատուի հաշվի վերաբացման դեպքի, ֆիզիկական անձ հանդիսացող Հաշվետերը կամ նրա լիազորված անձը պետք է Ընկերությանը ներկայացնի հետևյալ փաստաթղթերը՝

- 1) հաշվետիրոջ անձը հաստատող փաստաթղթի պատճենը,
- 2) հաշվետիրոջ հանրային ծառայության համարանիշը հավաստող փաստաթղթի (կամ սոցիալական քարտի) կամ հանրային ծառայության համարանիշ չունենալու դեպքում՝ դրա բացակայությունը հավաստող տեղեկանքի պատճենը,
- 3) հաշվի վերաբացման դեպքում՝ Հաշվետիրոջ նույնականացման համար անհրաժեշտ այլ փաստաթղթեր,
- 4) լիազորված անձի դեպքում՝ լիազորությունները հավաստող փաստաթղթի բնօրինակը և լիազորված անձի անձը հաստատող փաստաթուղթը:

139. Հաշվի բացման (վերաբացման) համար իրավաբանական անձ հանդիսացող Հաշվետիրոջ լիազորված անձը պետք է Ընկերությանը ներկայացնի հետևյալ փաստաթղթերը՝

- 1) հաշվետիրոջ պետական գրանցումը հավաստող փաստաթղթի պատճենը,
- 2) հարկ վճարողի հաշվառման համարը կամ այլ համարժեք համարը հավաստող

փաստաթուղթ,

- 3) առանց լիազորագրի իրավաբանական անձի անունից գործելու իրավունք ունեցող անձանց համապատասխան պաշտոնի նշանակման փաստը հաստատող փաստաթղթի պատճենը (կարող է չներկայացվել Դեպոզիտարիայի համաձայնության դեպքում),
  - 4) իրավաբանական անձի անունից հանդես եկող անձի՝ անձը հաստատող փաստաթղթի պատճենը,
  - 5) լիազորագրի հիման վրա գործող անձի դեպքում՝ նաև լիազորությունները հավաստող փաստաթղթի բնօրինակը,
  - 6) քաղվածք պետական միասնական գրանցամատյանից:
140. Ընկերությունը սեփական արժեթղթերի հաշվի բացման համար Հաշվետիրոջ հետ կնքում է «Արժեթղթերի Պահառության» գրավոր պայմանագիր՝ ֆիզիկական անձի դեպքում ինքնությունը հաստատող փաստաթղթի, իսկ իրավաբանական անձի դեպքում պետական գրանցումը հավաստող փաստաթղթի և առանց լիազորագրի իրավաբանական անձի անունից գործելու իրավունք ունեցող անձանց համապատասխան պաշտոնի նշանակման փաստը հաստատող փաստաթղթի առկայության դեպքում:
141. Ֆիզիկական անձը սեփականատիրոջ արժեթղթերի հաշվի բացման ժամանակ Ընկերություն է ներկայացնում Հանձնարարագիր (Հավելված 4), որը պարունակում է հետևյալ տեղեկությունները՝
- 1) անունը, ազգանունը,
  - 2) ծննդյան ամսաթիվը,
  - 3) քաղաքացիությունը՝ երկրի անվանմամբ,
  - 4) անձը հաստատող փաստաթղթի տեսակը, համարը, սերիան (սերիան՝ առկայության դեպքում),
  - 5) ՀՀ ռեզիդենտ Հաշվետիրոջ հանրային ծառայության (կամ սոցիալական քարտի) համարանիշը կամ, հանրային ծառայության համարանիշ չունենալու դեպքում՝ դրա բացակայությունը հավաստող տեղեկանքի համարը,
  - 6) հասցեն (մշտական և տվյալ պահին բնակության),
  - 7) կապի միջոցները (մասնավորապես՝ հեռախոս, ֆաքս, էլեկտրոնային փոստ՝ առկայության դեպքում),
  - 8) բանկային հաշվի համարը և սպասարկող բանկի վավերապայմանները (առկայության դեպքում),
  - 9) տեղեկություններ Հաշվետիրոջ անունից գործելու լիազորված ներկայացուցչի մասին (առկայության դեպքում)՝ նշելով լիազորությունների շրջանակը, որտեղ լիազորված ներկայացուցչի մասին տեղեկությունները ներառում են.
ա. ֆիզիկական անձ հանդիսացող լիազորված ներկայացուցչի դեպքում

Ընթացակարգի սույն կետի 1-ին, 4-րդ, 6-րդ և 7-րդ ենթակետերով նախատեսված տեղեկությունները,

բ. իրավաբանական անձ հանդիսացող լիազորված ներկայացուցչի դեպքում՝ Ընթացակարգի 142-րդ կետի 1-ից 5-րդ ենթակետերով նախատեսված տեղեկությունները և իրավաբանական անձ հանդիսացող լիազորված ներկայացուցչի անունից գործելու լիազորված ներկայացուցչի մասին Ընթացակարգի սույն կետի 1-ին, 4-րդ, 6-րդ և 7-րդ ենթակետերով նախատեսված տեղեկությունները:

142. Իրավաբանական անձը սեփականատիրոջ արժեթղթերի հաշվի բացման ժամանակ Ընկերությանն է ներկայացնում Հանձնարարագիր (Հավելված 5), որը պարունակում է հետևյալ տեղեկությունները՝

- 1) իրավաբանական անձի անվանումը,
- 2) գտնվելու վայրը, փոստային հասցեն, կապի միջոցները (մասնավորապես՝ հեռախոս, ֆաքս, էլեկտրոնային փոստ՝ առկայության դեպքում),
- 3) առկայության դեպքում հարկ վճարողի հաշվառման համարը (ՀՎՀՀ) կամ այլ համարժեք համարը (ոչ ռեզիդենտ Հաշվետերերի դեպքում),
- 4) պետական գրանցում շնորհած երկիրը, պետական գրանցումը հավաստող փաստաթղթի համարը, սերիան (առկայության դեպքում) կամ պետական գրանցման համարը, գրանցման ամսաթիվը (օր/ամիս/տարի) և գրանցող մարմնի անվանումը,
- 5) ՀՀ կենտրոնական բանկի ՍիԲիԷյՆեթ համակարգչային ցանցում գրանցված հասցեն (առկայության դեպքում),
- 6) տեղեկություններ Հաշվետիրոջ անունից գործելու լիազորված ներկայացուցչի մասին (առկայության դեպքում)՝ նշելով լիազորությունների

շրջանակը, որտեղ լիազորված ներկայացուցչի մասին տեղեկությունները ներառում են՝

ա. ֆիզիկական անձ հանդիսացող լիազորված ներկայացուցչի դեպքում՝ Ընթացակարգի 141-րդ կետի 1-ին, 4-րդ, 6-րդ և 7-րդ ենթակետերով նախատեսված տեղեկությունները,

բ. իրավաբանական անձ հանդիսացող լիազորված ներկայացուցչի դեպքում՝ Ընթացակարգի սույն կետի 1-ից 5-րդ ենթակետերով նախատեսված տեղեկությունները և իրավաբանական անձ հանդիսացող լիազորված ներկայացուցչի անունից գործելու լիազորված ներկայացուցչի մասին՝ Ընթացակարգի 141-րդ կետի 1-ին, 4-րդ, 6-րդ և 7-րդ ենթակետերով նախատեսված տեղեկությունները,

7) բանկային հաշվի համարը և սպասարկող բանկի վավերապայմանները (առկայության դեպքում):

143. Պահառուի Համակարգում Անվանատիրոջ հաշիվ ունենալու նպատակով պարտավոր են Դեպոզիտարիայի հետ կնքել ենթապահառության պայմանագիր: Դեպոզիտարիայի հետ ենթապահառության պայմանագիրը կնքվում է ուղղակիորեն:

144. Համակարգում Անվանատիրոջ հաշվի բացման համար Պահառուն Դեպոզիտարիային է ներկայացնում է հետևյալ փաստաթղթերը՝

1) Անվանատիրոջ հաշվի բացման դիմում, ինչպես նաև ենթապահառության պայմանագրի կնքման համար անհրաժեշտ տվյալները՝ այդ թվում իրավասու էլեկտրոնային հասցեն (առկայության դեպքում), բանկային վավերապայմանները,

2) Օրենքով սահմանված պահառություն իրականացնելու թույլտվության ՀՀ կենտրոնական բանկ ներկայացված տեղեկացման կամ լիցենզիայի պատճենը,

3) պետական գրանցումը հավաստող փաստաթղթի պատճենը,

4) պահառուի գործադիր մարմնի ղեկավարի պաշտոնի նշանակումը հավաստող փաստաթղթի պատճենը,

5) պահառուի լիազորված անձի լիազորությունները հավաստող փաստաթուղթը, որն առնվազն ապահովում է լիազորված անձի նույնականացումը և հստակ նախատեսում է լիազորությունների շրջանակը:

145. Համակարգում առկա ժամանակավոր հաշվի կարգավիճակով հաշվի (բացառությամբ՝ ժառանգատուի հաշվի) վերաբացման նպատակով Հաշվետերը Ընկերությանն է ներկայացնում Ընթացակարգի 141-րդ կամ 142-րդ կետերով սահմանված փաստաթղթերը և արժեթղթերի հաշվի վերաբացման Հանձնարարագիր, որը՝ ի լրումն Ընթացակարգի 141-րդ կամ 142-րդ կետերով սահմանված տեղեկությունների, պարունակում է նաև Ընթացակարգի 147-րդ կետի 6-ից 9-րդ ենթակետերով սահմանված տեղեկությունները:

146. Համակարգում առկա ժամանակավոր հաշվի կարգավիճակով հաշիվը վերաբացվում է (համարվում է վերաբացված) և պահառության (ենթապահառության) պայմանագիրը Ընկերության և Հաշվետիրոջ միջև կնքվում է վերջինիս Ընթացակարգով սահմանված կարգով նույնականացումից հետո:

147. Ընկերությունը իր հաճախորդը հանդիսացող անձի համար Համակարգում առկա ժամանակավոր հաշվի կարգավիճակով հաշվի վերաբացման նպատակով հաճախորդի կողմից իրեն ներկայացված համապատասխան փաստաթղթերի և տվյալների հիման վրա Համակարգում ստուգում է տվյալ հաճախորդի՝ ժամանակավոր հաշվի կարգավիճակով հաշվի առկայությունը: Ստուգման նպատակով Ընկերությունը Ծրագրային համակարգ է մուտքագրում հետևյալ տեղեկությունները կամ դրանցից նրանք, որոնք հնարավորություն կտան

նույնականացնել հաշվետիրոջը՝

- 1) անունը (այնպես, ինչպես նշված է անձը հաստատող փաստաթղթում)՝ ֆիզիկական անձի դեպքում, անվանումը (այնպես, ինչպես նշված է պետական գրանցման փաստաթղթում)՝ իրավաբանական անձի դեպքում,
- 2) ազգանունը (այնպես, ինչպես նշված է անձը հաստատող փաստաթղթում),
- 3) անձը հաստատող փաստաթղթի համարը և սերիան (սերիան՝ առկայության դեպքում)՝ ֆիզիկական անձանց դեպքում, պետական գրանցումը հավաստող փաստաթղթի կամ պետական գրանցման համարը և սերիան (սերիան՝ առկայության դեպքում)՝ իրավաբանական անձանց դեպքում,
- 4) բնակության վայրը՝ ֆիզիկական անձի դեպքում, փոստային հասցեն՝ իրավաբանական անձի դեպքում,
- 5) ծննդյան ամսաթիվը՝ ֆիզիկական անձանց դեպքում,
- 6) Դեպոզիտարիայի կողմից բացված արժեթղթերի ժամանակավոր հաշվի համարը (տեղեկությունների առկայության դեպքում),
- 7) հաշվետիրոջ հանրային ծառայության (կամ սոցիալական քարտի) համարանիշը կամ, հանրային ծառայության համարանիշ չունենալու դեպքում՝

դրա բացակայությունը հավաստող տեղեկանքի համարը՝ ֆիզիկական անձանց դեպքում, հարկ վճարողի հաշվառման համարը (<Վ<<<) կամ այլ համարժեք նույնականացնող տարբերանիշը՝ իրավաբանական անձանց դեպքում (տեղեկությունների առկայության դեպքում),

- 8) ժամանակավոր հաշվի կարգավիճակով հաշվում հաշվեգրված արժեթղթերի ԱՄՏԾ-ները (ԱՆԾ-ները) կամ դրանց դասը (տեսակը) և թողարկողների անվանումները,
- 9) անձին պատկանող սույն կետի 8-րդ ենթակետում նշված արժեթղթերի քանակները:

148. Եթե Ընկերության կողմից տվյալ հաճախորդի համար Դեպոզիտարիայի կողմից Համակարգում բացված ժամանակավոր հաշվի կարգավիճակով հաշվի առկայության ստուգման արդյունքում Ընթացակարգի 147-րդ կետով սահմանված տեղեկություններից առնվազն 5 ցանկացած տեղեկություն համընկնում է Համակարգում Դեպոզիտարիայի կողմից բացված արժեթղթերի հաշվում առկա տեղեկությունների հետ, ապա Ընկերությունը ստանում է հասանելիություն տվյալ հաշվում առկա տեղեկություններին և տվյալ հաճախորդին՝ որպես Հաշվետեր, նույնականացնելու իրավունք՝ մինչև Հաշվետիրոջ հետ (Հաշվետիրոջ՝ Հաշվի Օպերատոր լինելու դեպքում՝ Դեպոզիտարիայի հետ) պահառության (ենթապահառության) պայմանագրի կնքումն առանց հաշվում հաշվեգրված արժեթղթերով գործառնություններ ամրագրելու իրավունքի:

149. Ընկերությունը հաճախորդին որպես Հաշվետեր նույնականացնելիս պետք է

առաջնորդվի հետևյալ սկզբունքներով՝

- 1) եթե հաճախորդի կողմից ներկայացված տեղեկություններից Համակարգում համընկել են Ընթացակարգի 147-րդ կետի 1-ից 3-րդ կամ 1-ին, 2-րդ, 7-րդ և ցանկացած այլ երկու (երեք՝ իրավաբանական անձանց դեպքում) ենթակետերով սահմանված տեղեկությունները, ապա անձը համարվում է նույնականացված՝ որպես տվյալ հաշվի Հաշվետեր: Այս սկզբունքը կիրառելի է նաև այն դեպքում, երբ Համակարգում Ընթացակարգի սույն ենթակետում թվանշված տեղեկությունների փոխարեն համընկել են համապատասխան նույնականացնող տեղեկությունները, որոնք նշված են անձնագրային տեղեկությունների պաշտոնական հաշվառումն իրականացնելու իրավասություն ունեցող պետական մարմնի կողմից տրված համապատասխան փաստաթղթում

կամ դատարանի որոշման մեջ՝ ֆիզիկական անձի դեպքում, կամ պետական գրանցումն իրականացրած մարմնի կողմից տրված համապատասխան տեղեկանքում կամ դատարանի համապատասխան որոշման մեջ՝ իրավաբանական անձի դեպքում (ընդ որում, եթե համադրվող տեղեկություններում շեղումը պայմանավորված է ակնհայտ տեխնիկական վրիպակով կամ թարգմանչական անհամապատասխանության հետևանք է, ապա այդ տեղեկությունները համարվում են համընկած),

- 2) եթե հաճախորդի կողմից ներկայացված տեղեկություններից Համակարգում համընկել են Ընթացակարգի 147-րդ կետի 1-ին, 2-րդ, 8-րդ, 9-րդ և այլ, բայց ոչ՝ 3-րդ կամ 7-րդ, ենթակետերով սահմանված տեղեկությունները, կամ համընկել են Ընթացակարգի 147-րդ կետի 3-րդ, 8-րդ, 9-րդ և երկու այլ ենթակետերով սահմանված տեղեկությունները, սակայն չեն համընկել 1-ին և/կամ 2-րդ ենթակետերով սահմանված տեղեկությունները, ապա Ընկերությունը հաճախորդի նույնականացումն իրականացնում է միայն հաշվում հաշվառված արժեթղթերի Թողարկողի (Թողարկողների) կողմից հաճախորդին տվյալ արժեթղթերի սեփականատեր ճանաչելու մասին պատշաճ հավաստիացված տեղեկանքի (տեղեկանքների) կամ դատարանի որոշման հիման վրա,

- 3) եթե հաճախորդի կողմից ներկայացված տեղեկություններից Համակարգում համընկել են Ընթացակարգի 147-րդ կետով սահմանված տեղեկություններից այնպիսի 5-ը, որոնք չեն ներառում նշված կետի 1-ից 3-

րդ և 7-րդ ենթակետերով սահմանված տեղեկություններից որևէ մեկը, Հաշվետերը համարվում է չնույնականացված:

150. Այն դեպքերում, երբ Ընկերության միջնորդությամբ կամ առանց դրա Դեպոզիտարիային Թողարկողի կողմից արժեթղթերի Ռեեստրի հանձնման արդյունքում ձևավորված ժամանակավոր հաշվի կարգավիճակով հաշիվների վերաբացման գործընթացում Հաշվետիրոջ նույնականացման ժամանակ անհրաժեշտություն է առաջանում ճշտել (ուղղել) Թողարկողի կողմից տեղաբաշխված արժեթղթերի Ռեեստրում ներառված տեղեկությունները և, ըստ այդմ, հստակեցնել այդ արժեթղթերի սեփականատերերի (անվանատերերի) ցուցակը, Թողարկողը պարտավոր է իրեն դիմած անձին ողջամիտ ժամկետում տեղեկանք տրամադրել տվյալ անձի՝ Թողարկողի արժեթղթերի սեփականատեր (անվանատեր) հանդիսանալու վերաբերյալ, իսկ անհրաժեշտության դեպքում՝ նաև ձեռնարկել անհրաժեշտ և բավարար գործողություններ Ռեեստրում ներառված տեղեկությունների բացահայտված անճշտությունները կամ բացթողումները վերացնելու համար, կամ պաշտոնապես մերժել դիմումը, եթե դիմումատուի փաստարկներն անհիմն են:

151. Ժառանգության իրավունքի գրանցման դեպքում ժառանգատուի նույնականացումը իրականացվում է իրավահաջորդի (իրավահաջորդների) դիմումի և ժառանգության վկայականի, իսկ անհրաժեշտության դեպքում՝ նաև Թողարկողի կողմից տրված տեղեկանքի, նոտարի կողմից լրացուցիչ պարզաբանող փաստաթղթերի և տեղեկությունների կամ Դեպոզիտարիայի (Ընկերության) կողմից նոտարական հարցման պատասխանի հիման վրա՝ հաշվի առնելով Ընթացակարգի 149-րդ կետով սահմանված սկզբունքները:

Ժառանգության գրանցման գործընթացում նույնականացված ժառանգատուի ժամանակավոր հաշվի կարգավիճակով հաշվին Ընկերության կողմից տրվում է ժառանգատուի հաշվի կարգավիճակ:

Ժառանգատուի հաշվի կարգավիճակով արժեթղթերի հաշիվն ենթակա է անմիջապես փակման արժեթղթերի գրոյական մնացորդի դեպքում:

152. Այն դեպքում, երբ արժեթղթերի հաշվի վերաբացման գործընթացում Ընկերությունը ստանում է հասանելիություն տվյալ հաշվում առկա տեղեկություններին, սակայն Ընկերությունից անկախ պատճառներով հնարավոր չի լինում նույնականացնել Հաշվետիրոջը, ապա Ընկերությունը՝ նշված հասանելիության ստացման օրը, տվյալ արժեթղթերի հաշվին տալիս է չնույնականացված հաշվի կարգավիճակ՝ արժեթղթերի հաշվում համապատասխան նշում կատարելով:

Եթե չնույնականացված հաշվի կարգավիճակ ունեցող արժեթղթերի հաշվի Հաշվետերը ընթացակարգով սահմանված կարգով Ընկերության կողմից չի նույնականացվում այդ հաշվին հասանելիություն ստանալու պահից 15

աշխատանքային օրվա կամ Դեպոզիտարիայի հետ համաձայնեցված ավելի երկար ժամկետի ընթացքում, ապա Ընկերությունը պարտավոր է այդ մասին տեղեկացնել Դեպոզիտարիային՝ նշելով արժեթղթերի հաշվի համարը: Դեպոզիտարիան արժեթղթերի հաշվի Հաշվետիրոջ նույնականացման անհնարինության մասին տեղեկությունը ստանալու պահից 1 աշխատանքային օրվա ընթացքում արգելափակում է Ընկերության իրավասությունը տվյալ հաշվի նկատմամբ:

153. Եթե Հաշվետիրոջ պահանջով Ընկերությունը վերաբացում է արժեթղթերի այնպիսի հաշիվ, որից տվյալ Հաշվետիրոջ համար արդեն բացել և սպասարկում է Ընկերությունը, ապա այդ դեպքում պահառության նոր պայմանագիր չի կնքվում, իսկ վերաբացված և արդեն առկա հաշիվներն ենթակա են անմիջապես միավորման՝ պահպանելով Հաշվետիրոջ նախընտրած հաշիվը, եթե Հաշվետերը Ընկերության հարցմանն ի պատասխան նշել է հաշիվը: Ընկերությունը պարտավոր է հաշիվների միավորման մասին 1 աշխատանքային օրվա ընթացքում տեղեկացնել Հաշվետիրոջը և Դեպոզիտարիային:

154. Բացված կամ վերաբացված արժեթղթերի հաշվի սպասարկման համար Հաշվետերը պարտավոր է վճարել պահառության (ենթապահառության) պայմանագրով և Ընկերության կողմից որպես Համակարգի Հաշվի Օպերատոր մատուցվող ծառայությունների սակագներով սահմանված կարգով և չափով:

155. Հաշվի բացման (վերաբացման) գործընթացում Հաշվետիրոջ կողմից ստորագրման ենթակա փաստաթղթերը ստորագրվում են Հաշվետիրոջ կամ վերջինիս լիազոր ներկայացուցչի կողմից:

Եթե իրավաբանական անձ հանդիսացող Հաշվետերը կամ Հաշվետիրոջ լիազորված ներկայացուցիչն ունի կնիք, ապա սույն կետում նշված փաստաթղթերը նաև կնքվում են նշված անձանց կողմից:

156. Հաշվի բացման (վերաբացման) գործառնությունը Համակարգում գրանցվում է և Հաշվետիրոջ հետ պահառության (ենթապահառության) պայմանագիրը կնքվում է Ընթացակարգով սահմանված տեղեկությունները և փաստաթղթերը ստանալուց (նույնականացման անհրաժեշտության դեպքում՝ անձին նույնականացնելուց հետո 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

ԳԼՈՒԽ 3. ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ՀԱՇՎԻ ՏՎՅԱԼՆԵՐԻ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ

157. Դեպոզիտարիան՝ Ընկերության միջնորդությամբ կամ առանց դրա, արժեթղթերի հաշվում փոփոխություններ կատարում է Դեպոզիտարիային փոխանցված Հանձնարարագրերի, դատարանի որոշման, ինչպես նաև օրենքով, նորմատիվ իրավական այլ ակտերով սահմանված այլ հիմքերով: Ընդ որում, Ընկերությունը Հանձնարարագրերը Դեպոզիտարիային է փոխանցում դրանք

Ծրագրային համակարգում մուտքագրման միջոցով:

158. Համակարգի ուղղակի մասնակիցը իր իրավասությունների շրջանակում արժեթղթերի հաշվում փոփոխությունների կատարման նպատակով

Հանձնարարագիր է ներկայացնում Դեպոզիտարիային Ծրագրային համակարգում դրա մուտքագրման միջոցով, իսկ Ծրագրային համակարգի միացած չլինելու դեպքում՝ Դեպոզիտարիայի հետ կնքված պայմանագրով նախատեսված այլ եղանակով:

159. Հաշվետերը պարտավոր է տեղեկացնել Ընկերությանը (եթե Հաշվետերը Ընկերությունն է՝ Դեպոզիտարիային) արժեթղթերի հաշվի բացման (վերաբացման) ժամանակ տրամադրված (Համակարգ մուտքագրված) տեղեկությունների ցանկացած փոփոխության մասին:

Հաշվետիրոջ անվան կամ նրա անձը հաստատող (իրավաբանական անձի դեպքում՝ պետական գրանցումը հաստատող) փաստաթղթի փոփոխության դեպքում Հաշվետերը պետք է ներկայացնի նաև համապատասխան փոփոխությունը հավաստող փաստաթուղթը:

Հաշվում ամրագրված տեղեկությունների փոփոխությունների մասին Հաշվետիրոջ տեղեկացումը Ընկերությանը կատարվում է համապատասխան իրավական ակտերով սահմանված Հանձնարարագրերի ներկայացմամբ կամ այլ կարգով:

160. Հաշվետիրոջ կողմից արժեթղթերի իր հաշվում ամրագրված տեղեկությունների փոփոխությունները չներկայացնելու կամ սահմանված կարգով չներկայացնելու դեպքում Ընկերությունը և Դեպոզիտարիան պատասխանատվություն չեն կրում Հաշվետիրոջը պատճառված վնասի համար:

161. Դեպոզիտարիան (Ընկերությունը՝ Դեպոզիտարիայի համաձայնությամբ) կարող է իր նախաձեռնությամբ Համակարգում կատարել ուղղումներ, եթե Դեպոզիտարիան բացահայտում է, որ կատարված գրանցումը սխալ է կամ բացակայում է, և եթե գրանցման ուղղումը չի խախտում այլ անձանց իրավունքները:

162. Հաշվի տվյալների փոփոխությունը Համակարգում գրանցում է անհրաժեշտ փաստաթղթերը և Հանձնարարագրերը ստանալուց հետո 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

ԳԼՈՒԽ 4. ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ՀԱՇՎԻ ՓԱԿՈՒՄ, ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ՊԱՀԱՌՈՒԹՅԱՆ (ԵՆԹԱՊԱՀԱՌՈՒԹՅԱՆ) ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ԼՈՒԾՈՒՄ

163. Ընկերության միջոցով բացված (վերաբացված) արժեթղթերի հաշիվը կարող է փակվել և/կամ արժեթղթերի պահառության (ենթապահառության) պայմանագիրը կարող է լուծվել՝

1) Հաշվետիրոջ ցանկությամբ՝ Ընթացակարգով սահմանված դեպքերում և համապատասխան գրավոր դիմումի (Հանձնարարագրի) հիման վրա,

2) Ընթացակարգով սահմանված այլ դեպքերում:

Պահառության (ենթապահառության) պայմանագրի լուծվելու դեպքում Հաշվետիրոջ ունեցած ժամկետանց բոլոր պարտավորությունները շարունակում են պահպանել իրենց ուժը մինչև դրանց ամբողջական կատարումը:

164. Համակարգում կարող են փակվել միայն արժեթղթերի գրոյական մնացորդով արժեթղթերի հաշիվները:

165. Հաշվետիրոջ ցանկությամբ արժեթղթերի ոչ գրոյական մնացորդով հաշվի փակման համար Հաշվետերը՝ մինչև արժեթղթերի հաշվի փակման դիմումի ներկայացումը, պարտավոր է հաշվում հաշվեգրված արժեթղթերի պորտֆելը փոխանցել այլ ակտիվ հաշվի կարգավիճակով արժեթղթերի հաշվին, ինչպես նաև Ընկերության հաճախորդների ամփոփ Դրամական հաշվում հաշվառվող՝ Հաշվետիրոջը պատկանող դրամական միջոցները փոխանցել վերջինիս կողմից նշված հաշվեհամարին:

166. Հաշվետիրոջ ցանկությամբ արժեթղթերի հաշիվը փակվում է Հաշվետիրոջ հետ կնքված պահառության (ենթապահառության) պայմանագրի լուծման արդյունքում:

167. Հաշվետիրոջ ցանկությամբ արժեթղթերի պահառության (ենթապահառության) պայմանագիրը լուծվում է պայմանագրի լուծման վերաբերյալ համաձայնությունը Հաշվետիրոջ և Ընկերության կողմից ստորագրվելու (հաստատելու) արդյունքում:

Արժեթղթերի պահառության (ենթապահառության) պայմանագրի լուծման վերաբերյալ համաձայնությունը ստորագրվում է, եթե Հաշվետերը կատարել է Դեպոզիտարիայի և Ընկերության կարգով սահմանված բոլոր պարտավորությունները: Արժեթղթերի գրոյական մնացորդով հաշվի պարագայում արժեթղթերի պահառության (ենթապահառության) պայմանագրի լուծման վերաբերյալ համաձայնության ստորագրումից հետո Ընկերությունը արժեթղթերի հաշվի փակման Հանձնարարագիրն անմիջապես գրանցում է Համակարգում, որի արդյունքում արժեթղթերի հաշիվը Համակարգում ստանում է արժեթղթերի փակված հաշվի կարգավիճակ:

168. Համակարգում առկա և մեկ տարվա ընթացքում շարունակաբար բացառապես Դեպոզիտարիայի իրավասության տակ գտնվող արժեթղթերի գրոյական մնացորդով արժեթղթերի հաշիվներն ենթակա են փակման Դեպոզիտարիայի կողմից:

ԳԼՈՒԽ 5. ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ՓՈԽԱՆՑՄԱՄԲ ՊԱՅՄԱՆԱՎՈՐՎԱԾ

ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

169. Արժեթղթերի փոխանցմամբ պայմանավորված գործառնությունները Համակարգում իրականացվում են հետևյալ տեսակներով, որոնց մեջ չի ներառվում արժեթղթերի փոխանցման գործառնությունը, որը արդյունք է Կարգավորվող շուկայում կնքված գործարքի՝

- 1) ազատ առաքում կամ ST փոխանցում,
- 2) առաքում վճարման դիմաց կամ DVP փոխանցում,
- 3) ազատ առաքում՝ համաձայնությամբ կամ FOP փոխանցում,
- 4) արժեթղթերի պորտֆելի փոխանցում կամ պորտֆելի փոխանցում,
- 5) ՀՀ կենտրոնական բանկի և/կամ ֆինանսական կազմակերպությունների

միջև կնքված ռեպո պայմանագրից բխող արժեթղթերի փոխանցում:

170. Ընկերության միջնորդությամբ արժեթղթերի փոխանցման գործառնություն կարող է կատարվել միայն, եթե արժեթղթեր փոխանցող և ստացող կողմ հանդիսացող Հաշվետերերի արժեթղթերի հաշիվներն ունեն ակտիվ հաշվի կարգավիճակ՝ բացառությամբ Ընթացակարգով սահմանված դեպքերի:

171. Դատարանի վճռի և ժառանգության հիման վրա արժեթղթերի փոխանցումները Համակարգում կատարվում են ազատ առաքմամբ՝ շահագրգիռ կողմի պահանջով:

172. Նվիրատվության (նվիրաբերության) հիման վրա արժեթղթերի փոխանցումները Համակարգում կատարվում են ազատ առաքմամբ (ST փոխանցում)՝ նվիրատուի պահանջով, եթե նվիրատուն ներկայացնում է նվիրատվության պայմանագիրը, կամ համաձայնությամբ ազատ առաքմամբ (FOP փոխանցում), եթե նվիրատվության պայմանագիրը ներկայացված չէ:

Թողարկողի կողմից տեղաբաշխված արժեթղթերի հետգնման կամ ձեռքբերման հիմքով Թողարկողի արժեթղթերի հաշվին արժեթղթերի փոխանցումները Համակարգում կատարվում են ազատ առաքում՝ համաձայնությամբ (FOP փոխանցում) կամ առաքում վճարման դիմաց (DVP փոխանցում) տեսակներով:

173. Ազատ առաքմամբ արժեթղթերի փոխանցման գործառնությունը գրանցելու համար արժեթղթերի փոխանցող կողմ հանդիսացող Հաշվետերը պարտավոր է դիմել Ընկերություն և ներկայացնել արժեթղթերի փոխանցման Հանձնարարագիր (Հավելված 7) հետևյալ տեղեկություններով՝

- 1) արժեթղթեր փոխանցող և ստացող կողմերի անուն, ազգանունները (անվանումները),
- 2) արժեթղթեր փոխանցող և ստացող կողմերի արժեթղթերի հաշիվների համարները,
- 3) փոխանցվող արժեթղթերի Թողարկողի անվանումը և ԱՄՏԾ-ն կամ ԱՆԾ-ն,
- 4) փոխանցման ենթակա արժեթղթերի քանակը,

5) արժեթղթերի փոխանցման գործառնության տեսակի մասին էական տվյալները, որոնք Հաշվետերը հարկ կհամարի ներկայացնել,

6) նշում արժեթղթերի փոխանցման արդյունքում վերջնական շահառուի վերաբերյալ (եթե արժեթղթերը փոխանցվում են անվանատիրոջ հաշվին):

174. Դատարանի վճռի հիման վրա արժեթղթերի փոխանցման դեպքում շահագրգիռ կողմը Ընկերությանն է ներկայացնում դատարանի օրինական ուժի մեջ մտած վճիռը կամ Հարկադիր կատարումն ապահովող ծառայության համապատասխան որոշումը, ինչպես նաև դիմում արժեթղթերի փոխանցման վերաբերյալ:

Այն դեպքում, երբ դատարանի վճռի հիման վրա փոխանցող կողմ հանդիսացող Հաշվետիրոջ արժեթղթերի հաշիվը չի սպասարկվում Ընկերության կողմից, տվյալ վճռով պատասխանող կողմ է հանդիսանում Դեպոզիտարիան, կամ Ընկերությանը ներկայացված չէ ստացող կողմի ակտիվ հաշվի կարգավիճակով արժեթղթերի հաշվի համարը, ապա դատարանի օրինական ուժի մեջ մտած վճիռը կամ Դատական ակտերի հարկադիր կատարման ծառայության համապատասխան որոշումը և շահագրգիռ կողմի դիմումը Ընկերության կողմից այն ստացման պահից 1 աշխատանքային օրվա ընթացքում ներկայացվում է Դեպոզիտարիային:

Դեպոզիտարիան պարտավոր է դատարանի օրինական ուժի մեջ մտած վճռի կամ Հարկադիր կատարումն ապահովող ծառայության համապատասխան որոշման հիման վրա իրականացնել ազատ առաքմամբ արժեթղթերի փոխանցման գործառնություն Համակարգում, եթե փոխանցող կողմ հանդիսացող Հաշվետիրոջ արժեթղթերի հաշիվն ունի ժամանակավոր հաշվի կարգավիճակ կամ տվյալ վճռով կամ որոշմամբ պատասխանող կողմ է հանդիսանում Դեպոզիտարիան, և եթե դատարանի օրինական ուժի մեջ մտած վճռի կամ Դատական ակտերի հարկադիր կատարման ծառայության համապատասխան որոշման հիման վրա հնարավոր է միանշանակ նույնականացնել այն Հաշվետիրոջը, ում հաշվից պետք է փոխանցվեն արժեթղթերը:

Դեպոզիտարիան կարող է անձամբ իրականացնել ազատ առաքմամբ արժեթղթերի փոխանցման գործառնությունը Համակարգում իրեն ներկայացված դատարանի օրինական ուժի մեջ մտած վճռի կամ Հարկադիր կատարումն ապահովող ծառայության համապատասխան որոշման հիման վրա կամ վերահասցեագրել փոխանցող կողմին սպասարկող Հաշվի Օպերատորին դատարանի օրինական ուժի մեջ մտած վճիռը կամ Հարկադիր կատարումն ապահովող ծառայության համապատասխան որոշումը այն ստացման պահից 1 աշխատանքային օրվա ընթացքում, եթե փոխանցող և ստացող կողմ հանդիսացող արժեթղթերի հաշիվները ունեն ակտիվ հաշվի կարգավիճակ:

175. Ժառանգության գրանցման արդյունքում արժեթղթերի ազատ առաքման համար ժառանգը պարտավոր է Ընկերությանը ներկայացնել հետևյալ տեղեկությունները և փաստաթղթերը՝

1) ժառանգության իրավունքի վկայականը,

2) արժեթղթերի հաշվի բացման համար Ընթացակարգով սահմանված փաստաթղթերը, եթե ժառանգի (ժառանգների) համար նախկինում արժեթղթերի հաշիվ բացված չի եղել Ընկերության միջնորդությամբ:

176. Համակարգում արժեթղթերի փոխանցման գործառնության կատարումից անմիջապես հետո Ընկերությունը պարտավոր է փոխանցող կողմի հաշվին տալ ժառանգատուի հաշվի կարգավիճակ: Ընկերությունը ազատ առաքմամբ արժեթղթերի փոխանցման գործառնությունը գրանցում է ազատ առաքման կամ ST փոխանցման Հանձնարարագիրը ստանալուց հետո 1 աշխատանքային օրվա ընթացքում, եթե դրանում կատարման այլ ժամկետ նշված չէ:

177. Ազատ առաքմամբ արժեթղթերի փոխանցման գործառնության Հանձնարարագրի՝ Համակարգ հաջողությամբ մուտքագրման պահը համարվում է Փոխանցման Հանձնարարագրի անվերադարձելիության պահ:

Համակարգում ազատ առաքմամբ արժեթղթերի փոխանցման գործառնությունը գրանցվում է, եթե արժեթղթերի փոխանցման Հանձնարարագրով ներկայացված տեղեկությունները համընկնում են փոխանցող և ստացող կողմերի վերաբերյալ Համակարգում առկա համապատասխան տեղեկությունների հետ:

178. Համակարգի անդամը (բացառությամբ ԿՇՀՀԱ-ի) «Առաքում վճարման դիմաց» սկզբունքով արժեթղթերի փոխանցման նպատակով պետք է մինչև Համակարգում արժեթղթերի վերջնահաշվարկի օրն իր համապատասխան Դրամական հաշվում ապահովի «Առաքում վճարման դիմաց» սկզբունքով արժեթղթերի փոխանցման դիմաց վճարման ապահովման համար անհրաժեշտ միջոցները:

«Առաքում վճարման դիմաց» սկզբունքով արժեթղթերի փոխանցման նպատակով Հաշվետերը կամ նրա լիազոր ներկայացուցիչը Ընկերությանն է ներկայացնում արժեթղթերի փոխանցման Հանձնարարագիր (Հավելված 7), որն էլ Ընկերության կողմից ծրագրային համակարգ է մուտքագրվում Հանձնարարագրում նշված վերջնահաշվարկի օրվա ավարտից առնվազն տասը րոպե շուտ: Համակարգի ուղղակի մասնակիցը «Առաքում վճարման դիմաց» սկզբունքով արժեթղթերի փոխանցման Հանձնարարագիրը Դեպոզիտարիային է ներկայացնում Բանկմեյլ համակարգի միջոցով, կամ էլ Ծրագրային համակարգում մուտքագրման միջոցով՝ Հանձնարարագրում նշված վերջնահաշվարկի օրվա ավարտից առնվազն տասը րոպե շուտ:

179. «Առաքում վճարման դիմաց» սկզբունքով արժեթղթերի փոխանցման Հանձնարարագիրը ներառում է հետևյալ տեղեկությունները՝

1) արժեթղթեր փոխանցող և ստացող կողմերի անուն, ազգանունները (անվանումները),

2) նշում արժեթղթերի փոխանցման արդյունքում վերջնական շահառուի վերաբերյալ (եթե արժեթղթերը փոխանցվում են անվանատիրոջ հաշվին),

- 3) արժեթղթերը ստացողի արժեթղթերի հաշվի համարը և այդ հաշիվը սպասարկող Հաշվի Օպերատորի անվանումը,
- 4) արժեթղթերը փոխանցող կողմի արժեթղթերի հաշվի համարը,
- 5) փոխանցման ենթակա արժեթղթերի ԱՄՏԾ-ն կամ ԱՆԾ-ն,
- 6) արժեթղթերի քանակը,
- 7) վճարման ենթակա գումարի չափը,
- 8) դրամական միջոցի արժույթը,
- 9) վերջնահաշվարկի ամսաթիվը,

10) վերջնահաշվարկի իրականացման համար Ծրագրային համակարգում պահանջվող այլ տեղեկությունները (առկայության դեպքում):

180. «Առաքում վճարման դիմաց» սկզբունքով արժեթղթերի ձեռք բերման նպատակով արժեթղթեր ստացող կողմ հանդիսացող Հաշվետերը կամ նրա լիազոր ներկայացուցիչը Ընկերությանն է ներկայացնում արժեթղթերի ստացման Հանձնարարագիր (Հավելված 6), որն էլ Ընկերության կողմից ծրագրային համակարգ է մուտքագրվում Հանձնարարագրում նշված վերջնահաշվարկի օրվա ավարտից առնվազն տասը ընդամենը շուտ: Համակարգի ուղղակի մասնակիցը «Առաքում վճարման դիմաց» սկզբունքով արժեթղթերի ձեռք բերման Հանձնարարագիրը Դեպոզիտարիային է ներկայացնում Բանկմեյլ համակարգի միջոցով, կամ էլ Ծրագրային համակարգում մուտքագրման միջոցով՝ Հանձնարարագրում նշված վերջնահաշվարկի օրվա ավարտից առնվազն տասը ընդամենը շուտ:

181. «Առաքում վճարման դիմաց» սկզբունքով արժեթղթերի ձեռք բերման Հանձնարարագիրը ներառում է հետևյալ տեղեկությունները՝

- 1) արժեթղթերը ստացող կողմի անունը, ազգանունը (անվանումը),
- 2) արժեթղթերը փոխանցողի արժեթղթերի հաշվի համարը և այդ հաշիվը սպասարկող Հաշվի Օպերատորի անվանումը,
- 3) արժեթղթերը ստացող կողմի արժեթղթերի հաշվի համարը,
- 4) ստացվելիք արժեթղթերի ԱՄՏԾ-ն կամ ԱՆԾ-ն,
- 5) արժեթղթերի քանակը,
- 6) վճարման ենթակա գումարի չափը,
- 7) դրամական միջոցի արժույթը,
- 8) Գործարքի կնքման ամսաթիվը (առկայության դեպքում),
- 9) վերջնահաշվարկի ամսաթիվը,

10) վերջնահաշվարկի իրականացման համար Ծրագրային համակարգում պահանջվող այլ տեղեկությունները (առկայության դեպքում):

182. Արժեթղթերի ձեռք բերման Հանձնարարագիր ներկայացրած Հաշվետերը կամ նրա լիազոր ներկայացուցիչը միևնույն ժամանակ իրականացնում են արժեթղթերի ձեռք բերման համար վճարման ենթակա գումարի փոխանցում իր արժեթղթերի հաշիվը սպասարկող Հաշվի Օպերատորի հաճախորդների ամփոփ Դրամական

հաշվին, իսկ Համակարգի ուղղակի մասնակից հանդիսացող հաշվետուները արժեթղթերի ձեռք բերման համար վճարման ենթակա գումարը ապահովում է իր սեփական կամ հաճախորդների ամփոփ Դրամական հաշվում:

183. Վերջնահաշվարկի օրվա ավարտից առնվազն տասը ռուպե շուտ արժեթղթեր ստացող կողմի արժեթղթերի հաշիվը սպասարկող Համակարգի Անդամը (բացառությամբ ԿՇՀՀԱ-ի) ապահովում է իր համապատասխան Դրամական հաշվին արժեթղթերը ձեռք բերելու համար անհրաժեշտ գումարը:

184. Մինչև վերջնահաշվարկի օրվա ավարտը, այն պահի դրությամբ, երբ Համակարգում համընկնում են արժեթղթերի փոխանցող և ստացող կողմեր հանդիսացող Համակարգի Անդամների Հանձնարարագրերի՝ գործառնության իրականացման համար անհրաժեշտ տվյալները և Ընթացակարգի 183-րդ կետով սահմանված կարգով Դրամական հաշվին առնվազն առկա է Հանձնարարագրում նշված վճարման ենթակա գումարը, ապա տեղի է ունենում վերջնահաշվարկ՝ արժեթղթերը և դրամական միջոցների փոխանցելով համապատասխան Դրամական և արժեթղթերի հաշիվներին:

185. «Ազատ առաքում՝ համաձայնությամբ» սկզբունքով արժեթղթերի փոխանցումը տեղի է ունենում նույն ընթացակարգով, ինչ «Առաքում վճարման դիմաց» սկզբունքով արժեթղթերի փոխանցման դեպքում՝ առանց դրամական միջոցի առկայության պահանջի:

186. «Առաքում վճարման դիմաց» և «Ազատ առաքում՝ համաձայնությամբ» սկզբունքով արժեթղթերի փոխանցման Հանձնարարագրերը Համակարգի Անդամի կողմից կարող են հետ կանչվել և/կամ միակողմանիորեն փոփոխվել մինչև հանդիպակաց կողմ հանդիսացող Համակարգի Անդամի կողմից մուտքագրված Հանձնարարագրի հետ համընկնման պահը, իսկ դրանից հետո, մինչև վերջնահաշվարկի օրը, այդ Հանձնարարագրերը կարող են փոփոխվել միայն երկու կողմերի համաձայնությամբ:

187. Համակարգում փաստացի վերջնահաշվարկի կատարման (արժեթղթերի և/կամ դրամական միջոցների փոխանցման) պահը հանդիսանում է «Առաքում վճարման դիմաց» և «Ազատ առաքում՝ համաձայնությամբ» սկզբունքով Փոխանցման Հանձնարարագրերի անվերադարձելիության պահ:

188. «Արժեթղթերի պորտֆելի փոխանցմամբ» արժեթղթերի փոխանցման գործառնությունը Համակարգում կատարվում է՝

1) Հաշվետիրոջ Հանձնարարագրի հիման վրա, երբ Հաշվետուները իր արժեթղթերի հաշվում առկա արժեթղթերն ամբողջ մնացորդով Ընկերությունում սպասարկվող արժեթղթերի հաշվից փոխանցում է այլ Հաշվի Օպերատորի մոտ բացված իր արժեթղթերի մեկ այլ հաշվին,

2) Ընթացակարգով նախատեսված այլ դեպքերում:

189. Հաշվետուները արժեթղթերի պորտֆելի փոխանցման համար Ընկերություն է ներկայացնում համապատասխան պորտֆելի փոխանցման հանձնարարական՝

հետևյալ տեղեկություններով՝

1) արժեթղթերի հաշիվների համարները, որոնք պետք է ապահովեն արժեթղթերի պորտֆելի փոխանցումը (արժեթղթերի ելքագրումը և հաշվեգրումը),

2) այն Հաշվի Օպերատորի անվանումը, որը սպասարկում է Հաշվետիրոջ արժեթղթերի այն հաշիվը, որին պետք է հաշվեգրվեն արժեթղթերը:

190. Ընկերության կողմից արժեթղթերի պորտֆելի փոխանցման Հանձնարարագիրը ենթակա է կատարման ստացման պահից 1 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

Եթե Ընկերության կողմից արժեթղթերի պորտֆելի փոխանցման Հանձնարարագրի կատարման ժամանակ Ընկերությունը բացահայտում է, որ արժեթղթերի պորտֆելի փոխանցման համար նախանշված հաշիվներում Հաշվետիրոջ անունի, ազգանունի (անվանման) գրառումների միջև առկա են շեղումներ, ապա Ընկերությունը պարտավոր է անմիջապես այդ մասին տեղեկացնել Դեպոզիտարիային: Այդ դեպքում արժեթղթերի պորտֆելի փոխանցումն իրականացվում է Դեպոզիտարիայի թույլտվությամբ:

191. Պորտֆելի փոխանցման Հանձնարարագրի հիմքով Համակարգում արժեթղթերի փաստացի փոխանցման պահը համարվում է պորտֆելի Փոխանցման Հանձնարարագրի անվերադարձելիության պահ:

ԳԼՈՒԽ 6. ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ԳՐԱՎԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ԳՐԱՆՑՈՒՄԸ

192. Ընկերությունը արժեթղթերի գրավադրման գործառնություն կարող է գրանցել միայն գրավատու կողմ հանդիսացող Հաշվետիրոջ ակտիվ կարգավիճակով հաշվի առկայության դեպքում: Համակարգում գրավադրված արժեթղթերով կորպորատիվ գործողությունների իրականացման դեպքում գրավի իրավունքը պահպանվում է կորպորատիվ գործողության արդյունքում գրանցված արժեթղթերի նկատմամբ: Այն դեպքում, երբ կորպորատիվ գործողության արդյունքում գրանցված արժեթղթերի նկատմամբ Ծրագրային համակարգում գրավի իրավունքն ինքնաշխատ չի գրանցվում, Ընկերությունը պարտավոր է անմիջապես Դեպոզիտարիային գրավոր տեղեկացնել այդ մասին: Տեղեկացումը ստանալուց հետո Դեպոզիտարիան անմիջապես ապահովում է կորպորատիվ գործողության արդյունքում գրանցված արժեթղթերի նկատմամբ գրավի իրավունքի գրանցումը, եթե այլ բան սահմանված չէ ՀՀ օրենսդրությամբ:

193. Արժեթղթերի գրավադրման գործառնությունը գրանցելու համար գրավատուն պետք է Ընկերությանը ներկայացնի արժեթղթերի արգելադրման (գրավի իրավունքի գրանցման) Հանձնարարագիր (Հավելված 8), որը պետք է ներառի հետևյալ տեղեկությունները՝

1) գրավադրման ենթակա արժեթղթերի Թողարկողի անվանումը և ԱՄՏԾ-ն կամ ԱՆԾ-ն,

- 2) գրավատու և գրավառու կողմերի արժեթղթերի հաշվի համարները,
- 3) գրավադրման ենթակա արժեթղթերի քանակը,
- 4) գրավադրման դադարեցման ամսաթիվը (առկայության դեպքում),
- 5) գրավառուի անունը, ազգանունը, անձը հաստատող փաստաթղթի սերիան, համարը, ռեզիդենտ ֆիզիկական անձի դեպքում՝ հանրային ծառայությունների (սոցիալական քարտի) կամ հանրային ծառայությունների համարանիշ չունենալու դեպքում՝ դրա բացակայությունը հավաստող տեղեկանքի համարը, ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձի դեպքում՝ գրավառուին միանշանակ նույնականացնող այլ համարժեք համարանիշը (առկայության դեպքում) ֆիզիկական անձանց դեպքում, անվանումը, պետական գրանցման համարը, ՀՎՀՀ կամ դրան համարժեք համարը՝ իրավաբանական անձանց դեպքում, գրավառուի հասցեն, կապի միջոցները, եթե Ընկերությանը չի ներկայացվում գրավառուի՝ ակտիվ կարգավիճակով Սեփականատիրոջ արժեթղթերի հաշվի համարը:

194. Համակարգում գրավադրման Հանձնարարագրի կատարման մասին տեղեկանալուց հետո Գրավառուի հաշիվը սպասարկվող Հաշվի Օպերատորը պարտավոր է այդ մասին մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում տեղեկացնել գրավառուին:

195. Եթե ինչ-որ պատճառով արժեթղթերի գրավադրման գործառնությունը Համակարգում գրանցելու համար չի ներկայացվել գրավառուի՝ ակտիվ կարգավիճակով Սեփական արժեթղթերի հաշվի համարը կամ Ընկերությունը տեղեկություններ չունի գրավառուի՝ Համակարգում ակտիվ կարգավիճակով Սեփական արժեթղթերի հաշվի վերաբերյալ, ապա Ընկերությունը Համակարգում գրավառուի համար բացում է գրավային հաշիվ, որտեղ արտացոլվում են գրավառուի օգտին հաշվառված արժեթղթերը, և որում գրառվում են անհրաժեշտ և բավարար տեղեկություններ՝ Գրավառուին նույնականացնելու համար:

196. Եթե գրավադրման գործառնության դեպքում գրավառու են հանդիսանում միաժամանակ մեկից ավելի անձինք, ապա Համակարգում բացված գրավային հաշվում պարտադիր նշումներ են կատարվում բոլոր գրավառուների նույնականացման տվյալների մասին:

197. Արժեթղթերի հաջորդող գրավով պայմանավորված գործառնությունը Համակարգում գրանցվում է, եթե այն արգելված չէ գրավադրվող արժեթղթերի թողարկման պայմաններով և (կամ) արժեթղթերի գրանցման հայտարարագրում:

198. Գրավատուի կողմից ներկայացված գրավադրման Հանձնարարագիրը Ընկերության կողմից ենթակա է կատարման այն ստացման պահից 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

199. Արժեթղթերի գրավառուի փոփոխության, ինչպես նաև գրավի իրավունքի գրավադրման դեպքում գրավի իրավունքի գրանցումը նոր գրավառուի օգտին

կատարվում է Համակարգում տվյալ պահին գրանցված գրավառուի դիմումի (կամ վերջինիս համաձայնության դեպքում՝ գրավատուի դիմումի) հիման վրա՝ դրա ստացման պահից երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում:

ԳԼՈՒԽ 7. ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ԳՐԱՎԻ ԱՐՏԱԴԱՏԱԿԱՆ ԿԱՐԳՈՎ ԻՐԱՑՄԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

200. Արժեթղթերի գրավի արտադատական կարգով իրացման ծառայության մատուցման դեպքում գրավառուն Ընկերությանն է ներկայացնում հետևյալ փաստաթղթերի բնօրինակը կամ պատշաճ վավերացված պատճենը՝

- 1) արժեթղթերի գրավի արտադատական կարգով իրացման պայման նախատեսող պայմանագիր/համաձայնագիր,
- 2) ՀՀ Քաղաքացիական օրենսգրքով սահմանված՝ գրավատուին կատարված ծանուցում և ապացույց գրավատուի կողմից դրա ստացման վերաբերյալ, որոնք կարող են Ընկերությանը ներկայացվել ինչպես Ընկերությանը դիմելիս, այնպես էլ գրավի առարկայի իրացման ժամանակ,
- 3) Ընթացակարգով սահմանված արժեթղթերի փոխանցման Հանձնարարագիր,
- 4) ՀՀ Քաղաքացիական օրենսգրքով սահմանված այլ փաստաթղթեր (այդպիսիք սահմանված չեն լուրջ դեպքում):

201. Ընկերության Հետգործառնական սպասարկման խմբի ղեկավարը 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում ստուգում է ներկայացված փաստաթղթերը և համոզվելով, որ դրանցում պահպանվել են Ընթացակարգով և ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված պահանջները, տրամադրում է փաստաթղթերի համապատասխանության վերաբերյալ դրական կարծիք, որից հետո Համակարգում գրանցվում է համապատասխան Հանձնարարագիրը: Հակառակ դեպքում Հանձնարարագրի կատարումը մերժվում է:

ԳԼՈՒԽ 8. ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ԳՐԱՎԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ԴԱԴԱՐԵՑՈՒՄԸ

202. Արժեթղթերի գրավի իրավունքի դադարեցումը կարող է կատարվել հետևյալ դեպքերում.

- 1) գրավի իրավունքի դադարեցման ամսաթվի դրությամբ, որի մասին տեղեկությունը Համակարգ մուտք էր արվել գրավի իրավունքի գործառնության գրանցման ժամանակ,
- 2) գրավառուի կողմից գրավի իրավունքի դադարեցման Հանձնարարագրի (Հավելված 9) կամ գրության ներկայացման դեպքում,
- 3) Գրավի իրավունքի դադարեցման վերաբերյալ գրավատուի կողմից հանձնարարականի և գրավառուի համաձայնությունը հավաստող

փաստաթղթի ներկայացման դեպքում,

- 4) գրավի առարկա հանդիսացող՝ տվյալ դասի արժեթղթերը Համակարգում չեղարկվել կամ մարվել են (բացառությամբ կորպորատիվ գործողության հետևանքով արժեթղթերի մարման դեպքերի),
- 5) տվյալ դասի արժեթղթերով կորպորատիվ գործողության արդյունքում առաջացող գույքի նկատմամբ գրավի իրավունքի գրանցումը Դեպոզիտարիայի իրավասությունների շրջանակում չէ,
- 6) դատարանի, Հարկադիր կատարումն ապահովող ծառայության կամ ՀՀ օրենսդրությամբ նման իրավասություն ունեցող մարմնի համապատասխան որոշման հիման վրա:

203. Արժեթղթերի գրավի իրավունքի դադարեցման Հանձնարարագիրը (որոշումը) ներկայացվում է գրավառուի՝ արժեթղթերի գրավի ամրագրումն ապահովող հաշիվը սպասարկող Հաշվի Օպերատորին, եթե գրավի իրավունքի դադարեցման Հանձնարարագիրը ներկայացնողը գրավատուն չէ:

204. Գրավատուն արժեթղթերի գրավի իրավունքի դադարեցման Հանձնարարագիրը և գրավառուի համաձայնությունը հավաստող փաստաթուղթը ներկայացնում է իրեն սպասարկող Հաշվի Օպերատորին:

205. Եթե արժեթղթերի գրավի իրավունքի դադարեցման Հանձնարարագիրը (որոշումը) ներկայացվել է գրավատուին սպասարկող Հաշվի Օպերատորին, որը չի սպասարկում գրավառուի հաշիվը, ապա գրավատուին սպասարկող Հաշվի Օպերատորը գրավի իրավունքի դադարեցման համար դիմում է գրավառուի հաշիվը սպասարկող Հաշվի Օպերատորին՝ միաժամանակ ներկայացնելով անհրաժեշտ հիմքերը: Նշված դեպքում, բավարար հիմքերի առկայության պարագայում, գրավառուի հաշիվը սպասարկող Հաշվի Օպերատորը պետք է անմիջապես իրականացնի արժեթղթերի գրավի իրավունքի դադարեցման համար անհրաժեշտ գործողությունները:

206. Արժեթղթերի գրավի իրավունքի դադարեցման Հանձնարարագիրը Ընկերության կողմից ենթակա է կատարման ստացման պահից 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

207. Եթե գրավատուի և գրավառուի հաշիվները սպասարկվում են տարբեր Հաշվի Օպերատորների կողմից, ապա գրավառուի հաշիվը սպասարկող Հաշվի Օպերատորը պարտավոր է անմիջապես տեղեկացնել գրավատուի հաշիվը սպասարկող Հաշվի Օպերատորին արժեթղթերի գրավի իրավունքի դադարեցման մասին:

ԳԼՈՒԽ 9. ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ԿԱՄ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ՀԱՇՎԻ ՍԱՌԵՑՈՒՄ ԵՎ ԴՐԱ ԴԱԴԱՐԵՑՈՒՄ ՀԱՇՎԵՏԻՐՈՋ ՀԱՆՁՆԱՐԱՐԱԳՐԻ ՀԻՄԱՆ ՎՐԱ

208. Արժեթղթերի կամ արժեթղթերի հաշվի սառեցումը Հաշվետիրոջ կամ նրա լիազոր ներկայացուցչի կողմից իրականացվում է, որպես իր սեփական արժեթղթերի հաշվով կամ արժեթղթերի հաշվում առկա որևէ դասի և քանակի արժեթղթերով) գործառնությունների իրականացման արգելք (սահմանափակում): Սառեցման գործառնությունը գրանցելու համար Հաշվետերը կամ նրա լիազոր ներկայացուցիչը Ընկերությանն է ներկայացնում սառեցման համապատասխան դիմումը, որը պարունակում է հետևյալ տեղեկությունները.

1) Թողարկողի անվանումը կամ ԱՄՏԾ-ն կամ ԱՆԾ-ն,

2) սառեցման ենթակա արժեթղթերի քանակը,

3) սառեցման վերաբերյալ այլ էական տվյալները, որը հաճախորդը հարկ կհամարի ներկայացնել:

209. Արժեթղթերի սառեցման դադարեցումը կատարվում է Հաշվետիրոջ համապատասխան դիմումի հիման վրա կամ, Հաշվետիրոջ հետ կնքված պահառության պայմանագրի լուծման, ժառանգության գրանցման և սառեցված արժեթղթերով դատարանի որոշմամբ նախատեսված գործառնությունն իրականացնելու դեպքերում: Դատարանի որոշման հիման վրա արժեթղթերի ապաստեցումը կատարվում է այն չափով, որքանով այն անհրաժեշտ է դատարանի որոշմամբ նախատեսված գործառնության իրականացման համար:

210. Արժեթղթերի սառեցման և դրա դադարեցման Հանձնարարագիրը Ընկերության կողմից ենթակա է կատարման վերջինիս կողմից այն ստացման պահից 1 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

ԳԼՈՒԽ 10. ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎՈՒՄ ՔՎԵԱՐԿԵԼՈՒ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱՎՈՐ ՍԱՀՄԱՆԱՓԱԿՈՒՄ ԳՐԱՎԱԴՐՎԱԾ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

211. Եթե բաժնետոմսերի գրավի դեպքում գրավատու և գրավառու կողմերը համաձայնության են եկել նաև բաժնետիրական ընկերության ընդհանուր ժողովում քվեարկելու իրավունքի (սույն գլխում այսուհետ՝ քվեարկելու իրավունք) ժամանակավոր սահմանափակման վերաբերյալ, ապա սահմանափակման ամրագրման նպատակով գրավատու Հաշվետերը համապատասխան դիմում է ներկայացնում Ընկերություն՝ նշելով ԱՄՏԾ կամ ԱՆԾ-ն և արժեթղթերի քանակ, որոնց նկատմամբ պետք է կիրառվի ծայնի իրավունքի սահմանափակումը: Միաժամանակ գրավառուն իր հաշիվը սպասարկող Հաշվի Օպերատորին է ներկայացնում քվեարկելու իրավունքի սահմանափակման համաձայնություն, եթե արժեթղթերն արդեն իսկ ծանրաբեռնված են գրավադրման հիմքով:

212. Այն դեպքում, երբ գրավատու և գրավառու կողմերը քվեարկելու իրավունքի սահմանափակման վերաբերյալ համաձայնության են եկել արժեթղթերի գրավադրման գործառնությունը Համակարգում գրանցելու պահին, ապա

քվեարկելու իրավունքի սահմանափակման գրառումը Համակարգում իրականացվում է՝ գրավադրման գործառնությունը գրանցելիս:

213. Քվեարկելու իրավունքի սահմանափակումը համարվում է դադարեցված արժեթղթերի գրավադրման դադարեցման գրանցմամբ կամ, եթե նախապես նշվել է ժամկետ քվեարկելու իրավունքի սահմանափակման դադարեցման իրականացման համար: Այն դեպքում, երբ քվեարկելու իրավունքի սահմանափակման դադարեցման վերաբերյալ դիմումը գրավատուի կողմից տրվել է ավելի վաղ, քան սույն կետում նշված հանգամանքների ի հայտ գալը, ապա քվեարկելու իրավունքի սահմանափակման դադարեցումը Համակարգում գրանցվում է միայն գրավատուի գրավոր համաձայնության առկայության դեպքում:

ԳԼՈՒԽ 11. ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՒՄ ԳՈՐԾԱՌՆԱԿԱՆ ԺԱՄԵՐԸ

214. Ընթացակարգով սահմանված փաստաթղթերը, ինչպես նաև Հանձնարարագրերը կարող են ներկայացվել Ընկերությանը յուրաքանչյուր աշխատանքային օր ժամը 09.00-17.00:

215. Դեպոզիտարիայի Ծրագրային համակարգի միջոցով ինքնաշխատ եղանակով գործառնությունները կատարվում են ամեն օրացուցային օր՝ 24-ժամյա ռեժիմով:

216. Դեպոզիտարիան Համակարգի հետ կապված և Ծրագրային համակարգի կողմից ինքնաշխատ չիրականացվող գործառնություններն իրականացնում է յուրաքանչյուր աշխատանքային օր ժամը 09³⁰-17³⁰-ը, իսկ յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրվա ժամը 18⁰⁰-ից մինչև հաջորդ օրվա ժամը 09⁰⁰-ն՝ տեղեկությունների արխիվացման նպատակով, արգելափակում է Ծրագրային համակարգում գործառնություններ կատարելու հնարավորությունը: Բացառիկ դեպքերում, ելնելով Համակարգի արդյունավետ գործունեության ապահովման նկատառումներից, Դեպոզիտարիան կարող է Համակարգի հետ կապված և իրեն վերապահված գործառնություններն իրականացնել նաև ավելի երկար ժամանակահատվածում, ինչի մասին Համակարգի Անդամները տեղեկացվում են նախապես՝ ՍԻԲԻԷյնեթ ցանցի միջոցով:

217. Ընկերությունը Թողարկողներից կամ Հաշվետերերից ստացված հարցումների պատասխանները վերջիններիս տրամադրելիս պետք է հաշվի առնի և տեղեկացնի Թողարկողին կամ Հաշվետիրոջն այն մասին, որ Կարգավորվող շուկայի օպերատորի կանոններով սահմանված կարգով ցուցակված (առևտրին թույլատրված) և ներկայացման օրվա ժամը 10³⁰-ից մինչև ժամը 15⁴⁰-ի դրությամբ առևտրի նպատակով արգելադրված արժեթղթերը կգտնվեն արժեթղթերի տեխնիկական հաշվին և չեն արտացոլվի Հաշվետիրոջ արժեթղթերի հաշվում:

**ԳԼՈՒԽ 12. ԹՈՂԱՐԿՈՂԻՆ ՕՐԵՆՔՈՎ ԵՎ ԻՐ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅԱՄԲ
ՍԱՀՄԱՆՎԱԾ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ՁԵՌՔԲԵՐՄԱՆ ԵՎ ԱՅԼ
ՍԱՀՄԱՆԱՓՎԱԿՈՒՄՆԵՐԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ՀՍԿՈՂՈՒԹՅԱՆ
ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄ**

218. Օրենքով և իր կանոնադրությամբ սահմանված արժեթղթերի ձեռքբերման և այլ սահմանափակումների նկատմամբ հսկողության իրականացման ծառայությունից օգտվելու համար Թողարկողը Ընկերությանն է ներկայացնում հետևյալ փաստաթղթերը՝

- 1) դիմում՝ ուղղված Ընկերության Գործադիր տնօրենին՝ նշելով այդ ծառայությունից օգտվելու ցանկության մասին,
- 2) արժեթղթով հավաստված իրավունքի սահմանափակման, նախապատվության իրավունքի պահպանման վերաբերյալ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված դրույթներ պարունակող փաստաթղթերի(այդ թվում կանոնադրություն, համաձայնագիր, պայմանագիր, ժողովի որոշում և այլն) բնօրինակը կամ պատշաճ վավերացված պատճենը: Այնդեպքում, երբ նախապատվության իրավունքի կիրառման համար թողարկողի կողմից առանձին կարգ չի սահմանվում, ապա Թողարկողի դիմումի համաձայն նախապատվության իրավունքի կիրառման և պահպանման հսկողության նկատմամբ Ընկերության կողմից կիրառվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված դրույթները:

219. Ընկերության Հետգործառնական սպասարկման խմբի ղեկավարը ուսումնասիրում է է Ընթացակարգի 227-րդ կետում նշված փաստաթղթերը՝ ներկայացման պահից 2 աշխատանքային օրվա ընթացքում և տրամադրում կարծիք՝ փաստաթղթերի ՀՀ օրենսդրությանը համապատասխանության վերաբերյալ:

220. Հետգործառնական սպասարկման խմբի ղեկավարի դրական կարծիքը ստանալուց հետո 1 աշխատանքային օրվա ընթացքում Ընկերության միջնորդությամբ Թողարկողի և Դեպոզիտարիայի միջև կնքվում է ծառայության մատուցման պայմանագիր, որին կցվում է Ընկերության կողմից կազմված ամփոփաթերթը՝ վավերացված Թողարկողի և Ընկերության կողմից: Ամփոփաթերթը ներառում է տեղեկություններ տվյալ արժեթղթով հավաստված իրավունքի սահմանափակման/նախապատվության իրավունքի պահպանման՝ Դեպոզիտարիայի կողմից կիրառվելիք հսկողական մեխանիզմների վերաբերյալ, հաշվի առնելով ՀՀ օրենսդրության և Ընթացակարգի 227-րդ կետի 2-րդ ենթակետում նշված փաստաթղթի դրույթները:

221. Պայմանագրի կնքման հաջորդ աշխատանքային օրը համարվում է ծառայության մատուցման սկիզբ (եթե պայմանագրով կամ ամփոփաթեթով այլ ժամկետ սահմանված չէ), և այդ օրը Համակարգում կատարվում է համապատասխան գրառում սահմանափակման վերաբերյալ:

222. Յուրաքանչյուր անգամ, երբ Ընկերությանն են դիմում գրանցելու գործառնություն, որի նկատմամբ Համակարգում առկա է համապատասխան գրառում սույն 13-րդ Գլխով սահմանված սահմանափակման մասին և առկա են տվյալ գործառնության մերժման հիմքեր՝ համաձայն Ամփոփաթեթի, ապա Ընկերությունը մերժում է տվյալ գործառնության գրանցումը և գրավոր ներկայացնում գործառնության մերժման պատճառները կամ պահանջում լրացուցիչ փաստաթղթեր, որի մասին դրույթներ սահմանված են Ամփոփաթեթում, որոնք անհրաժեշտ են սահմանված սահմանափակման/նախապատվության իրավունքի պահպանման նկատմամբ լիարժեք հսկողություն իրականացնելու նկատմամբ:

**ԳԼՈՒԽ 13. ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ ԹՈՂԱՐԿՈՂԻՆ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ՇԱՐԺԻ ՄԱՍԻՆ
(ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ՓՈԽԱՆՑՄԱՆ ՀԱՆՁՆԱՐԱՐԱԳՐԵՐԻ) ԵՎ ԳՐԱՎԻ
ՀԻՄՔՈՎ ԱՐԳԵԼԱԴՐՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ**

223. Թողարկողին արժեթղթերի շարժի մասին (արժեթղթերի փոխանցման Հանձնարարագրերի) և գրավի հիմքով արգելադրման վերաբերյալ ծառայությունից օգտվելու համար Թողարկողը Ընկերությանն է ներկայացնում դիմում՝ նշելով սույն 14-րդ Գլխով սահմանված ծառայությունից օգտվելու իր ցանկության մասին: Դիմումի մեջ ներառվում է նաև այն արժեթղթերի ԱՄՏԾ-ը կամ ԱՆԾ-ը, որոնց համար պետք է մատուցվի ծառայությունը:

224. Ընկերության կողմից դիմումի ստացման պահից 1 աշխատանքային օրվա ընթացքում Թողարկողի և Դեպոզիտարիայի միջև Ընկերության միջնորդությամբ կնքվում է Ընթացակարգի սույն 14-րդ Գլխով սահմանված ծառայության մատուցման պայմանագիր:

225. Պայմանագրի կնքման հաջորդ աշխատանքային օրը համարվում է ծառայության մատուցման սկիզբ, որից էլ սկսած Ընկերությունը պարտավորվում է Համակարգում Թողարկողի արժեթղթերի շարժով և գրավի հիմքով արգելադրմամբ պայմանավորված գործառնության գրանցման պահից 1 աշխատանքային օրվա ընթացքում այդ մասին ծանուցել Թողարկողին սույն 14-րդ Գլխով սահմանված ծառայությունների մատուցման պայմանագրով սահմանված կարգով:

**ԲԱԺԻՆ 4. ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆ ԸՆԹԱՑԱԿԱՐԳԻ
ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԸ ԽԱԽՏԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ, ԵԶՐԱՓԱԿԻՉ
ԳՐՈՒՅԹՆԵՐ**

ԳԼՈՒԽ 1. ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆ ԸՆԹԱՑԱԿԱՐԳԻ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԸ ԽԱԽՏԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

226. Ընթացակարգով սահմանված գործընթացների մեջ ներգրավված Ընկերության աշխատողներն անհատական պատասխանատվություն են կրում Ընկերության ներքին իրավական ակտերով, նրանց հետ կնքված աշխատանքային և նյութական պատասխանատվության պայմանագրերով՝ Ընթացակարգով նրանցից յուրաքանչյուրի համար սահմանված աշխատանքային պարտականությունները ճշգրիտ և պատշաճ չիրականացնելու համար:

ԳԼՈՒԽ 2. ԵԶՐԱՓՈՒԿ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

227. Ընթացակարգով սահմանված դրույթների կատարման հսկողությունն անվանական արժեթղթերով կնքված գործարքների վերջնահաշվարկի նկատմամբ իրականացնում է Ընկերության Արժեթղթերով գործառնությունների բաժինը, անվանական արժեթղթերի պահառության և սեփականատերերի ռեեստրի վարման նկատմամբ՝ Ընկերության Հետգործառնական սպասարկման խումբը, իսկ վերահսկողությունը՝ Ներքին աուդիտի ծառայությունը: